

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishvu prejema:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan zvečer izvenredni modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
Narodna tiskarna telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu: Kraljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Pred novim parlamentom. Razpad nemškega klerikalizma.

Dunaj, 19. majnika.

Kot najmočnejša politična stranka so zasedli po volitvah 1907. l. krščanski socijanci več kakor šestino od 516 sedežev nove zbornice. Silni upravni talent Luegerjev, od njega propagirane maloobrtneške rešilne ideje, spretno zatajevanje klerikalizma, zvezanost s plemstvom, zvezanost s škofom pridobila široke vrste kmečkega ljudstva za Luegerjeve politične ideje. V povodnji krščansko socijalnega gibanja je moral utoniti tudi stari konzervativni klerikalizem; priznal je svojo lastno slabost in maloštevilni njega tirolski in štajerski mandatorji so vstopili v krščansko - socijalno parlamentarno zvezo. Storili so to tem lažje, ker se jim ni bilo bati, da bi trpela od Luegerjevih »modernih klerikalcev« veta vera ali mati cerkev kako škodo, svoje gospodarsko in socijalno politično reakcionarstvo pa so upali primernejše udeleževati v krščansko - socijalni stranki, kakor proti njej.

Tako je koj od začetka nastopala krščansko - socijalna parlamentarna organizacija v mogočnem številu in na videz strogo enotna, ter je zadobila na avstrijsko politiko odločilni vpliv, ker je bila nemška in klerikalna, za naše razmere torej dvojno kvalificirana.

Navzle zunanji enotnosti pa je nosila krščansko - socijalna stranka že od začetka notranje kalitvodočnega razpada, ki so dolgo ostale nerazvite, ker je močna roka Luegerjeva, če je bilo treba, nasilno preprečila vsako neodnositnost, vsak razpor že v začetku potlačila.

Le na tihem je telo v stranki nevarno konfliktno gradivo: konzervativna struja je stražila in negovala najrnejše reakcionarstvo, skupnost meščanskih in kmečkih poslancev je kmalu pokazala ostru nasprotstva interesov, politična moč stranke je vzgojila celo vrsto brezobzirnih in brezvestnih spekulativov, katerih značaj so popolnoma odgovarjali neodkritosti in lažljivosti krščansko - socijalnega programa.

Marsikdaj in marsikje je bilo treba Luegerjevega skrajnega napora, treba celega njegovega ugleda, da je zamašil stvarne in osebne diference, preprečil skandale, ustavil spore.

Komaj je zatisnil oči, je izbruhnila na dan vsa gnjiloba. Začel se je gnjusni boj njegovih političnih dedičev, ki je še v živem spominu. Gessmann in Weiskirchner sta si razdelila dobrote in prvi je postal pravi voditelj stranke, drugi je proti poslednji volji svojega umrlega očetovskega prijatelja obsedel na toplem ministrskem zapečku. V kratkih tednih je bilo v stranki vse narobe, najreakcionarnejši klerikalizem je slavil svoj trijumf v znanem zakonu, ki uvaja za ljudskošolske učiteljice celibat in izroča šolstvo skoraj popolnoma duhovniški komandi, gospodarsko so naenkrat prevladali agrarni interesi ter povzročili, da je stranka n. pr. v vprašanju uvoza argentinskega mesa, ki ga je dunajski mestni svet moral označiti za skrajno potrebo, svoje dolžnosti napram meščanstvu popolnoma zatajila ter zavzela skoraj popolnoma stališče najhujšega veleagrarca vit. Hohenbluma, nacionalno je razvila ves sovražnost radikalnega nemštva. Programatične laži krščansko - socijalne stranke so se bolj kakor kdaj pokazale v celi nagoti: stranka se je denarno angažirala pri židovskih kapitalistih, malemu možu pa pridiga antisemitizem, delavstvu obljubljuje socijalno zavarovanje, v parlamentu pa se je strastno borila za veteransko postavlo, obrtnika in trgovca je zagotavljala da ga reši gospodarske krize, skovala pa mu je oni krošnjarski zakon, ki bi bil unikum cele socijalno - politične zakonodaje na svetu — ako bi bilo prišlo do tega, da bi bil sankejioniran.

Na najgrši način pa se je razkrinkalo osebno spekulativno, dobičkalnost in koritarstvo krščansko - socijalnih mandatarjev. En skandal je sledil drugemu, ekscelencija Gessmann, ki si je izposloval za svoje kratko ministristvo neprimerno penzijo, moral je prenesti najgrša očitanja, da si služi s svojim vplivom na stranko neizmerne svote, posebno znana je njegova afeta s tkzv. Baukreditbanko, kjer je bil on upravni svetnik, sin njegov pa ravnatelj. Tej aferi so sledile druge, ena grša kakor njena prednica, najžalostnejša poslednja, tkzv. Hatzlova, kjer so se razkrile provizijske in posredovalne »transakcije«, razkrile židovsko-anti

semitške zveze in spekulacije, in glavna priča, eden izmed prijateljev velikih gospodov Bielhoveka et consortes, končno bil obsojen še radi krivega pričevanja.

V stranki sami so osebna nasprotstva, izvirajoča samo iz medsebojnega boja po skledah boga »Vzemi!« rodila celo vrsto nevarnih konfliktov. Že za Luegerjevih časov se je mala peščica nezadovoljnih izdajateljem »Deutsches Volksblatt« Verganijem postavila ob stran ter se začela upirati »rimskega klerikalizmu« in »narodni mlačnosti« stranke. Ta razpor se je poostiril po Luegerjevi smrti do odkritja sovražstva in »Deutsch. Volksblatt« ter njega izdajatelj sta postala velika grobovnik antisemitizma in nemškega radikalizma. Marsikdo je mislil, da se za to opozicijo skriva vsaj kosček one značajnosti, ki je bila že zdavnaj zbežala iz krščansko - socijalnega tabora — dokler ni oficijalno glasilo Gessmannovo »Reichspost«, ki menda ni mogla prenesti, da bi se smel kdo v stranki imenovati poštenjega kakor so drugi, dokazalo, da je Vergani in njegov list že sprejemal češki denar za propagiranje klerikalne politike v Bosni in Hercegovini. Vergani je takrat tožil, ko pa je »Reichspost« reproducirala od njega lastno-ročno podpisano pobotnico — je tožbo umaknil.

Od jeseni lanskega leta je postalo stanje krščansko - socijalne stranke naravnost kritično. Odrlekla se je bila dejansko že skoraj popolnoma nekaterim programatičnim točkam, ki so jo svoj čas ločile od konservativnih klerikalcev, na poti k političnemu vplivu je izgubila svoja vsaj navidez demokratska načela, izgubila zaupanje v širokih masah, v katerih se je vedno jasneje kazal kritičen, uporen duh.

Cim težavnejše so se kazale razmere v parlamentu, tem večje je bilo navdušenje krščanskih socijalcev za »prvo ljudsko zbornico«, tembolj so se trudili označevati vsako opozicijo kot lahkomišelnost, zločinstvo proti demokraciji, tembolj so se ubogali vsakemu migljaju vlade, ne vpoštevajoč koristi in težnj svojih volilcev, ne interesov države. Odkar se je v decembru lanskega leta prvič začelo govoriti o skorajšnjem razpustu zbornice, se je lotil Gessmannovega krščanstva blede strah; strah pred sodbo volilstva. In ko je bil marca parlament razpuščen, so krščanski socijanci

sprožili idejo velikega nemškega bloka, ki bi naj bil razdelil mandate in ustvaril nekako vzajemno politično zavarovalnico. Nekateri naprednejši nemški politiki so ta blok v zadnjem trenutku preprečili in krščansko - socijanci so se morali sami podati na težavno in neprijetno volilno pot. Dejstva kažejo, da je ta pot za nje prava križeva, sramota in poniževanja polna.

Klerikalni terorizem.

V premišljevanje višjemu državnemu pravniku g. dr. Amschlu v Gradcu.

Kranjska tla so vroča tla. Ker smo Slovenci vobče temperamenten narod, morda vobče primešane italijanske krvi, ker pri nas impulzivne individualnosti niso nič redkega, zapluskajo valovi političnih strasti vseh prav visoko in zgodi se v takih trenutkih zdaj od ene, zdaj od druge strani marsikaj, česar političnozrelci in svoje odgovornosti zavedajoči se ljudje nikakor ne odobravajo. Zivahna natura pač ne deva vsake besede na tehtnico in ne preudari vsakega zamahljaja, a tragično tega ni jemati.

Toda kar počenja klerikalna stranka v zadnjem času na Kranjskem, kar si dovoljuje ta stranka pred očmi v varstvo vseh državljanskih postavljenih oblastij, to presega vse meje.

Klerikalna stranka se bojuje za gospodstvo na Kranjskem. Uničiti hoče vse druge stranke in dobiti vso moč v svoje roke. To je pravica, ki jo ima vsaka stranka, in kako se posamične stranke tega ubranijo, je popolnoma njihova stvar. V to se nimajo državne oblasti in njih organi nič vtikati.

Toda gode se zdaj stvari, ki se tičejo državnih oblastij v največji meri, stvari, v katere morajo poseči državne oblasti, če se sicer nečejo nakopati očitka pristranosti.

Ker uvideva klerikalna stranka na Kranjskem, da s poštenim bojem svojega namena ne more doseči, je posegla po zločinskih sredstvih in poskuša z zločini ukloniti in ustraševati svoje politične nasprotnike ter jih pobiti v zemljo.

Klerikalni agitatorji, načelu jim dr. Šusteršič, dr. Krek in dr. Lampe, so z brezobrazno demagogijo ustvarili na Kranjskem najžalostnejše razmere. Dandanes misli vsak kranj-

ski klerikalec, da zanj sploh ni nobene postave. Treba je le pogledati, s kakim pomanjkanjem vsakega respekta nastopajo popolnoma preprosti ljudje pred sodišči, kako se čutijo vzvišene nad vsako postavlo in kako trdna je njihova zavest, da se jim za to nič ne sme zgoditi, ker so klerikalci. V koliko je to uspeh nesramne agitacije izvestnih, sodno stigmatiziranih ljudi in njihovih kumparov, to ne spada sem, nego v poglavje o javni korupciji, ki jo je vstvarila klerikalna stranka. Resnica pa je, da klerikalec dandanes ne spoštuje nobene postave in nobenega sodišča, da zahteva od sodnika in od javnega uradnika, naj izvršuje svojo zapriseženo dolžnost klerikalec v prid, pa če treba tudi krivično in postavolomno.

To klerikalno naziranje utrjujejo različna dejstva. V prvi vrsti postopanje politične uprave. Odkar je zapustil baron Hein deželno Kranjsko, je politična uprava vobče slaba in nezanesljiva. Zgode se pa pogostoma tudi stvari, pri katerih se mora človek nehoti vprašati, če ima deželna vlada še nalogo, voditi politično upravo strogo po zakonu in popolnoma objektivno, ali če ni postala njena naloga, službovati klerikalni stranki brez ozira na postavlo. In zgode se slučajji, da se mora človek vprašati, je-li imamo na Kranjskem še ces. kr. vlado ali samo izvrševalni organ tiste sumljive družbe, ki jo vodijo dr. Šusteršič, dr. Krek e compagnia bella.

Toda tendenca o vsem postopanju deželne vlade ne more in ne sme biti merodajna za državno pravištvost. Justitia fundamētum regnorum. Dokler bo to zapisano na cesarskem dvorcu, dotlej imamo pravico zahtevati, da izpolnjuje državno pravištvost svojo nalogo v polnem obsegu samo po postavli in ne glede ne na desno, ne na levo.

Opominjamo državno pravništvost na to njeno dolžnost, ker so se začeli klerikalci v doseg gospodstva in v svrhu strahovanja političnih nasprotnikov posluževati zločinskih sredstev ter skušajo s kaznivimi, po zakonu prepovedanimi dejanji doseči to, česar s poštenimi sredstvi in s poštenim bojem ne morejo doseči.

Že več kot pol leta imamo zdaj v Ljubljani velik političen boj. Pravzaprav traja že od razpusta občinskega sveta. V tem času je narodno-napredna stranka priredila brezštevilna shodov, na katerih so nastopali naj-

LISTEK.

Kinematograf.

(Slika iz vasi.)

Od hiše do hiše roma že vse dopolne cigan. Ne hodi, kakor hodijo pravdanski ljudje, ampak pri vsakem koraku trudoma povleče zadnjega nogo in da bi stopil hitreje, izteza tudi vrat siloma naprej, kadarkoli korači. Rekel bi, usmiljenja vredna potvora, ali če ga dobro premotriš, boš videl, da je to nakazana bestija, kolikor ga je pod kožo. Nič krščanskega ni na njem, razen podobice Matere božje, božje martre in sv. Bernarda, ki se mu Krist s križa ljubeznjivo podaja v objem. Te podobice so pritrjene na igle, ki jih ima vtaknjene spredaj v mastni trak zverženega in zelo ponošenega klobuka, tako, da jih mora vsakdo zapaziti na prvi pogled. Očividno ima s tem namen, vzbuditi naklonjenje vernih ljudi ter delati tako reklamo za svoj »kinematograf«. V košeni, z ohlapno kožo odeti roki, nosi zamazan, razcefran papir, na katerega mu je nekdo z okorno roko napisal spakredano slovensko vabilo k večerni predstavi, ki obeta pester program: Kristusovo trpljenje, rusko-japonsko vojsko, potovanje na Severni tečaj in še več zanimivosti. Ljudje malomarno pogledujejo program, ne baš zato, ker se jim ne ljubi mučiti oči ob tistih hieroglifom podobnih črkah, ampak radi tega, ker se ne morejo nagledati potvora, ki marljivo gestikulira k svojim polumljivim besedam, tako, da z rokami pravzaprav več pove, nego z jezikom. Razumejo samo to, da jih želi cigan zvabiti zvečer v »komedijo« in ker je vstopnina dokaj nizka, zlasti pa, ker jim vzbujajo zaupanje podobice na njegovem klobuku, skoro povsod sklenejo se odzvati odzvati vabilu.

Vražji cigan; kakor je kreatura, ali od nog do las je prevejan potepuh. Zdjaj pobožno vije oči, stiska pohlevno ustnice in dela spokoren obraz, ali da ima priliko, ukradel bi tron božji in ga zapil.

Otroci pohajkujejo za njim; imenujejo ga komedijantarja. Neki nakazaneec ga skuša celo oponašati v komični hoji. Tudi vrat izteza tako ter vzbuja s tem prav mnogo smeha. Nazadnje ga ošvrkne mimovozeči voznik s korobačem in norčije je konec. Kakor bi treščilo, se je razkropila kopica paglavcev in tudi cigana ni več na cesti.

Še pokosili niso dobro, že oblegajo radovedni otroci hišo podžupana in opaldarja, ali kakor ga hoče imenovati financer: trafikanta Damijana Ogrizka, kjer se je nastanil

kinematograf. Paglavci so kakor na iglah; niti trenutka ne mirujejo. Love se krog voglov, zijajo skozi okna, zdajpazdaj se spro, sledi pretep in jok. Bogve kolikokrat je bil Ogrizek že nad njimi. Najprej jih je zlepa odganjal, s tistimi važnimi besedami, ki so čisto lastne podžupanom. Ali kaj brigajo razposajena lepe besede, vse grede skozi šivanko. Še zgrda se ni dalo nič opraviti. Ko se jih je nabrala spet velika gruča in so se začeli znova pripraviti, prikazal se je tolsti obraz podžupanov in v tistem hipu je zažvižgal korobač in oplazil kamor je bilo. Kakor bi se vdrli, ni bilo več paglavcev. A komaj je preteklo par trenutkov, toliko, da je Ogrizek odšel v hišo, je že spet mr-golelo, nov pretep in jok.

»Satan naj se gre z njimi!« se je naposled spametoval opaldar, ko se je morda že dvajseti vrnil ves upchan in razgnevljen v sobo. Paglavci so zdaj svobodno kričali in se ruvali do večera . . .

Dve čud svetli luči sta se prižgali pred Ogrizkovo hišo, ko se je zvečerilo. To je naznanjalo, da je čas k predstavi. Tako svetlo ni bilo še morda nikdar po vasi.

Ljudje so pričeli prihajati. Počasi se je zbrala pred »Opaldarjem« (kakor se je reklo pri Ogrizku po domače) vsa vas. Močje so se rinili k tistim nenavadnim lučim, občudovali

so jih in jih niso mogli prehvaliti. Nekateri so bili mnenja, da še na cesarskem Dunaju ne poznajo take razsvetljave. Paglavci so se pomirili ter poslušali odprti ust in debelih oči sode o luči. Tupatam se je podedila kateremu prek telovnika debela slika za začudenja. Zdjaj so stale ženske in čisto v ozadju so se skrivala dekleta, ki jih je izdajalo neprestano hihitanje. Nihče si ni upal prvi v »komedijo«.

Zdjaj se prikaže potvorjeni cigan, stopi na stol in začne kričati komaj umljive besede ter maha z rokami in izteza dolgi vrat.

»Glej kamelo!« je zavpil nekdo.

Vse se je smejala.

»Kaj se bomo tu obirali pri zlodju, kakor tam gospoda!« se zavzame naposled kmet, ki je bil v vasi gotovo visokovpliven, zakaj za njim je šel v hišo vsakdo, ki je le zmogel vstopnino. Ostali so na cesti samo še tisti paglavci, ki se jim ni posrečilo, zmuzati se v hišo med nogami odraslih.

Cigan je vgasnil luči, staknil svetilki ter zaklenil za sabo duri. Zdjaj ga čaka mučno delo: urediti polnoštevilno občinstvo.

Soba ni baš majhna, ali nabita je skoro čez mero. Otroci segajo prav do stola, na katerem je napeta umazanobela rjuha. Čisto sprednji morajo ležati na trebuhu, za njimi sede drugi po turško, za temi neka-

teri čepe, drugi kleče in šele sredi sobe pridejo na vrsto sedeži. Posedlo so jih ponajveč ženske in nekaj starškov. Čisto zadaj stoji fantje pomešani med dekleta. Zasedene so tudi postelje, omara in peč. Komična perspektiva.

Iztežka se prerije cigan do svoje laterne-magike, ki stoji nasproti rjuhi, čisto zadaj na stolu, postavljene vrh vegaste mize. Kmalu pozvonim in Ogrizek privije svetilko, segajočo izpod stropa v sredo sobe.

Svečana tišina. Na rjuhi se kaže svetla, okrogla lisa in na njej se prikazujejo slike rusko-japonske vojske, potovanja na Severni tečaj, pasijona in vse drugo, kakor je bilo napovedano. Posamezne slike komentira Ogrizek, ki se skuša v književni slovensčini, kar pa mu ne pristaja.

»Kaj se boš pačil, Opaldar!« ga nahruli nekdo v poltemi. Vse se zasmije.

Tudi paglavci so postali nemirni. Nekateri se krohočejo z odraslimi in ponavljajo prav zategnjeno Ogrizkove spake. Drugi vpijejo, da jih bole kolena in trebuh. Vmes pogosto vikne v ozadju kako dekle s tistim jedkim glasom, kakor da jo je kdo nenadno večipnil. Samo sredi sobe so zamaknjene postarne ženske v Kristusovo trpljenje. Ena med njimi celo vzdihuje in joka samega ginjenja . . .

V. Masi.

različnejši govorniki. Ljut boj je to bil, a na vseh teh shodih so se napredni govorniki do skrajnosti moderirali in se tudi v polemiki držali meja, v katerih se spodobni ljudje bore za svoje težnje in za svoja načela. Nič groženj, nič silovitosti, ničesar takega ni bilo v teh govorih, kar bi se moglo govornikom v slabo šteti.

Klerikalna stranka je postopala drugače. Komaj je odprla svoja usta nasilni dr. Šusteršič, so se že začela klerikalna zločinstva. Dr. Šusteršič je proklamiral politični boj kot vseh liberalcev. Proglasil je popolno brezpravnost vseh liberalcev pri deželni odboru in to ponavljal na različnih shodih. Ali je državno pravičnost kaj primerjalo te nasilne grožnje in ta nečuvana žuganja s postavo v varstvo volilne svobode?

A ni ostalo samo pri žuganjih dr. Šusteršiča. Njegovim besedam so sledila tudi dejanja. Dr. Lampe, plačani deželni odbornik, je v Šmarju glasom »Slovenec« ravno tako, kakor dr. Šusteršič proklamiral boj kot vseh liberalcev in njegov tovariš, plačani deželni odbornik dr. Zajec, je poštenega davkoplačevalca Zupanciča iz svoje uradne pisarne vrgel, češ, da je liberalci in da liberalci nima pri deželni odboru ničesar iskati.

Deželni odbor je javna oblast in deželni odborniki so javni uradniki, ki imajo prevzete dolžnosti izpolnjevati po postavi.

Kaj bi se zgodilo c. kr. sodniku, če bi šel na javen shod razglasiti, kakor je storil dr. Lampe, da bo pri njegovem sodišču vsak njegov politični nasprotnik pravdo izgubil? Se tisto uro bi bil suspendiran. — Kaj bi se zgodilo c. kr. okrajnemu glavarju, če bi stranko, ki pride k njemu v urad, v uradni zadevi vrgel in ji odrekel izvrševanje svoje uradne dolžnosti, samo ker pripada stranka drugi politični struji? Se tisto uro bi bil odstavljen in vzet v kazensko preiskavo.

Početje dr. Lampeta in dr. Zajca je evidentna zloraba uradne oblasti in ker je ž njima vred solidarna večina deželnega odbora, ker se torej boj kot v brezpravnost liberalcev dosledno izvršuje, bi bilo pričakovati, da osrednja vlada nemudoma razpusti deželni zbor. A to se ni zgodilo. Vlada pač razpušča občinske odbore, ki nje ali klerikalnem niso po volji, ne zgane se pa zaradi postopanja deželnega odbora, prav kakor bi hotela ubiti misel, da smo pred postavo vsi enaki in pokazati, da smejo klerikalci počenjati kar hočejo.

Clovek bi mislil, da je neznosni klerikalni terorizem s tem dosegel vrhunec. A ne! Klerikalci se pač zavajajo, da je njim vse dovoljeno. In v tej zavesti je minulo nedeljo nastopil semeniški učitelj dr. Krek v »Unionu« in imel je krvočen govor, v katerem je grozil ljubljanskemu meščanstvu s pobojem in klanjem. Glasom »Slovenec« je poslušalo ta zverinski govor do 1500 ljudi in hujskanje dr. Kreka je nanje tako vplivalo, da so se razšli, pripravljeni na klanje in krvočelutje.

Takega tirinstva, takega bestialnega terorizma svet še ni videl v pravni državi. Svet tudi še ni videl, da bi politične oblasti otročarije mladim ljudem kaznovala s hudimi obsodbami, kakor se godi zdaj v Ljubljani, za zločinsko hujskanje dr. Kreka pa se še nobena oblast ni zmenila. Ker pa hočemo vedeti, pri čem da smo, ker hočemo biti na jasnem, če veljajo postavbe samo še za liberalce in ne več tudi za klerikalce in ker hočemo spoznati, kake nazore ima državno pravičnost o nepristranosti in objektivnosti, zato smo te vrste posvetili višjemu državnemu pravdniku dr. Amschlu in čakamo sedaj na odgovor.

Občinske volitve v Idriji.

Idrija stoji pred občinskimi volitvami, ki se bodo vršile najbrže z koncem tega meseca po novem volilnem redu. Te volitve so tolikanj večjega pomena, ker bodo odločile, če ostane mestna uprava še nadalje v rokah narodno-napredne stranke. Vse tri stranke namreč z večjo ali manjšo gotovostjo računajo na zmago. Položaj je sicer nejasen, vendar ima narodno-napredna stranka največ izgleda na uspeh, ker ji je zagotovljena zmaga v prvem razredu in je tudi v drugem razredu najmočnejša.

V boj pojde vsaka stranka za-se. Kompromis med narodno-napredno in socialno-demokratsko stranko je ostal le pobožna želja tistih idealistov, ki ne vidijo, da so naprednjakom soc. demokrati ravno tako gorke, kaor klerikalci, kadar jim morejo škodovati in se jim kaže možnost uspeha in koristi za lastno stranko. Samo naprednjaki so tisti, ki žrtvujejo lastno strankarsko korist splošnosti na ljubo. Narodno-napredna stranka, ki ji je pred očmi zgolj napredek Idrije in ki vidi v klerikalizmu smrtnega sovražnika vsake kul-

ture in vsakega napredka, je bila, ki je ponudila soc. demokratom kompromis na ta način, naj bi si obe stranki razdelili mesta obč. odborikov po proporcionalnem sistemu, to je po številu volilcev, ki jih ima vsaka obeh strank v posameznih volilnih razredih. Soc. demokrati so se sprva na videz delali, kot bi bili za tak kompromis, vendar oficijalno niso hoteli z barvo na dan. Zavzeli so pa takoj v toliko nasprotno stališče, da so zahtevali za-se ves tretji razred, češ da je Idrija delavska mesto in da imajo do zastopstva v III. razredu pravico samo oni kot edina delavska stranka. To je sicer že stara in obrabljena fraza, vendar kaže, da jo soc. demokrati še vedno smatrajo za uspešno agitačno sredstvo. Da bi ne izgubljali draga časa v negotovosti in da bi prisilili soc. demokrate, da se vendar izjavijo v tem ali onem smislu, stavili so jim naprednjaki konkretno ponudbo, naj bi si namreč mandate tako razdelili, da bi pripadlo narodno-napredni stranki 16, soc. demokratom pa 14 odborikov. Ta ponudba je bila zelo kulantna, ker so naprednjaki koncedirali soc. demokratom celo enega odborika več kot bi ti mogli zahtevati po ključni proporciji. Ali glavni govornik na majski slavnosti je napravil soc. demokratom apetit po občinski upravi in zahotelo se jim je po večini v prihodnjem obč. odboru. Zahtevali so za-se 16 odborikov, ostale bi pa milostno prepustili naprednjakom. Zaradi lepšega so sicer izvolili odsek 5 članov, ki naj bi se pogajal z naprednjaki; toda ta pogajanja niso mogla imeti uspeha, ker so soc. demokratični delegati takoj izjavili, da niso pooblašeni kakorkoli odnehati od svojih zahtev. Tako je torej prišlo po lakomnosti soc. demokratov do tega, da se je razbilo edinstvo, ki je že več let uspešno odbijalo klerikalne napade na napredni značaj Idrije. Posledice naj soc. demokrati pripišejo sami sebi.

Naprednjaki gredo navdušeno v boj in upajo na zmago v I. in II. razredu, pa tudi v III. razredu bodo pokazali svojo moč ter s tem najlepše dokazali, da se ne dajo spraviti iz sveta tisti delavci, ki ne verujejo soc. demokratičnim mamilom in si hočejo ohraniti svoje narodno in napredno prepričanje kljub vsemu pritisku od strani svojih rdečih tovarišev. Naprednjaki vedo, da je narodno-napredna stranka danes bolj potrebna kot kdaj prej. Ako bi se namreč dogodilo, da bi narodno-napredna stranka propadla pri obč. volitvah, bi bila s tem zlomljena hrbtnica vsemu protiklerikalnemu gibanju v Idriji. Narodno-napredna stranka je tista, ki je iz Idrije napravila probujeno mesto, ki se razvija iz lastne moči kljub vsem oviram, ki mu jih stavijo klerikalci. In tega se klerikalci zavedajo; zato se tako pristrano veselo nesloge v naprednih vrstah in pričakujejo, da bo izšla iz tega boja narodno-napredna stranka najbolj oslajljena, da se bo torej zgodilo po njihovi volji in načrtih: saj hočejo najprvo streti naprednjake, s soc. demokrati bi ne imeli težkega posla. Razduženje obeh naprednih strank goni vodo na klerikalni mlin. Pri današnjih fan-sah je skoraj izključeno, da bi mogli soc. demokrati prodrati v II. razredu, ker so tam najsihibejša stranka, da o I. razredu niti ne govorimo. Toliko je pa gotovo, da bodo z vsakim glasom, ki ga vtegnejo soc. demokrati, vzeti narodno-napredni stranki, pridobili klerikalci kot druga najmočnejša stranka v II. razredu. Ako soc. demokrati tega ne uvidijo, so ali tako zaslepljeni in kratkovidni, ali pa celo žele, da zmagaajo klerikalci. V zadnjem slučaju bi se potrdile različne govorice, ki krožijo po mestu. Boj narodno-napredne stranke je naperjen proti klerikalizmu kot največjemu škodljivcu Idrije; če jo soc. demokrati pri tem ovirajo, letajo tlako klerikalcem! K sklepu še nekaj besedi na naslov naših obrtnikov. Težko je tajiti, da so obrtniki kot naš srednji stan imeli v narodno-napredni stranki vedno najodkritosrčnejšo prijateljico in zaščitnico. Tudi v obč. odboru so bili pod vlado narodnjakov vedno primerno zastopani; tako bo tudi odslej. Zato ni lahko umeti, zakaj bi obrtniki naselili sladkim besedam soc. demokratov in bi za skledo leče v obliki enega mandata v III. razredu porušili vse vezi med lastno stranko in seboj. Obrtniki naj se nikar ne dajo zamamiti po obljubah, ki jih soc. demokrati ne morejo, pa tudi ne marajo izpolniti, in ne po grožnjah, ki jim ne morejo škodovati. Obrtniki so soc. demokratom buržoaziji, ki se rede od delavskih žuljev. Tega se naj obrtniki zavedajo in naj ostanejo zvesti stranki, čije člani so njihovi najboljši in najsolidnejši odjemalci. Kak nepremišljen korak bi škodoval le obrtnikom samim.

Za Ljubljano pride Idrija, ki mora imeti narodno-napredni občinski zastop.

Zavestni lažnjavci.

(Pošten odgovor na klerikalne nepoštenosti.)

Znano je, kako nekvalificirano izrabljajo dr. Šusteršič, dr. Krek in ostali klerikalni demagogi izraz spontanke nejevolje ob priliki klerikalnih gorostasnosti pri letošnjih ljubljanskih občinskih volitvah. Živinsko podivjana hujskanja na Unionskih protestnih shodih, sistematično gojenje strankarskega zelotstva in fanatizma in cela vrsta vedoma neresenih konkluzij so posledica izrabljanja od klerikalcev samih provokiranih dogodkov pri občinskih volitvah v Ljubljani. Če bi kranjski deželni predsednik imel le toliko energije, da bi si upal nesugerirano misliti in bi ne dal državno-političnim uradnikom naravnost klerikalno-strankarskih instrukcij za uradno poslovanje, bi morala biti oba »protestna« shoda v Unionu razpisčena, govornike pa bi moral prisotni vladni komisar ovaditi državni pravdniku zaradi direktnega hudodelstva po § 99. kaz. zak.

Vsega tega se ni zgodilo in vendar so bili klerikalci tako predrzni, da so napadli najbrezobzirnejše mesto in državno policijo. Mi policije ne moremo zagovarjati, povemo pa klerikalcem to, da si bo policija zapomnila tako zahvalo in če bo prihodnji nastop policije klerikalcem še vse manj všeč, bo to le dokaz, da bo državna policija objektivno in vestno postopala. Klerikalna demoralizacija je prišla namreč že tako daleč, da vidijo nahujskani klerikalci idijoti v policiji le nek strankarski instrument proti liberalcem.

Da kljub direktno enostranskemu postopanju policije, ta v svojih oficijalnih poročilih ni mogla navesti nobenega, od klerikalcev lažnjivo izmišljenega nasilnega slučaja, govori več kot meterski komentarji. Nekaj od klerikalnih ovaduhov vloženih ovadb se bo pa v najkrajšem času izkazalo kot infamna denunciacija.

Največja laž pa je ono »pismo« redovnice, ki ga je dr. Iv. Šusteršič bral na Unionskem »protestnem« shodu.

Volitev bi se popolnoma mirno končala, da ne bi z naravnost brezprimerno drznim sleparjenjem in iz zivalnim govorenjem in obnašanjem Štefe, dr. Pegan i. dr. izivali kljub prisotnosti vladne policije. Tako so se sumljive klerikalne kreature nalašč izvalje ogorenje, katero sedaj tako nesramno zavračajo na nas.

Razburjenost, ki nikoli ni prekoračila meje niti zloglasnega § 11. zakona z dne 20. aprila 1854. zak. št. 96, se je pokazala kajpada tudi ob duhodu nun na volišče. Te ženske, ki so z višjim dovoljenjem pogazile stroge klavzurne določbe cerkvenega prava (c. 8. X. de vita et hon. cler. III. 1.), c. un. in VI. to. de statu regul. et mon.), te ženske, ki so se provokatorično eksponirale kot vzgojevalke slov. deklet za breznarodni klerikalizem, te ženske so bile še tako cinične, da so napisale pismo, v katerem je zlagano razven glede »abug« in »feje«-klincev ravno vse.

Dasi je bilo okrog njih vse polno policistov, ni nobena izmed nun omenila niti besede o pluvanju nanje, niti ena ni bila najmanj v svoji volilni pravici ovirana in da bo laž glede nunske »trnje« poti na volišče, ki bi jih kmalu stala življenje, »perfektna, moramo končno razkriti nunske povesti o »pobalini, ki je davil konja«, s katerim so se peljale nune. Dasi so nune čepale v popolnoma zaprtem vozu, vendar so natančno opisovale dogodek, ki ga niti videti niso mogle. In da je lažnjivo od konca do kraja, znači tudi oficijalno poročilo o njem, ki je v skladu z naslednim faktom: Državna policija je bila tako sumljivo galantna — seveda vsled prezidjalnih instrukcij — da je nunam in samo tem izmed vseh volilk — dovolila se peljati preko orožniškega kordona do vrat liceja. Ker pa se je konj onega voza, v katerem so čepale naše lažnjivke vstrašil orožniških bajonetov, pričel se je plašiti tako, da ga voznik g. J. Grum iz Radeckega ceste ni mogel več obvladati. Prevrnili bi se bil voz z nunami, da ni priskočil izvošček F. Klevišar iz Rimske ceste, kateri se celo ne prišteva naprednjakom, in ta je prijel konja za uzo, kakor tudi nek član državne policije.

Tako je izgledal slučaj, iz katerega so nune napravile svojo romantično laž in tako ga bo lahko izvedel od drž. policije tudi deželni šef, če mu je sploh kaj do resnice.

Da reasumiramo: Od klerikalcev pripravljena izživljanja so rodila izraze ogorenja, ki so pa ostali vsekozi pri znani naši netemperamentnosti tako brezpomembni, da ni policija mogla v svojih poročilih nikjer navesti resnega nerada. Vendar so klerikalci v svoji hudobnosti in celo nune, ki žive samo od ljubljanskih svojih gojenk, razkričali vse kot

smrtonovarne demonstracije, ki za-dočajo za nepotrjenje volitev.

Uradna preiskava bo razkrila vso klerikalno laž, ki je že sedaj očitna. Mi pa sklenimo proti klerikalnemu divjaštvu »političnemu bojkotu« primeren permanenten odgovor!

Glasovi z Jesenic.

Sleparstva, ki jih uganja gerent Čebulj, trajajo naprej. Njega prav nič ni agram lagati in obrekovati, samo da dobi nekaj pooblastil. Tako na pr. je prišel k neki vdovi, naj mu da pooblastilo. Ko mu je ta povedala, da bo zanjo volil njen sin, pravi Čebulj, da je le on (Čebulj) opravičen voliti za njo in da le on more napraviti pooblastilo, tako, da je omenjeno gospo pripravil do tega, da mu je podpisala pooblastilo. Ko je sin to izvedel, je šel takoj k Čebulju in zahteval pooblastilo nazaj. Čebulj pa je mislil, kako bi se izvil iz te neprijetne situacije in dejal: »Ja, veste vi, to pooblastilo mora biti še od župnika podpisano,« nakar je dobil odgovor: »kaj ima župnik opraviti pri volitvah?« In glejte, drugi dan pošlje Čebulj dotični gospe pooblastilo nazaj, na katerem sta bila kot priči podpisana župnik Skubice in Tancar, in tako potrdila pravilni podpis gospe, med tem, ko je bil pri podpisovanju navzoč le Čebulj. Gospodje, če se vam pri sedanjem režimu že res ni več treba ozirati na razne postavbe, tako morate kot katoliški možje vendar poznati božje in cerkvene zapovedi. Preglejte jih in našli boste gotovo kje zapisano, da je goljufija — greh, in če jo tudi izvrši kdo izmed izvoljenega ljudstva.

300 reklamacij so baje vložili klerikalci, na kar so jako ponosni, kar so tudi lahko. Iz vsega pa se zrcali hinavska neumnost klerikalnih kolovodij samih. Klerikalci so sami delali volilni imenik in potem pa reklamirajo! Ali res mislite, da bo kdo verjel, da ste tako vneti za pravilnost imenika? Če bi bili, bi ga napravili od začetka pravilnega; te reklamacije so samo pesek v očeh klerikalnim backom. Sicer pa g. Čebulj, kaj pa pravite vi k temu? Ljudje vaše stranke, ki so videli imenik, še predno je bil razgrnjen, vložijo toliko reklamacij! Vaša lastna stranka vam je dala nezaupnico, kakor vam bo dala, če zmaga, brco in vas posadila zopet k vaši šivanki, kamor edino spadate.

Nepravilnosti pri volilnih pripravih se bodo nadaljevale in že danes opozarjamo na to, da bodo klerikalci, ki imajo vse priprave v rokah, napravili vedoma kako nepravilnosti, da bodo mogli za slučaj zmage naprednih strank vložiti pritožbo. Ker bodo za to napako vedeli le Čebulj et cons., bo za slučaj zmage klerikalcev ostala tajna. C. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici pa bo za take stvari odgovorno, če ne bo hotelo prevzeti prej volilnih poslov.

Našo občino vodi dr. Pegan, katerega gramofon je Čebulj, zakaj vsak važnejši akt gre skozi roke dr. Pegana, a vzlic temu napravi Čebulj še nešteto kozlov.

Humrovi gostilni sta vedno prazni, toži »Slovenec«. Lepo, da se tako zanima za trpeče ljudstvo. Zato pa namerava, kakor smo izvedeli iz zasledljivega vira, napravi Humer na župnika Skubice proročje, naj prihodnjo nedeljo odredi ofer namesto za se za kaplana za — Huma.

Uganka. Kdo izmed Jeseničanov je največji prijatelj ljubljanskega škofa? — Humer! — Kako to? — On se je že vseknil v škofov robec. — Kdor dokaže, da to ni res, dobi groš!

Politična kronika.

Dunajskim krščanskim socialistom se slabo godi. Odkar je Lueger umrl, je začela stranka vidno razpadati. In zdaj pri državnozbornih volitvah se ta razdor prav jasno kaže. V drugem dunajskem okraju so dali krščanski socialisti dr. Gessmannu nezaupnico s tem, da ga ne marajo kandidirati v državni zbor. Največji udarec za krščansko socialno stranko pa pomenja ustanovitev konzervativne stranke. »Neue Tiroler Stimmen« ostro prijemajo krščansko - socialno stranko ter ji prorokujejo, da se bo vsled svoje notranje neresnice zadušila. Ze danes se lahko trdi, da krščansko - socialna stranka v novem državnem zboru ne bo več tako močna in ne bo igrala več tiste vloge, kakor do zdaj.

V ogrsko - hrvaškem državnem zboru so sprejeli včeraj proračun trgovskega ministrstva. Finančni minister in začasni vodja trgovskega ministrstva pl. Lukacs je »razil« nekatere pomisleke o nameravani razdelitvi trgovskega ministrstva, ker bi vodstvo prometne politike prav lahko prišlo v kolizijo z vodstvom trgovske in carinske politike. Nato so začeli obravnavati proračun na-

učnega ministrstva. Naučni minister grof Zichy je govoril jako oprezno, vendar pa iz njegovega govora zveni njegovo klerikalno mišljenje. Zavzemal se je za suprematijo madžarstva in za monarhični princip. Krščanski duh naj bo odločilen za kulturo v deželi. Obljubil je tudi zakonski načrt o avtonomiji katolikov. Končno je minister naglašal, da se je treba bojevati zoper one destruktivne tendence, ki so se utihotapile na znanstvenem, literarnem in umetniškem polju, kakor tudi v šolstvu in ki lahko podkopljajo vsako avtoriteto, pravno verska čustva in pa ugled zgodovinskih pravic. — Madžari se sicer radi bahajo, da so najsvobodnejši in najnaprednejši narod, toda njihov naučni minister tega ne dokazuje.

Proračunska komisija ruske du-me je sklenila, da se za pristaniške zgradbe nakaže vsako leto 15 milijonov rubljev iz državne blagajne. Sprejet je bil tudi zakonski načrt, da se nakažejo mornariškemu ministru potrebna sredstva za zgradbo štirih ladij za baltsko morje.

Francoski senat je navzlic ugovoru justičnega ministra pripomogel ženskem gibanju do novega uspeha. Privolil je namreč, da smeta biti v preiskovalnih odsekih pri otroškem sodnem postopanju navzoča oba spola.

Na Pruskem hočejo uvesti nov volilni red. Novi volilni zakon bo predložen pruskemu deželnemu zboru spomladi l. 1912.

Portugalski klerikalci kar ne morejo mirovati. Socialistični »Peuple« poroča, da se neki agent portugalske rojalistične stranke nahaja v Bruslju ter tam hodi okoli bank, da dobi kaj denarja za protirevolucijo. Obeta koncesijo za rudnike in železnice na Portugalskem. Rojalistične čete imajo že pet milijonov frankov na razpolaganje. Zarotniki so v zvezi z mestom Oporto. Kakor poročajo iz Lizbone, je vlada sklenila poslati proti severu križarko, da poseže vmes za slučaj, če bi izbruhnili kaki nemiri.

Iz Maroka poročajo, da so se vstali 15. maja polastili Feza el Balija, starega mesta Feza. Če odgovarja to resnici, tedaj je položaj obupen.

Tujski promet na Gorenjskem.

Dne 12. t. m. je bil občni zbor društva za povzdigo prometa tujcev za Gorenjsko na Bledu v zdraviliškem domu ob 3. popoldne. Bil je prav dobro obiskan ter se je poročalo od načelstva sledeče o delovanju od časa zadnjega občnega zbora:

Kupilo je društvo eno oljnato sliko »Bled z otokom in Karavankami« v velikosti 2 1/2 x 2 m, katera je bila razstavljena do sedaj v Švici v Curihu, v Berlinu, na Dunaju in v Pragi. Sedaj visi na državnem kolodvoru v Pragi v reklamno svrhu. Da ima slika sedaj zelo ugoden prostor, se mora društvo zahvaliti dvornemu svetniku prof. dr. Hvala v Pragi, kateri je v ta namen za društvo posredoval. Izdalo je društvo znani zemljevid Gorenjske v 2000 izvodih, kateri se je večina prodal po 30 v. Tak zemljevid in še nekoliko boljše izdala je sedaj zdraviliška komisija na Bledu, katera ga ima v zalogi za ceno 50 vin. Turistom se ta zemljevid zaradi preglednosti zelo priporoča. Nabavilo je društvo reprodukcijo oljnate slike »Bled z otokom in Karavankami« v velikosti 50 x 35 cm v 500 izvodih v izpeljavi »Bromsilber Colorit«, katero je razposlalo v več izvodih za reklamne namene in nekaj jih je pa prodalo po 1 K — ter so še na razpolago. Tudi v velikosti 100 x 60 centimetrov se je enaka reprodukcija napravila v 60 izvodih, katera pa stane 12 kron ena.

Razposlalo se jih je več brezplačno v reklamne svrhe.

Kupilo se je 11.000 odtisov: »Reise und Bäder Zeitung, Oberkärntner Nummer«, kjer je Gorenjska opisana. Večina teh izvodov se je razdala brezplačno v reklamo. Reproducira se je tudi oljnata slika v velikosti razglednice, katere so se prodale in polovico pa razdale v reklamo za Bled. Sodelovalo se je tudi pri bivanju raznih korporacij, katere je vodila po Kranjskem »Deželna zveza« za tujski promet. V zimi 1910 priredilo je društvo 4tedenski kuharski tečaj z dobrim uspehom. Društvo se je polhalno izrekel zastopnik c. kr. delavskega ministrstva, ravnatelj profesor Hess, kateri je kuharski tečaj inšpiciral. Bilo je 20 udeleženk. Za reklamo pustilo je tatisniti društvo znane reklamne znake s slovenskim in nemškimi napisom, katerih se je porabilo za reklamo že 155.000 v. Za logi jih je še 45.000, kateri se letos

porabijo za došle tuje na Bled. To je poročilo o delovanju, znamenje, da je društvo naredilo, kar ji bilo pri malih denarnih sredstvih mogoče.

Nato poroča o računu, iz katerega posnemamo sledeče: Prejelo se je za udnino za leto 1907 inkl. 1910 K 1210.—. Posojil je bilo K 2628.—, razne subvencije K 2050.— (v tej svoti Deželna zveza ni nič prispevala), prodane tiskovine in podobne 433 K, dohodki tombol in srečkanj 451 K, daravi 20 K, od deželnega odbora 400 K, od trgovske in obrtne zbornice 120 K, razni prehodni zneski 2006 K. Stroški so bili sledeči: Razne tiskovine 1542 K, letni zvezki 40 K, oljnata slika 1428 K, obresti posojila in vrnitev dolga 1610 K, vozina slik in tiskovin 172 K, nabava klišejev 246 K, zavarovalnina slik in relifa 25 K, izdatki za razne razstave 214 K, reklama v razne časopise in brošure 734 K, reprodukcija oljnate slike 1510 K, razni sprejemni 553 K, tombole 93 K, nakup fotografij 29 K, kuharski tečaj 1500 K, drugo 60 K. Skupnega prometa je bilo okrog 20.000 K — s končnim ostanom 85 K. Račun se od obnove zbor brez ugovora odobri. Nato se voli odbor z aklamacijo in sicer: dr. Hočev var, G. dr. Eder, Jakob Peternel, Fani Valtriny, Dragotin Repe, Anton Vouk, Ivan Rus in Henrik Steidl. Vsi navzoči volitev sprejmejo. Sklenil je tudi občni zbor to, da ima prihodnji odbor sestaviti primerno resolucijo na Zvezo prometnih društev v Ljubljani in pa na e. kr. deželno vladu, v kateri se omenijo pomanjkljivosti naprav za tujski promet na Bledu in okolici. Poudarja naj se tudi v tej resoluciji, da naj Zveza prometnih društev skliče občni zbor, katerega že tri leta ni bilo. Kažipot za Bled in okolico naj društvo skuša izdati s pomočjo Deželne zveze, katera ima baje rokopolis in klišee že pripravljene za izdajo. Tudi sklep, da se ima Bled kot »dravilišče in kopališče v stalni razstavi »Equitab Palais« na Dunaju s primernimi reklamiranimi slikami te razstave udeležiti, kjer naj bi bili, kakor za druge kraje avstrijske, razni prospekti obiskovalcem te razstave na razpolago. Omenja se tudi, da se prirede tedeneski sestanki vseh interesentov za proevit Bleda in okolice v raznih gostilnah, ter se je določil za prvi sestanek ponedeljek 15. maja zvečer v Zdraviškem domu.

Ko se je o tujem prometu še splošno debatiralo, posebno zaradi prepotrebne vodovoda, za katerega so že načrti izgotovljeni in studenece zagotovljen ter električno razsvetljavo, s katerimi napravami bi šele zamogli Bled na ono višini dvigniti, katero po njega lepi legi in naravni krasoti zasluži, se občni zbor ob 6. zvečer zaključil.

Dne 15. t. m. je bila nato odbora seja v Zdraviškem domu ob 8. zvečer ter se je sledeče izvedlo: Konstituiral se je odbor ter se izvoli za načelnika g. dr. G. Hočev var, za namestnika g. Ivan Rus, za blagajnico g. F. Valtriny, za tajnika g. Dragotin Repe. Vsi navzoči sprejmejo izvolitev. Nato prevzame predsedstvo g. dr. Hočev var ter razvije sledeči program društvene delovanja, pri katerem prosa, da naj se z nasveti vsi odborniki in tudi člani društva obračajo do društvene načelnosti, katero bode vsikdar pripravljeno dobre nasvete po svojih močeh izvršiti. Med drugimi se ima izvršiti sledeče:

Letni doneski naj se pobirajo po 4, 10 ali 20 kron, kakor je to že v pravih določeno in naj vsak ud po svojih močeh in po svoji preudarnosti primerni letni prispevek dá. Izda naj se v ta namen med ljudstvo manifestacijski spis, da bodo vsi zainteresirani direktnega in indirektnega tujkega prometa opozorjeni na ta važen gospodarski in življenski vprašaj Bleda in okolice.

Izda naj se prepotrebni kažipot z občino, zdravsko komisijo in deželno zvezo za tujski promet. Popraviti, oziroma novo nabaviti se imajo orientacijske table po Bledu in okolici ter pota in steze primerno markirati. Prirede naj se izleti in gorske ture v skupinah tujcev, katere naj domačin sprejme in daje se za to potrebne nasvete. Tudi jezerska veselica naj se skuša urediti, bodisi regata ali kaj drugega. Proti koncu avgusta ali začetek septembra se ima prirediti kmečko ženitovanje, izvirno z gorenjskimi nošami in tukajšnjimi segami pri ženitovanju. Skuša naj se tudi naprositi po društvu, občini in zdravski komisiji, da prepusti posestnik Gradu znano Višče zopet v uporabo za sprehode po stezah ter naj se prepovedne table odstranijo ter nadomeste s tablami, da se do preklica prehod dovoli, ter da se nasadi in kultura ne sme od strani sprehajalec pokvariti. V ta namen se bo skušalo tudi za poletni nastavitve enega paznika. Nabavi naj se tudi primerna tiskovina, iz katere se bo posnelo v kratkih potezih razne sprehode in izlete v okolico in pa razne pristojbine. To tiskovino naj bi imela

vsaka soba in javni prostori, kjer biva tuje, da mu ni treba za vsako malo stvar povpraševati, kateremu se večkrat primeri, da dobi čisto napačno informacijo.

Med tem, ko se je sklenilo, da bo prihodnji sestanek dne 22. maja t. l. ob 8. uri zvečer v hotelu »Petran«, kamor se naprosijo priti interesi tujkega prometa, in ko so nekateri udje takoj vplačali za leto 1910 po 10 in 20 kron udnine, se je seja ob 10. zvečer zaključila.

Novi odbor nam je porok, da bo društvo redno delovalo in skušalo doseči, kar največ mogoče za udobnost tujca, ki pride na Bled, ali pa, ki ima šele semkaj priti, v prospeh važnega gospodarskega vprašanja tujkega prometa na Gorenjskem.

Notranjci!

Vaš kandidat za prihodnje volitve v državni zbor v okrajih Idrija, Vrhnika, Logatec in Cerknica je gospod

Ivan Sicherl

posestnik v Logatcu.

Agitacijo v teh okrajih je prevzelo politično društvo »Jednakopravnost« v Idriji, ki priredi v ta namen

v nedeljo, dne 21. t. m.

dva shoda

in sicer

dopoldne po maši v Cerknici, popoldne pa v Planini.

Volilci, vi poznate našega kandidata Ivana Sicherla kot poštenega, delavnega in zmožnega moža, dočim vam je dosedanji poslanec Gostinčar pokazal svojo nezmogljivost najboljši s tem, da ni za vas ničesar dosegel. Pokažite javno, da se tega zavedate, pokazite, da hočete za zastopnika v državnem zboru občespoštovanega Iv. Sicherla in ne Gostinčarja, ki je bil le privesek dr. Šušteršičevega fraka in pridite vsi na naše shode!

Štajersko.

V Trnovljah pri Celju se je vršil v sredo 17. maja shod v Binclovi gostilni. Vkljub delavniku se je zbralo nad 100 volilcev, največ Trnovelčanov, a prišli so tudi kmetje iz sosednjih vasi, kakor iz Škofje vasi, Smarjete, Prekorja, Ljubecne in Zadobrove. Shod je otvoril domači posestnik Kranje, predsedoval je pa g. Anton Mahne, ki je v krepkih besedah poudarjal važnost teh volitev ne le za okraj temveč za celi Sp. Štajer. Kandidat Franjo Roblek je na to v daljših besedah razvil svoj program. Kmetje so mu navdušeno pritjevali. Govorili so še posestnika Okorn in Premšak iz Škofje vasi, Točaj iz Prekorja in dr. Koderman iz Celja. Kmetje so povrh tega stavili še mnogo različnih vprašanj na kandidata. Roblek je vse točno odgovoril in poudarjal, da hoče biti tudi znanprej vesten poslanec vseh volilcev svojega okraja. Soglasno je bila sprejeta sledeča resolucija: Na javnem shodu v Trnovljah zbrani volilci izrekajo svojemu dosedanjemu poslancu Robleku iskreno zahvalo in prosijo, da jih zastopa tudi v bodoče v državnem zboru. Predsednik shoda Mahne je ob zaključku shoda pozival vse navzoče, da gredo na dan volitev polni veselja in navdušenja v volilni boj po častno Roblekovu zmago. — Iz volilnega boja na Sp. Štajerskem. Kandidat Franjo Roblek ima v nedeljo 21. maja po rani maši shod na Vrnskem v Brinečevji gostilni in v Grižah pri Naprudniku ob 3. uri popoldne. — Kandidat dr. V. Kukovec ima v nedeljo 21. maja ob 9. dopoldne shod »pri Španu« v Trbovljah in ob 4. popoldne v Hrastniku pri Rošu. — Kandidat Ivan Verdnik ima v nedeljo 21. maja ob 8. zjutraj shod pri Vastlu v Remšniku, ob 12. v Kaplji pri Strableku in ob 4. popoldne pri Dopplerju v Gradišcu. — Vrh tega se vrši to nedeljo shod na Frankolovem in v Letušu pri Braslovčah. — Iz Slovenjgradca nam pišejo: Kmečkega kandidata Ivana Verdnika sedaj silovito napadajo v mariborskih klerikalnih listih. Ko se je pa svoječasno volil nek okrajni odbor slov. kmečke zveze za slovenjgraški okraj, so hoteli izvoliti v ta odbor tudi »štajerejance« Verdnika. Ta pa jim je povedal v brk, da rad pristopi, ako bodo v odboru komandirali res kmetje; če pa duhovniki, pa ne pristopi. Ta odgovor je bil klerikalcem dovolj, da ga niso hoteli imeti v stranki. Kar se tiče Verdnikovega štajerejanstva, bi naj o njem ne pisali ljudje, ki imajo v svoji stranki

nemakonačionalnega obš. odbornika slovenjgraškega. Trditve, da bi župani po okraju sirovo odgovarjali na prijavo g. Verdnika, je tudi neresnična. Nasprotno je pisalo kmečkemu kandidatu mnogo županov, da jim je njegova kandidatura simpatična in da jih veseli, da se ne prijavlja kot kandidat samo v župniščih, temveč tudi pri županih. Ne vsiljuje se g. Verdnik nikomur kot kandidat — in če se dr. Verstovšek čuti tako varnega v okraju, čemu potem vse to blatenje moža, ki uživa baš med kmeti toliko spoštovanja in ugleda kot g. Verdnik? S tem dr. Verstovšek ne doseže pri nas ničesar. Nismo nobeni politični otroci več. — Iz Brežic nam pišejo: V zadnji številki »Straže« čitamo celo vrsto osebnih napadov na posamezne volilce v brežiškem okraju, ki imajo pogum pokazati svojo politično prepričanje in ga tudi javno zastopati. Ali bo prišlo dr. Benkovič kak dobiček, če denuncira kakega uradnika ali učitelja? Saj se je že sam prepričal, da z denunciacijami nič ne opravi in da še sede v štaj. deželnem šolskem svetu ljudje, ki branijo naprednega učitelja pred klerikalnimi denuncijanti. Kar se pa tiče regulacije učiteljskih plač, vemo prav dobro, da ne bodo klerikaleci nikoli za njo in nam je oni na Štajerskem sploh ne morejo izposlovati. Saj vidimo, kako vlečejo učitelstvo za nos na Kranjskem! Ni nobeno pretiravanje: dr. Benkovič gre slabo v okraju in zato si hoče jezo nad tem, da ga kmetje ne marajo, odpihati na posameznike! Saj poznamo ljudi, katerim je dal celo denar za agitacijo — a prihajajo k nam in pravijo, da za Benkoviča ne store niti koraka! — Iz Celja. Držite tate, je vpil oni, ki je sam kradel. Te stare resnice se držijo tudi klerikaleci. V zadnji »Straži« očitajo naprednjakom podivjanost in sirovost — a ne pomislijo, da so se pred tednom hvalili v istem listu, da so »kar sfrčali« na krak tisti, ki so hoteli na njihovih shodih govoriti besedo za nasprotnega kandidata. (Glej Št. Jur. Opoka itd.) Potem so zmerjali v »Slov. Gosp.« naprednjake s »krdatarji, tatovi, pretepacji« itd. — in sedaj, ko so v Št. Petru z orožniki branili ljudem pristop na svoj shod, da smo sirovosti začeli mi! Sicer pa prepuščamo klerikalnim kandidatom veselje, da se za svoje blamaže in od ljudstva onemogočene shode vsaj na ta način tolažijo!

Iz volilnega boja na Sp. Štajerskem. Shod dne 25. maja: Kandidat dr. V. Kukovec ima ob 8. zjutraj shod v Zabukovju pri Sevnici (gostilna Kunšek) in ob 3. popold. v Šmarjeti pri R. X. (gostilna Purko). — Kandidat Ivan Verdnik ima shoda v Topolšici in Plešivcu, kandidat Franjo Roblek pa v Dravljah in Št. Jurju. — Volilne cvetke iz »Slov. Gospodara«. V zadnji številki čitamo na prvi strani v uvodniku sledeče stavke: »Ljubljanska sodrga bi bila pripravljena vsak čas napasti cerkve in samostane ter redovnice z bodali v roki...« (govori se o demonstracijah pri občinskih volitvah v Ljubljani.) Potem: »Liberalci so zmogni vdirati tudi v hiše naših kmetov ter tankaj pleniti in požigati. Bojijo se samo še pušk, bajonetov in ječ...« Dalje pravi »Slov. Gosp.«, da imajo naprednjaki zločinske glave, umazana usta, da so pobesneli itd. V istem članku piše »Slov. Gosp.« sledeče: »Mi očemo naš narod dvigniti in omikati...« Fej! Pravimo samo na te dokazne klerikalnega bojevanja proti naprednjakom: Kdor more, dvigni se v boj proti stranki, ki na tako nečuvno podel način hujša naše ljudstvo v volilnem gibanju in ga »omika« z najsurovejšim blatenjem lastnih rojakov. Tako se dviga naš narodni ponos, tako smo vredni vstopiti v vrste omikanih narodov evropskih! — Iz Celja. Najlepši in najbolj krepki izlivi za obrambo svete vere v sedanjem volilnem boju prihajajo iz celjskega in brežiškega volilnega okraja v »Slov. Gosp.« V Savinjski dolini je g. dr. Korošec bitko že zgubil; kajti že klerikalnim volilcem predsedala njegovo nečuvno hujskanje. V Korošcu vidijo le duhovnika — za to mu »Sl. Gosp.« s svojim pisanjem le škoduje. V brežiškem volilnem okraju pa doživlja g. dr. Benkovič od shoda do shoda neprijetnejše prizore. Pred kratkim so mu kmetje nad Sevnico celo grozili z revolverji, če se ne spravi. Nam je žal, a to so sadi duhovniške politične vzgoje. Ali ni malo čudno in smešno, ako g. dr. Benkovič potem še piše, da ima v okraju — 7 tisoč pristavev! Naprednjaki, stvar stoji za dr. Kukovec ugodno, povsod na delo! — Dr. Korošec toži volilce iz Savinjske doline g. dr. Korošec je tožil uglednega posestnika iz Male Pircice g. Martina Oevirka zaradi tega, ker je klical za njim na cesti: »Živio Roblek, pfuj Korošec!« Korošec je zastopal s posebnim sočutjem kolega Benkovič, Oevirka pa dr. Kalan. Gospod Oevirk je inkriminirane besede niirno priznal. Dr. Kalan je izrazil svoje

začudenje nad občutljivostjo g. dr. Korošca, ki kliče zaradi male demonstracije takoj sodnika na pomoč. In to v času, ko grozi dr. Krek mirno ljubljanskim Slovincem, da bo pripeljal v Ljubljano 30 tisoč klerikalcev, da obesimo ljubljanske naprednjake na laterne. Ako pa kdo kaj malega pove duhovniku — pa se ga vlačijo pred sodnijo. Oevirk je bil obsojen na 30 K globe. No dr. Korošcu ta obsodba ne bo ničesar koristila. Gospod premalo pozna Savinčane. — V Dravljah je došel na nek volilni sestanek, katerega se je udeležil tudi kandidat Roblek, domači kaplan. Ker je klatil neke neumnosti, mu je Roblek dokazal, da je lagal in kaplanu ni ničesar drugega preostajalo kakor prositi za odpustanje. — Na Frankolovem se vrši shod v nedeljo 21. maja ob pol 2. popoldne pri Benzenšku. — Resen glas iz ptujskega okraja. Pri nas kandidira g. Brečič ml. — človek, o katerem je vsakdo prepričan, da nima niti najmanjše sposobnosti za drž. poslanc. Kmetje se potegujejo za Plojevo kandidacijo, a ta jo po dosedanjih glasovih odklanja. To nam v volilnem boju silno škoduje, ker ne vemo kod ne kam. Stvar se je itak že zavlekla in sedaj je ta neodločnost škoduje še bolj. G. dr. Ploj ve, da ga okraj hoče za poslanc, zato pa s barvo na dan!

Maribor. Iz Maribora se nam na našo notico z dne 18. t. m. od meročajne strani poroča sledeče: Dopsnik, ki povprašuje v imenovanem dopisu po vzrokih kandidature združenih slovenskih strank, je menda zamudil pojave zadnjih dveh tednov, sicer bi moral vedeti, da se je vršil že 6. majnika t. l. v »Narodnem domu« javni volilni shod, ki je sprejel sledečo resolucijo: 1. Za mesto Maribor se postavi samostojni slovenski kandidat; 2. združene slovenske stranke se pozovejo, da predlagajo kandidata. V to svrhu naj se sestavi iz narodne stranke, kmečke zveze in slogašev odbor, ki nominira kandidata; 3. skliče naj se pozneje še en volilni shod. Prezrl je nadalje tudi, da se je že sestavil volilni odbor na najširši podlagi, ki je kandidatu gospoda Sterna odobril, tu vodi nadaljni predprave za volitve. Ako potrebuje tedaj kak pojasnila mu je za to na razpolago pisarna volilnega odbora v »Narodnem domu«. Sicer se nam pa doždeva, da je dopis inspiriran od socialno - demokratične stranke, ki je v zadnjem času kar naenkrat odkrila sree za Slovence in pridno krošnjari z dvojčeniimi lepaki in pozivi, dasiravno nas dosedaj ni nikdar poznala. Dopisniku pa svetujemo, naj rajši voli Reselna, za katerega se toliko ogreva, kakor da poskuša rušiti edinstvo in disciplino mariborskih Slovincov. Kandidat združenih slovenskih strank v Mariboru pa je in ostane gospod Juri Sterna, posestnik v Mariboru in pozivamo vse slovensko čuteče volilce, da mu oddajo svoj glas.

Iz Rajhenburga nam poročajo: 16. t. m. je izbruhnil ogenj pri posestniku Butkoviču v Stolovniku. Rajhenburška požarna bramba je takoj prihitela k požarju, a ni mogla zaradi pomanjkanja vode gasiti. Zažgal je nek deček, ki se je igral z vžgalicami. Butkovič ima škode okrog 15 tisoč kron.

Drobne novice. Iz Rogatec nam poročajo: Med tukajšnjim trgovcem Suppanzem in obč. tajnikom Živnem obstoji že od zadnjih občinskih volitev sem hudo nasprotstvo. Došlo je tudi že do več senzacionalnih tožb, v katerih se g. Živnemu ni ravno posebno dobro godilo. 15. maja je došel že nekoliko okajeni Živny v Suppanzevo gostilno in zahteval pijačo. Te ni dobil, kar ga je takoj razjarilo, da je grozil Suppanzu z revolverjem. Vložila se je ovadba. — Iz Šmarja pri Jelšah poročajo: Zaradi malenkostne stvari sta se strela posestnika Franc Cvirn in Anton Koritnik. Cvirn je Koritnika z motiko na glavi, rokah in nogah hudo poškodoval. — V Slov. Bistrici priredijo v prostorih okrajne hranilnice od 3. do 10. septembra razstavo vajenskih ročnih del. Protektorat je prevzel grof Milko Attems. — Okrajna učiteljska konferenca za ljutomerski in gornjeradgonski okraj se vrši v Ljutomeru dne 21. junija. — V Kokarjih je nekdo ponoči vplnil pri trgovcu Josipu Prazniku in odnesel za 150 K drobiža. — V Verjanah pri Sv. Trojici v Slov. gor. so bili izvoljeni pri občinskih volitvah slov. klerikaleci. — Škratitica se širi med otroci na Sladki gori. Nekaj otrok je že zbolelo. Dobro bi bilo preskrbeti pravočasno vse potrebne odredbe. — Na Dobrni pri Celju so bili pri občinskih volitvah v 2. in 3. razredu izvoljeni slovenski klerikaleci. Občina ostane tudi znanprej v slovenskih rokah.

Strahna neareča bi se kmalu zgodila 17. t. m. ob pol 7. zvečer pri Zalcu. Neki voznik je peljal voz travoz iz Zorca proti Št. Petru, ki pa ni opazil prihajajoči vlak, ki odhaja ob 6. uri 21 min. iz Zorca. K sreči je

strojevodja pravočasno opazil pretečo nevarnost, ter vlak ustavil. Ko bi bilo to ponoči, bi bila nesreča neizogibna. Ta slučaj je zopet pokazal, kako potrebna je zatvora pri Zalskem prehodu, kjer se križata državna cesta in vlak.

Iz Celja. Slov. del. podp. društvo vlnudno vabi k izletu, ki se vrši 21. maja na Teharje k Šušteršiču. Tam se vrši mala veselica s petjem in tamburanjem.

Koroško.

Iz sodne službe. Za deželnega sodnega svetnika je imenovan okrajni sodnik in predstojnik sodišča Egon pl. Rauscher v Zg. Beli; za sodnega predstojnika v Borovlje dr. Herman Lorber iz Brežic, za sodnike avskultanti dr. Peliček za Šmohor, dr. Mešič za Pliberk in dr. Karel Polešinski za Stari dvor. Prestavljeni so: dr. Blaas iz Trga v Celovec, dr. G. Ohrfaudl iz St. Vida v Beljak, dr. Pavel Stornik iz Starega dvora v Šent Vid, dr. R. Hofbauer iz Pliberka v Breže, dr. E. Probošt iz Šmohorja v Trg in Rudolf Krizek iz Borovlj v Celovec.

Iz železniške službe. (Južna železnica.) Prestavljeni so: asistenti: Janez Lang iz Sinčevsi v Pater-nion, Franc Rozman iz Spitala v Robnico, Jožef Jenko iz Spitala v Pliberk in Daniel Zancanella iz Pliberka v Spital.

Žična železnica na Dobrač. Tvrška Bleichert je napravila projekt za žično visečo železnico na Dobrač. Železnica se odcepi od glavne proge pri Podklostru-Sv. Mohor in bi se vzpenjala ob juž. hrbtu do vrha Dobrača. Navadna tirna železnica je po mnenju strokovnjakov skoro neizpeljiva in bi bila tudi predraga. Obrat bi se vršil z električno silo, katero bi dajala mestna elektrarna beljaška. Rentabiliteta železnice je po dosedanjih kalkulacijah zamajena. V svrhu natančnega študiranja gorskih železnic gre več strokovnjakov iz Koroške letos v Švico, kjer obiščejo in prouče gorske železnice.

K pokopališkemu vprašanju v Spitalu ob Dravi poročajo dodatno, da je dosegel župan Rieder pri škofijstvu še ugodnejše pogoje, kot smo jih pred kratkem objavili. Vendar pa jih nečajo preje izdati, dokler niso pogajanja popolnoma dovršena.

Primorsko.

Zastrupljenje. V sredo pozno zvečer so našli na polju pri Sv. Jakobu v Trstu še ne 14letno deklico Giaccondo Bonivento z vsemi znaki težkega zastrupljenja. Kakor so pozneje dognali, se je bila deklica zastrupila z lavorovim oljem. Ko so jo pripeljali v bolnišnico, so morali deklico naravnost prisiliti, da se je dala preiskati, tudi ne mara povedati prav ničesar o vzroku poskušene samomora. Toliko pa so dognali, da je hodila deklica, dasiravno še otrok, že dolgo opolzka pota in so jo že pred meseci imeli pred sodiščem kot članico družbe mladih tatic.

Na povratku iz Amerike. Predvčerajšnjem popoldne se je vrnil parnik »Marta Washington« iz New Yorka čez Neapol, Patras in Gruž v Trst. Pripeljal je s seboj 529 potnikov, večinoma iz Amerike vračajočih se Avstrijcev.

Petrolejska kurjava pri vojni mornarici. Kakor poročajo iz Pulja, bodo delali prihodnje dni tam interesantne poskusne vožnje s torpednim čolnom »10«. Poskusiti hočejo namreč in oficialno udeležiti, koliko petroleja porabijo torpedni čolni pri takih vožnjah.

Roparski napad. Predvčerajšnjem ob 11. zvečer je bil v neki gostilni v ulici Beecherie v Trstu težak Ivan Žgane. Ko je plačeval, se je zgodilo, da so nekateri gosti pri sosednih mizah videli, da ima s seboj večjo vsoto denarja, — kakih 70 K. Komaj je zapustil gostilno, že sta mu sledila skrivaj dva človeka in ko so prišli na bolj samotni kraj, sta ga napadla ter mu hoteli iztrgati denarnico. Žgane pa se je napadalcev ubranil in skril denarnico v notranji žep svojega telovnika ter nadaljeval svojo pot. V Krušni ulici sta ga ista dva lopova zopet napadla, imela pa sta s seboj še dva druga pomagaca. Eden izmed teh napadalcev je udaril Žgane s stolom iz gostilne »Alla bella Venezia« po glavi, nakar so ga drugi premagali in oropali. Ko so se lopovi odstranili, je hitel Žgane naznaniti stvar policiji, kateri se je še tekom noči posrečilo vse štiri roparje aretirati. Aretirani so trije težaki Alojzij Facotin, Josip Korošec in Josip Učič ter dninar Josip Selles.

Spodeni vlomilec. Predvčerajšnjem po noči je slišal vratar hiše št. 1. na Korzu v Trstu, ko je ngašal luč na stopnišču, sumljiv hrup kakor bi hotelo več oseb natihem se umakniti. V veži je bila ključavnica na neklih vratih polomljena. Ta vrata so se

odpirala v neki prostor pod stopnicami. V podstresju so pustili prepojeni vlomilci velik zavoj, v katerem je bilo mnogo vlomilskih orodij, med njimi tudi 3 novi ameriški svodri. Vrata je takoj obvestil policijo, kateri se je posrečilo aretirati nekoga Bartolomeja Švara, v čegar stanovanju so našli še več tatinskega orodja.

Nova paroplovna družba. Te dni se je v Trstu konstituirala nova družba za prosto plovstvo z imenom »Družba Pio Negri in sin, R. Arnerić in drugi«. Družba je začela že poslovati s svojim na Angleškem kupljenim parnikom »Jadera«, ki obsega 6500 ton in vozi po 10 milj. Družba se pogaja za nakup drugega parnika s 6000 tonami.

Dnevne vesti.

† Iz »Izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke v Ljubljani.« Kandidati narodno-napredne stranke za bodoče državno-zborske volitve so sledeči: 2. okraj: Ljubljanska okolica — Josip Tribuč, posestnik na Viču; 3. okraj: Radovljica, Kranjska gora in Tržič — dr. Karel Triller, deželni poslanec; 5. okraj: Kamnik, Brdo — dr. Ivan Tavčar, deželni odbornik; 6. okraj: Vrhnika, Logatec, Idrija in Cerknica — Ivan Slicherl, posestnik v Logatecu; 7. okraj: Postojna, Senožče, Ilirska Bistrica, Vipava in Loč — dr. Fran Novak, deželni poslanec; 8. okraj: Litija, Višnja gora in Radeče — Jozef Reissner, deželni poslanec; 9. okraj: Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje — živinodržavnik Adolf Ribnikar, tržni nadzornik v Ljubljani; 10. okraj: Vel. Lašče, Ribnica in Zuzemberk — Fran Višnikar, deželni poslanec. — V ostalih volilnih okrajih bo narodno-napredna stranka podpirala samostojne kandidate. Za mesto Ljubljano se razglasi kandidat pozneje.

† Kaj pa to pomeni? Zgodil se je velik čudež: »Slovenec«, ki sicer bide okrog sebe vedno z loparjem in ki pobije s kolom na tla vsakogar, ki si drzne imeti drugo kakor klerikalno mišljenje, je priobčil včeraj pod naslovom »Klerikalec in uradništvo« notico, kakršne nismo navajeni čitati v »Slovenecih« predalili in ki se odlikujejo po izredni ponižnosti in — dostojnosti. Tako-le piše: »Kdor naš list čita, dobro ve, da nimamo mi s slovenskim uradništvom nič opraviti. Uradništvo gre svoja pota, mi pa svoja. Nam je vsak pošten uradnik, ki izpolnjuje svoje dolžnosti, spoštovanja vreden mož.« — Čujmo, čujmo! Kaj pa pomeni ta nepričakovani prevrat v mišljenju in naziranjih »Slovenca« in klerikalne stranke glede uradništva? Voditelj klerikalne stranke dr. Šusteršič je nedavno tega javno oznanjal, da ne delajo uradniki ničesar drugega, kakor da »žro, žro in žro«, a drugi klerikalni kolovodja dr. Krek je še preteklo nedeljo oznanjal in z njim tudi »Slovenec«, da je vsak uradnik, ki je liberalne sodrge in druhalje — lump in falot, ne glede na to, ali izpolnjuje svoje dolžnosti ali ne. In tako je pisal »Slovenec« še v ponedeljek, torek, sredo in četrtek, v petek pa je naenkrat napisal stavek: »Nam je vsak pošten uradnik, ki izpolnjuje svoje dolžnosti, spoštovanja vreden mož.« Ali so morda klerikalec uvideli, da zgrda in s kolom ne bodo spravili uradništva v svoj tabor, ali so jeli morda računati s tem, da bi se to dalo lažje doseči tako lepo z rokovanci? Če tako računajo, delajo prav gotovo račun brez kremljarja. Ali menijo, da bodo slovenski uradniki kdaj pozabili, da jih je dr. Šusteršič pavšalno proglasil za stan, ki samo žre, žre in žre, ne dela pa nič. Ali mislijo, da si uradniki ne bodo dobro zapomnili, da je dr. Krek v nedeljo 14. maja imenoval vse uradnike, ki si upajo imeti svoje prepričanje — lumpe in falote? Ali klerikalec računajo s tem, da so slovenski uradniki tako kratkega spomina, da bi ne vedeli več, da so klerikalni poslanci dosledno zapostavljali slovenske uradnike, jih prav tako kakor učitelje denuncirali, kjerkoli so jih mogli, ter povzročili, da so na vseh prvih in vplivnejših mestih v deželi nastavljeni — Nemci! Ne, klerikalna gospoda, vsega tega vam uradništvo ne bo tako hitro pozabilo, zato je tudi brezposelen vaš trud, da bi zavedne in inteligentne slovenske uradnike s sladkimi besedami in z mehкими tačicami spravili v svojo mesnico!

† Odgovor dalmatinskega lista »Slovenec«. »Slovenec«, ki je opravičeval agitacijsko potovanje dr. Šusteršiča po Dalmaciji, odgovarja glasilu poslancea Biankinija, zadrski Narodni List tako-le: »Vsekakor dr. Šusteršič ni korektno postal, da je tik pred volitvami prišel v Dalmacijo in se v društvu najhujših strankarskih agitatorjev napotil v okraj dr. Ivčevića, da govori tam — o hrvatsko-slovenem bratstvu. Naj ta patriotski in hvalebraden posel opravlja med svojimi rojaki, a mi bomo to sami opravili doma, ne razlikujoč se

veda slovenakih naprednjakov od pristašev dr. Šusteršiča, ker so oni za nas isto: bratje Slovenci. V tem se evi mi razlikujemo od dr. Šusteršiča, ki je prišel k nam, da deluje v Dalmaciji kot strankar. Mimogrede hočemo odgovoriti dva besedi tudi »Slovenec«. Najprej ni res, da bi bil gosp. Hribar prišel v Dalmacijo, da bi nagovoril naše poslance, da bi se združili s slovenskimi naprednimi poslanci. Tu je ljubljanski list grdo zamenjal »qui pro quo«. Ni prišel g. Hribar, nego je leta 1907. došel k nam sam dr. Šusteršič, da zasnuje dalmatinske poslance za svoj klub in da izvolira svoje sorojake, ki niso bili v njegovem klubu! Ali je bilo to v slavo hrvaško-slovenskega bratstva? Naši poslanci ne bodo prihajali na Kranjsko, da bi agitirali in naj jim gosp. Šusteršič še tako odpira vrata, ker jim tega ne dovoljuje niti politična korektnost, niti družabna vzgoja. Nam ni znano, kdaj je dr. Šusteršič zastopal hrvaške interese, ko so hrvaški poslanci molčali. Morda je bilo to leta 1907, ko se je vodila razprava o podaljšanju dualistične nagodbe? Da, tudi takrat je imel dr. Šusteršič na jeziku edinstvo Hrvatov in Slovencev, zato je tudi s svojo četo glasoval za fatalni — »Ausgleich«! ...

† Dr. Šusteršič kot kavalir. Dr. Janko Hočevar v Krškem je vsled prigovarjanja klerikalne stranke kandidiral v državni zbor. Bil je vsled tega večinoma na Dunaju in je izgubil pri svoji, pred kratkim umrli tati Josipini Hočevar v Krškem vsak vpliv, radi česar ni ob njeni smrti ničesar dedoval. Njegova kandidatura ga je torej stala, — mirno rečeno — pol milijona kron. Ko je pa imel smolo z bratom in se je zadržal, ga nočejo klerikalec več kandidirati in so se mu lepo zahvalili za dosedanje plodonosno delovanje v državnem zboru. Dr. Šusteršič pa ga je dal za več nego 100.000 K, ki jih dr. Hočevar dolguje »Ljudski posojilnici«, zarubiti in je spravil s tem dr. Hočevarja na kant. Namesto, da bi mu povrnilo izgubo pri dedščini, ki so mu jo oni zakrivali, ga pa pahnjejo na cesto. To naj bi bil povedal »Slovenec«, namesto da prinaša članke a la Hribar in Svetek.

† Volilni shodi na Dolenjskem. Prof. Evgen Jare pridno prireja shode okoli Novega mesta. Spremlja ga na shodih kot pobočnik neki višji davčni uradnik iz Novega mesta, ki je kot dijak rad jedel grozdje. Sodi, da se sme udeleževati vsak uradnik teh volilnih shodov in nimamo nič proti temu, če se vrši to izven uradnih ur. Toda isto pravico zahtevamo tudi za uradništvo našega mišljenja.

† Lepega poslanca so imeli Notranji v osebi klerikalca Gostinčarja. Ta po postavi najmanjši klerikalni junak, je urednik najbolj skrajneje klerikalnega lista »Naše Moči« in je kot tak zakrivil pod plaščem poslaniške imunitete najgrša zasramovanja in hude žalitve naprednjakov. Z razpustom poslaniške zbornice pa je ugasnila tudi Gostinčarjeva imuniteta in Gostinčarja se je poklicalo pred sodnika za njegova brezštevilna sramotojenja. Ta bivši dični klerikalni poslanec Gostinčar je pač imel pogum, sramotiti vse, kar je napredno, dokler se je čutil varnega v senci poslaniške imunitete, a zagovarjati svoja dejanja tudi pred sodiščem, za to klerikalni možakar Gostinčar nima poguma. Pobegnil je, kakor zajec in se skriva po farovski hrogljih, da bi tako utekel zasluženi kazni. To je resnično lep klerikalni bivši poslanec. In takega klerikalnega priganjaka naj pošten in zaveden notranjski volilec zopet voli za svojega poslanca! Če pri zadnji volilni borbi se je Gostinčarju marsikaj očitalo, kar je v nasprotju s kazenskim zakonom. Gostinčar je tožil, a tožene je doprinesel dokaz resnice in Gostinčarju so bile zarubljene njegove poslanske djele. Gostinčar bo imel v kratkem še več povoda, skrivati se pred svetom, kajti ne sme misliti, da so njegova lepa dejanja pozabljena.

† Kaj pomenja zastava na »Narodnem domu«? Pod tem naslovom piše včerajšnji »Slovenec«, da je dva dni vihrala trobojna zastava v »Narodnega doma« in da so le ljudje popraščali, kaj se je pripetilo srečnega »temu dolgočasnemu mavzoleju«. Nato pade »Slovenec« po »Mestni hranilnici«. Vprašuje, če je poplačan pri njej ves dolg, ki je na »Narodnem domu«, ali pa izraža omenjena zastava veselje nad zmago Reissnerjevo pri zadnjih deželnozbornih volitvah. Ako je res drugo, potem pravi »Slovenec«, da bo morala opozicija v občinskem svetu zahtevati od »Mestne hranilnice« račun, kako varna je njena hipoteka na »Narodnem domu« in koliko obresti donaja. Iz te »Slovenec« notice vije po eni strani silna nevednost, po drugi pa nad vse zlobna hudobnost. Vemo, da »Slovenec« slovenska trobojnica razburja vse živce in če bi bila z »Narodnega doma« vihrala kaka druga zastava, bi bilo vse dobro. »Slovenec« ne ve oziroma ne ve vedeti, da so z »Narod-

nega doma« vihrali štiri zastave — ne samo ena! — v proslavo zmage Sokolov v Turin, katere zmage »Slovenec« svojim bralcem seveda ne sme naznaniti, sicer bi se še pohujšali. Ker je ta zmaga poleg zadnjih dveh naprednih zmag v Ljubljani uničujoče vplivala na možgane »Slovenčevega« uredništva in njegovih pripadkov in ker je še triumfalno sprejel Sokolov po Ljubljani čisto zmešal tisto betvico razsodnosti, zato ti gospodje v svoji onemogli jezi besne in bi radi zgizli vse, kar jim pride pod zobe. Posebno slastna kost jim je »Mestna hranilnica«. Glede besedičenja o varnosti njene hipoteke na »Narodnem domu« moramo poudariti, da je ta hipoteka mnogo bolj varna, kakor pa ona, ki je na »Unionu« ali pa na »Katoliški tiskarni«. »Narodni dom« se še vedno bolje obrestuje kot ti dve stavbi. »Slovenec« naj to stvar pusti lepo pri miru, sicer bomo mi posvetili tja, kjer »Slovenec« ne bo čisto nič ljubo. Kar se končno tiče obetane zahteve opozicije v občinskem svetu glede položitve računa, bodi »Slovenec« povedano, da občinski svet v tem oziru nima nič odločati, odloča samo upravni odbor hranilnični. Če pri »Slovenec« tega ne vedo, je dosti žalostno zanje! Upravičelstvo »Narodnega doma« razume toliko takta, da društvu, ki je od začetka »Narodnega doma« v njem nastanjeno in plačuje največje najemnine, ob priliki kakšne njegove slavnosti razobesi na hiši zastave, pa naj bo potem gospodi pri »Slovenec« všeč ali ne, kakor bo tudi z ljubljanskega grada kljub vsem klerikalnim nasprotstvom še vihrala slovenska trobojnica. — Nazivanje »Narodnega doma« z »dolgočasnim mavzolejem« ne smatramo za posrečen dovtip. V »Narodnem domu« so nastanjena narodna društva, ki mirno in tiho delujejo v blagor naroda. Tu se ne vpije in ne kriči na način dr. Kreka v »Unionu«, ki bo postal sčasoma pravi sedež blaznega sovraštva in nestrpnosti.

† Žalosten pojav v srednješolski vzgoji. Po zaslugi klerikalcev in nespretnih vladnih zastopnikov, ki podpirajo njihove nizke težnje, vlada na Kranjskem največja demoralizacija. Pravo ex lex stanje, kajti pred podivjanimi pristaši efiatske slovenske ljudske stranke ni varen noben stan, nobena stroka. Povsod, kamor se človek ozre, vlada pobesnelost in korupcija najhujše vrste. Zanesli so jo v deželni odbor v takšni meri, da klerikalni odborniki mečejo ven davkoplačevalce, ki slučajno niso njihovega naziranja, kljub temu, da bi moral biti deželni odbor neutralna dež. oblast, kajti davke plačujemo vsi. Zanesla se je pa na najnižja politična gornja tudi v šolstvo, ki bi moralo stati izven vsake politike in vzgajati mladino le po postavljenih določilih. Neodpustljivo je, ako seje kak šolnik v nežna mladinska srca korupcijo političnega strankarstva, mesto, da bi jo vzgajal tako, kakor je službeno prisegel. Na I. drž. gimnaziji v Ljubljani službuje bledolični in ravno tako strasten klerikalni fanatik, gimn. supl. Gortjane, ki je znan tudi med občinstvom še od lanske letošne naloge »Naša kvinta«, v kateri je napeljal dijake, da so pisali o svojih gospodih profesorjih najbolj neslane dovtipe. Z višjiegimnazijci zadnjih dveh letnikov se je prav dobro razumel in menda se je z nekaterimi celo tikal, večkrat smo ga opazovali v gledališču sedeti v njihovi družbi v skupni loži. Vse omenjeno je seveda stvar okusa; hujše in nepostavno je pa sledeče. Ta klerikalni suplent poučuje letos v II. latinščino. Učenci naprednih staršev prihajajo domov z večnimi tožbami, ki so pa po občinskih volitvah še narasle, da nikakor ne morejo izhajati in da jih ne veseli nič več učenje latinščine. Mnogokrat tudi pravijo, da ne bi imeli nič proti temu, ako bi jih gospod profesor pri latinski nalogi malo za lase pocukali, kakor to store učencem, ki imajo slučajno klerikalne starše. Gospod Gortjane ima baje to navado, da pocukal učenca, ki je seveda slučajno vedno sin klerikalnih staršev, za lase, potem pa mu zdrkne prst na zvezek in pokaže napačno prestavljeno mesto. Toda največja lumparija — prosimo, da se nam ta edino primeren izraz za to dejanje oprost — se je zgodila pri eni zadnjih latinskih šolskih nalog. Klerikalni učenci so prinesli s seboj že prestavljene stavke in so seveda na ta način vsi dobro pisali. Stavke jim je izročil drugošollec Z., sin klerikalnih staršev, temu jih je preskrbel klerikalni omošollec K., ki je bil zopet slučajno ravno takkrat pri klerikalnem suplentu Gortjancu, ko je sestavljal naloge. Toliko po govorjenju učencev samih brez komentarja, pristojne oblasti pa prosimo, da preiščejo koliko je na tem resnice. V slučaju istinitosti navedenih dejstev vprašamo slavni dež. šol. svet in pa gimn. ravnateljstvo, kako pridejo naši otroci do takšnega preganjanja in zapostavljanja. Ako dobe eni učenci naloge v roke, dobiti jo

morajo tudi drugi. Sicer je pa po našem skromnem purgarskem innerju oboje najhujše prekrščenje službenih dolžnosti. Dobro bi bilo torej fanatičnega klerikalnega suplenta početi koliko velja katoliška službena prisega, sicer pa ne bomo odpustili, da se bo ta nadvse demoralizujoč dogodek »zatušal«. Prizadeti.

† Gärtner — Gorjanec. Iz meščanskih krogov smo dobili članek o koruptnem strankarskem delovanju supl. Gorjanca v šoli. Znano pa je občinstvu, da je prišel učitelj Gärtner v preiskavo, ker je čital zase pred šolsko mladino političen list. Radovedni smo, kaj se bo zgodilo z Gorjancem, ki je po omenjenem poročilu najhujše prelomil službeno prisego in nganj v šoli pravo politično korupcijo. Pravkar smo namreč čuli vest, da postane omenjeni suplent na jesen definitivno in dobi s tem nagrado za svoje politične in nepedagoške eksperimente v šoli.

† Občni zbor naprednega gospodarskega in političnega društva za šolski (poljanski) okraj se je vršil v četrtek zvečer v prostorih restavracije g. Turka v Strelški ulici. Mesto odsotnega predsednika g. E. Predoviča otvoril občni zbor g. Jos. Kozak, predstavi vladnega zastopnika g. Bizjaka ter pozdravi navzočega novoizvoljenega deželnega poslanca g. prof. Reissnerja. Nato da besedo društvenemu tajniku g. Šaplji, ki očrta v kratkih potezah delovanje društva v preteklem letu. Društvo je imelo 14 sej, en izvanredni občni zbor, dva javna shoda; agitacijski odsek je prirejal sestanek po celem poljanskem okraju. G. Janko Predovič poda blagajniško poročilo, ki izkazuje 116 K 71 v premoženja. Tajnik g. Šaplji se izreče za hvala za njegovo neumorno in vestno delovanje v prid društva; blagajniku g. J. Predoviču se da absolutorij. Občni zbor sklene, da se izreče odstopivšemu predsedniku društva g. Eliji Predoviču popolno zaupanje in se mu da pismena zahvala za zasluge, ki si jih je stekel za društvo. Zahvala se izreče tudi g. Pustu. Babniku in Bernotu za njih vstrajno in uspešno delo v agitacijskem odseku. Pri sledečih volitvah se izvoli ta-le odbor: Predsednik g. Josip Kozak, I. podpredsednik g. Jakob Babnik, II. podpredsednik g. Karel Černe, tajnik g. Danilo Šaplja, blagajnik g. Janko Predovič, odborniki: gg. Bernot, Toni, Kodelj, Rosshäupl, Vodeb; pregledovalci računov: Kline, Stele, Sirk, Mulaček, namestniki: Bezenšek, Medič, Lavtžar in Zajc. Pri slučajnostih se sklene, da priredi društvo veselico v svojem okraju, ter se v ta namen izvoli veselilni odsek, katerega predsednik je g. Mulaček. Dalje se sklene ustanoviti društveno knjižnico. To se poveri prosvetnemu odseku, ki se takoj izvoli. Nato stavi g. Sirk več predlogov v gospodarskem oziru, katere pa radi pomanjkanja prostora priobčimo prihodnjič. Občni zbor je nato še sklenil, predložiti vladni spremembo pravil v toliko, da se bo sedanji »šolski« okraj imenoval »poljanski« okraj. Ko je bil s tem dnevi red izčrpan, se priglasil k besedi deželni poslanec gosp. prof. Reissner, ki se zahvali poljanskim volilecem za zaupanje, ki so mu ga izkazali s tem, da so oddali glasove zanj kot narodno-naprednega kandidata. Obljublja, da bo tako v deželnem zboru, kakor v občinskem, svetu gledal na to, da se varujejo pravice davkoplačevalcev in se vpoštevajo njih prošnje. Geslo njegovo je »poštenost«. Burno pritrdjevanje je sledilo jednatim besedam g. dež. poslanca.

† Kočevje — Ljubljana. Znano so že narodnemu občinstvu žalostne kočevske demonstracije, ko so nemški protestantje in katoličani Viribus unitis skoraj pobili slovenskega duhovnika Kopitarja in so javno za njim nosili v nočni posodi cerkveno kadilo. Takrat ni škof Slovencev napisal nobenega obžalovalnega pisma, kakor je to storil Nemcem ob septembrskih dogodkih leta 1908, za katere imajo še danes pristaši slovenske ljudske stranke kopico nečednih besedi in podlih obrekovanj. Tudi ni priredila slovenska ljudska stranka nobenega strastnega protestnega shoda, ampak pregnali so — nedolžnega duhovnika Kopitarja na uslugo. Ko so pa ljubljanski slovenski meščani protestirali pri zadnjih občinskih volitvah na popolnoma dostojen način proti kršenju postav sv. cerkve in proti prelomitvi katoliških cerkvenih obljub, ki so jih klerikalec zagrešili s tem, da so prisilili redovnice k volitvi, tedaj je katoliški kranjski poglavar Šusteršič signal v »Union« vse pobesnele pristaše slovenske ljudske stranke in označil ljubljansko meščanstvo z besedo »mularija«. Za nemške protestante, ki zasirajo javno cerkvene obrede, ima slovenska ljudska stranka samo kašuliranje, za Vas, ljubljanski meščani, ki se zavzemate za cerkveno pravo, pa najnižjo peovko »mularija«. Zapomnite si to, ljubljanski volilci, ko vas bodo ob državnozbornih volitvah snubili pobesneli pri-

stasi slovenske ljudske stranke z najslajšimi besedami in lepaki, na katerih bo stalo: »Velepoštovani državnozborni volilci!«

† Iz Planince pri Rakeku. Zelo nas je razveselila vest iz sosednjega Logateca, da bo kandidiral v našem volilnem okraju obče spoštovani posestnik gosp. Iv. Slicherl. Naše stanje je že neznošno sicer! Od nobene strani nikake podpore, nobenega zastopstva, nič spodbudnega za bodočnost. Makari če bi volili Planinci tudi kakega Culukafr ali Somalija — slabše, kakor je bilo dosedaj, ne more biti! Tistega neznošnega kimanja in priznanja vsemu, kar pride iz farovža ali iz pisarne dr. Šusteršiča — mora biti enkrat konec! Vsi pošteno misleči in narodno čuteči samostojni Planinci bodo oddali svoj glas našemu novemu kandidatu za državni zbor! V nedeljo vsi na shod! Vzemimo »ta pravo metlo« v roke — in pometimo prav pošteno po naši tužni dolini!

† Rekurz na rekurz, to je sedaj edino delo idrijskih klerikalcev. Ker nimajo moči pri prebivalstvu, zatekli so se k rekurzu, kjer jim po zaslugi strankarskega deželnega odbora in pomoči deželne vlade kranjske resnično cvete najbujnejša pšenica. Tudi občinske volitve se ne morejo izvršiti brez klasičnih Oswaldovih rekurzov. Proti razsodbam reklamne komisije se je Oswald pritožil na okrajno glavarstvo, dva rekurza pa mu je podpisal tudi Janez Kavčič. Pritožba obsega sedem slučajev. Navajamo jih nekaj, da javnost spozna Oswaldovo modrost pri rekuriranju. V svoji prvi pritožbi je Oswald zahteval od reklamne komisije, da se vpiše v volilni imenik J. P., kojemu se je pred letom dni podrla hiša in od tedaj ne plačuje v idrijski občini nikakega davka, ker stavbna parcela sama ni podvržena davku. Naravno, da je reklamna komisija zavrnila Oswaldovo zahtevo, toda Oswald je rekuriral na okrajno glavarstvo. Drugi slučaj. V volilnem imeniku je bilo vpisano kot volilec c. kr. pošto ravnateljstvo v Trstu. To pa Oswaldu ni bilo po volji, zahteval je, da se vpiše c. kr. poštni erar v Idrijo. Tudi to reklamacijo je komisija zavrnila kot neutemeljeno. Občinski volilni red določno pravi, da volijo za državo, deželo itd. njih upravni organi. In kdo je v danem slučaju upravni organ, kakor edino pošto ravnateljstvo v Trstu, ki plačuje tudi davek od poštnega poslovanja. Zopet se je tudi proti tej utemeljeni razsodbi reklamne komisije pritožil Oswald na okrajno glavarstvo. Pravi, da je v zemljiški knjigi vpisan kot lastnik hiše št. 279 »c. kr. erar.« Ko se je pred leti tako vpisalo v volilni imenik, se je tudi Oswald pritožil, češ, da ni prav in takrat je okrajno glavarstvo ugodilo Oswaldu, danes pa ta večni rekurent ravno nasprotno zahteva. Radovedni smo, kako bo sedaj razsodilo okrajno glavarstvo. V tretjem slučaju pa pravi Oswald, da neka napredna volilka še ne plačuje davka eno leto, dasi ji je bil že lansko leto predpisan osebnohodninski davek in je torej upravičena volilka. Tem slučajem so tudi vsi drugi podobni v Oswaldovi pritožbi na okrajno glavarstvo. Ker Oswaldove pritožbe niso bile z ničemer podprte in postavno utemeljene, je bilo pričakovati, da politična oblast kratkoma zavrne Oswaldove reklamacije, ali pa jih že vsaj tako pravočasno reši, da se bodo zamogle vršiti volitve na dan 28. maja. Ker je glavarstvo zakasnelo rešitev, je prišel Oswald z novim rekurzom proti razpisu volitev, češ, da reklamacije še niso rešene. Čudno, sami so klerikalec izkovali nov volilni red, sedaj pa se tudi po tem volilnem redu boje volitev. Pač znamenje slabosti!

† Prečitane politične liste na deželo — znanec ali društvo! Da se je zadnje čase začelo tudi po deželi svitati in daniti — to je povzročilo na deželo poslano časopisje naprednega mišljenja! Mi smo že ob priliki povedali, da bomo premagali škodljivo klerikalizem z njegovim lastnim orožjem; kajti znano je, da pošilja duhovska stranka vsak teden do 20.000 »Domoljubov« — čez polovico zastoni! — na deželo! Deficit pokriva »Slov. Straža«, ki je pa namenjena za »obmejne Slovence«! — Naš kmet je ukovit in radoveden; ker se je navadil na »klerikalne« časopise, hoče vedeti tudi, kaj piše nasprotni list! — Še enkrat tedaj: Prebrane liste na deželo; za 3 vinarje, pa je stvar v redu!

† Zagrebški dijaki v Ljubljani. Včeraj zvečer ob pol 6. je prispelo 128 dijakov zagrebske gornjegradske gimnazije in realne gimnazije v Ljubljano (z njimi 12 profesorjev) pod vodstvom prof. Jos. Pasarića. Na kolodvoru je izletnik pozdravilo nekoliko ljubljanskih profesorjev in odposlanstvo Planinskega društva — prof. Pasarić je namreč eden najvnetejših hrvaških planincev in ljubiteljev Triglava. Izletniki so šli nato pred Prešernov spomenik, kjer jim je prof. Ilesič potolmačil pomen Pre-

žernov, dalje pred Vodnikov spomenik, kjer so slišali potrebne podatke v Vodniku, in končno na Grad. Ob pol 9 so se odpeljali v Postojno; v Ljubljano se vrnejo v nedeljo popoldne ob 4. z gorenjskim vlakom.

Zagrebske licejke se vrnejo iz Bleda danes zvečer ob pol 9; večerja in sestanek nato v hotelu »Tivoli«.

— **Hrvaški napredni akademiki v Ljubljani.** V torek, 23. t. m. prispo v Ljubljano člani »Mladosti«, pjevačkov in tamburaškog kluba hrvaških svenčilišnih gradjana u Zagreb, ki so se udeležili z odličnim uspehom pevske tekme ob priliki 50letnice »Hlahola«. O tem poroča »Obzorje«, 16. t. m.: »Kot pjevačkov natjecanja, koje je upriličilo »Hlahol« oba naša društva pobudila su svojim preciznim i skladnim pjevanjem buru odobravanja. No lovoriku je prvenstva ipak odniala »Mladost« te će kao nagradu primiti zlatan pokal.« »Mladost« priredi tudi v Ljubljani pri svojem obisku velik koncert v Narodni dvorani, ki se bo vršil v torek, 23. t. m. ob 8. zvečer. Ne glede na krásni spored je narodna dolžnost, da enkrat poplačamo z enakim bratske sprejeme Slovencev v Zagrebu z največjo udeležbo pri torkovem koncertu »Mladosti«. Naši slov. akademiki, predvsem akad. fer. društvo »Sava« bodo sprejeli bratske akademike, a udeležba na koncertu in plesu »Mladosti« je dolžnost vseh Slovencev in Slovencev.

— **Sokolitekmovaleci** so dobili iz Ajdovščine to-le brzojavko: Domovina je hvaležna svojim sinom, sokolstvo je ponosno na svoje brate. Slava zmagovalcem! Na zdar! — Sokol v Ajdovščini.

— **Argentinsko meso in mestni magistrat.** Včeraj je bilo razprodano zadnje argentinsko meso. Ljubljanske gospodinjice so pri ti priliki na svoje veliko začudenje izvedele, da magistrat neče več naročati argentinskega mesa. Iz kaknega vzroka hoče magistrat odtegniti ljubljanskemu prebivalstvu to znatno olajšavo pri sedanjih neznosnih draginjah, je neumljivo. Argentinsko meso se je v vsakem oziru dobro obneslo in je uvoz tega mesa potreben vsaj tako dolgo, dokler ne poneha sedanja draginja. Prosimo zaradi tega mestni magistrat, naj nemudoma poskrbi kar treba, da se bo zopet dobivalo argentinsko meso. — Več ljubljanskih gospodinj.

— Čemu bi se prepirali o tem, katera cikorijska je najboljša, ko vendar vsi že dobro vemo, da je to edino »Kolinska kavna primes«. Ta kavna primes je pa najboljša zato, ker je napravljena iz najboljših sirov in po načinu, ki se je v dolgoletnih izkušnjah obnesel kot najboljši. Zato nobena druga cikorijska ne dosega »Kolinske kavne primes«, ki daje kavi izbornen okus, lepo barvo in prijeten vonj. Zaradi svojih izbornih lastnosti, pa tudi zato, ker je pristen domač izdelek, se je »Kolinska kavna primes« slovenskim gospodinjam splošno priljubila, tako da ne marajo nobene druge.

Čebelarstva podružnica na Robu priredi čebelarski shod v nedeljo 21. t. m. ob 3. popoldne v ondnotni šoli. Na shodu bo predaval g. nadičtelj Likozar. Pričakuje se obilne udeležbe.

Pomladanska inspekcija v Novem mestu. Dne 10. in 11. maja je nadzoroval tukajšnji orožniški oddelček vitez Tišljar, podmaršal in orožniški inspektor. — Dne 18. in 19. maja pa je nadziral tukajšnji e. kr. drž. pravdnistvo višji državni pravdnik dvorni svetnik Alfred Amschl.

Kmetijska predavanja v Podgradu priredi kmetijska šola na Grmu v nedeljo, dne 28. maja po popoldanski službi božji v tamošnji ljudski šoli. Predaval bode strokovni učitelj inž. Albert Vedernjak o umetnih gnojilih. Vabimo naše gospodarje, da se tega važnega predavanja množično udeležijo.

Iz naševanja je sin zažgal očetu poslopje. Iz Toplice na Dolenjskem nam poroča: France Fabjan, poslastnikov sin na Obhrju pri Toplicah je sicer šele 15 let star, pa že večkrat sodno kaznovan in zelo pokvarjen. Pred dobrim tednom ga je ozmerjal njegov oče Janez Fabjan, ker se ni hotel poprijeti nobenega dela, marveč se je le potikal in postavil okoli. Iz same jeze je šel radi tega France Fabjan v kaščo svojega očeta, kjer je shranjena slama in detelja ter je tam zažgal nek kupček slame. Že se je razširil plamen in gotovo bi bila zgorela ne samo vsa Fabjanova poslopja, marveč tudi vsa vas Obhr, ki sestoji iz samih lesenih in iz slamo kritih hiš, če bi oče ne bil pravočasno pogasil ognja.

Toča je pobila dne 18. maja vinograde okoli Metlike. Škode se ni moči natančno preceniti. Občutna bo na vsak način, ker je bilo že lani toliko škode. Uboga Bela Krajina, vedno je tepena, pomoči pa ni od nikoder. Smo radovedni, če bo naš dični poslanec Malavašič od desetih milijonov kaj izposloval za nas ali nič.

Poslednje je hušje kot prva. Da je ta pregovor resničen, pričrli so se Andrej Makovec, župan pri Sv. Vidu nad Cerknico in šest njegovih kimovceve dne 3. maja t. l. Imenovani so bili vlozili pritožbo na vzkliko sodišče zoper oprostilno razsodbo Franceta Rutarja od Lešnjakov. S to pritožbo so hoteli popraviti svoje podaljšane nosove, toda operacija se je kljub temu, da sta bila navzoča dva doktorja, ponesrečila tako, da so prinesli še daljše nosove iz Ljubljane domov, zraven tega pa bodo morali plačati še stroške te ponesrečene operacije. Kaj ne, očka Makovec, blamaža se že potrpi, toda plačilo je brizko, zlasti ker ne sme iti iz občinske blagajne. Kaj pa vesi? Ali vas kaj peče, ker ste vedoma neresnico govorili? Gotovo ne nič, saj je na klerikalni podlagi vse dovoljeno.

Elektrodiograf »Ideal«. Spored od sobote, dne 20. do ponedeljka, dne 22. maja t. l.: Žurnal Gaumont. (Tedenske novosti.) Piefke bi rad postal bikoborec. (Velekomično.) V avtomobilu po Savojskih alpah. (Prekrasni naravni posnetek.) Matadi. (Afriška pokrajina.) (Naravni posnetek.) Kralj Rinski. (Drama.) Takšen petelin! (Jako komično.) — Dodatek k večernemu sporedu od 7. do pol 9. in od pol 9. do 10.: Šolski mladini nedostopno! »Locusta« Neronova pripravljalka strupa. (Zgodovinska senzacijska drama. — Kinematografija v barvah.) Vedno više. (Komično.)

Zamoreci v Ljubljani. Kakor je že znano, pride v Ljubljano večja družba zamorcev. Produkcije se začnejo v ponedeljek in sicer na dirkališču kraj Lattermannovega dvoroda. Zamorska družba je iz Sudana. Občinstvo bo imelo priliko spoznati, kako žive zamoreci doli v Afriki, kako prebivajo, kako se hranijo, kako se veselo in kako se vojskujejo. Zlasti mladini je priporočati, da si ogledajo zamorsko družbo, a zanimalo bo tudi odrasle.

Cirkus Schmidt je bil tudi včeraj dobro obiskan. Med novostmi se je izkazala gđc. Moebius na trapezu, posebno dober pa je bil g. Molnar, ki je izvajal krásne in jako predrzne produkcije na debeli prožni napeti vrvi. — Tako so se tudi vsi ostali igralci kakor žokejka Anny, in v dresuri g. ravnatelj in njegova gospa, kot običajno, odlikovali. — Danes je nov spored. — Jutri ima cirkus dve predstavi, popoldne znižane cene za otroke, zvečer elitna predstava ob 8. uri 20 min.

Prijet vtihotapec. V zadnjem času se je pripetilo zopet v mestu več prav predrznih tatvin. Tako se je nekdo dne 10. maja splazil na Vodovodni cesti v Voduškovno gostilno tam pretaknil vse prostore in vlomil v predale s sekuro. Ker pa ni dobil nič denarja, se je v čuntnati zadovoljil s šestimi klobasami in je naposled odnesel tudi gostilničarju 120 kron vredno kolo, katero je pa popustil zunaj, ker je bil brzkone prepoden. — Dne 12. maja se je vtihotapil nek tat v vratarjevo ložo v nekem tukajšnjem hotelu, kjer je ukradel ulster, par čevljev in potno čepico in odšel. Še isto noč je nek tat posetil v gostilni pri »Kriščnu« poselske sobe, kjer je vlomil v kovčge ter ukradel zlato uro in dve srebrni ženski verižici, potem pa zopet zaklenil sobo in odšel. V nedeljo pa je posetil gostilno pri »Novem svetu«, kjer je ukradel hlapecu 10 K denarja in belo srajco. Tatu je hlapec sicer zasačil, ker se je pa znal fino izgovoriti, ga je izpustil. — Pred par dnevi je orožništvo v Šiški aretiralo 53letnega dninarja Jozefa Altro iz Dolskega, ki je šele dne 6. maja prestal zadnje sedemmesечно kazen t. j. v svojem življenju že 23. Le-tega sumijo, da je precej soudeležen tudi tati tatvin, kar bode pa še natančneje dognalo sodišče.

Zblaznel je včeraj dopoldne bivši zastopnik Reininghausove zaloge za pivo v Spod. Šiški g. Zinnauer. Doma je pobral več denarja in vrednostnih papirjev, potem se pa oborožil z 9 mm flobertom in se tako napotil proti Ljubljani. Dosepi na Dunajsko cesto je začel meriti s flobertom po fijkacijah, naposled ga je nameril tudi proti stražniku. Le-ta je nesrečneža odvedel na osrednjo stražnico, odkoder je bil na odredbo policijskega zdravnika gosp. dr. Illnerja z rešilnim vozom prepeljan v deželno blaznico. Zinnauer je svoj čas že bil v nekem takim sanatoriju, kjer pa je toliko okrevljal, da so ga bili odpustili domov.

S ceste. Na večer »Sokolovega« obhoda je nek izvožček kljub vsem opominom tako naglo vozil za vrsto, da je bila za pešce velika nevarnost in je morala posredovati policija. — Včeraj popoldne pa v Prešernovi ulici nek voznik ni mogel speljati stavinega materiala. Sedeč na vozu, je konja jel neumljeno bičati, potem ga pa še osuval, kar je povzročilo med občinstvom veliko nevoljo. Oba imata pričakovati zaslužene kazni.

Mica Kovačeva se je zopet včeraj pojavila v neki gostilni v Vegovi ulici v osebi nekega policijskega po-

stopača ter napravila 2 K 32 vin. dolga in laginila.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 19 Makedoncev, nazaj je prišlo pa 18 Hrvatov. V Inomost je šlo 22, v Zagreb pa 11 Hrvatov. Predvčerajšnjim je prišlo iz Amerike 70 Slovencev in 24 Hrvatov, v Inomost se jih je pa odpeljalo 35.

Izgubljeno in najdeno. Župnik Fran Pavšič je izgubil denarnico z večjo vsoto denarja. — Dijak Gjoro Trobič je izgubil črno usnjato denarnico z malo vsoto denarja. — Zidar Vincencij Rozman je izgubil črno denarnico s srednjo vsoto denarja. — Šolska učenka Angela Kaup je izgubila zapustnico z granatom. — Trgovski sluga Matija Vivšek je izgubil dve plehnati skledici, vrečni 3 K. — Mesarija Neža Udovič je našla srebrno ovratno verižico z obeskom. — Emilija Hadisch je našla srebrno žensko uro. — Gostilničarka Berta Drašler je izgubila črno ročno torbico, v kateri je imela beli žepni robec in 14 K denarja. — Dijak Franc Ančič je izgubil srebrno tula - dozo. — Kuharica Mina Virk je izgubila srebrno žensko uro.

Kanarček je ušel neki stranki na Št. Jakobskem nabrežju št. 17. Odletel je v smeri proti Turjaksem trgu.

Koncert »Slovenske Filharmonije« je jutri večer, povodom otvoritve vrta v restavraciji na južnem kolodvoru (Jos. Schrey).

Narodna obramba.

Iz sodne poravnave. K. N. je prela 19. maja t. l. družba sv. Cirila in Metoda 100 K. Hvala miroljubnim! Kadar je sprava težka, naj se doloži tolik prispevek za našo družbo, da se doseže med strankama ravnesje! Tako poravnana pravda podeli srečo dvojno poteho!

Novi koliki družbe sv. Cirila in Metoda. Družba sv. Cirila in Metoda je založila nove kolke s sliko blagopokojne dobrotnice ge. Vilharjeve. Odjemalci so zelo redki, niti večje tobakarne si jih še niso naročile. Posebno narodno žentstvo naj bi širilo sliko te vzor-vrstnice. — Naročajo se pri glavni družbi v Ljubljani.

Gostilničarji, pazite na Ciril-Metodove nabiralnike! Zadnje čase je bilo zopet ukradenih nekaj nabiralnikov v Ljubljani in okolici. Izpraznajte jih redno ter pošiljajte denar družbi. Pred sumljivimi gosti pa imejte nabiralnik pred očmi. Zato pa zopet ni treba, da bi imeli nabiralnike zaklenjene v omarah, kakor se go di ponekod, kjer so potem uspehi klaverni.

Pozor, narodni trgovci in slovenske gospodinjice! Vsak narodni trgovec naj bi pri naročilu Kolinske cikorijske zahteval izrecno škattje z ovitkom družbe sv. Cirila in Metoda, istotako naj naše gospodinjice kupujejo cikorijsko le s takim ovitkom.

Delovanje družbe sv. Cirila in Metoda. Prvenstvo ima letos Goriska, kjer se je ustanovilo 5 novih podružnic (Devin, Dutovlje, Sv. Križ - Dobravlje, Selo - Vrtovin in Volčjadraga - Vogrsko), ustanove pa se kmalu še tri. Zbudila se je tudi edina speča podružnica v Boveu. Na Kranjskem se je ustanovilo tudi 5 novih podružnic (Col - Podkraj - Budanje, Knežak, Planina in Št. Vid pri Vipavi in Št. Janž), a dve sta že zagotovljeni. Najmarljivejša je torej Notranjska, dočim se na Gorenjskem ne-le nobena ne ustanovi, temuč je za nekatere celo nevarnost, da zaspe. Tudi merilo za narodno zavednost. Na Koroškem teknujejo, da pokopljejo še zadnje podružnice. Komu na škodo?

Društvena naznanila.

Danes v areno »Narodnega doma«, to bodi parola vsega ljubljanskega občinstva. Ljubljanski diletantje uprizorje v prid »Dobrodolnega društva tiskarjev za Kranjsko« narodno igr »Deseti brat«. Po predstavi prosta zabava in ples. Vstopnina 40 vin.; začetek ob pol 8. zvečer. — Torej danes vsi v »Narodni dom«, kjer bo vsega dovolj, zabave in plesa.

Slovensko - italijanski krožek priredi v nedeljo, dne 21. maja 1911 pešizlet v Škofljico k »Ogorelcu«. — Pešizletniki se zbiraajo točno ob pol 2. popoldne pri Dolenjskem mostu, odkoder odkorakajo čez Golovec po gozdni poti. Komur ne ugaja pešpot, se lahko odpelje z vlakom ob pol 2. iz južnega kolodvora ali ob 1. uri 43 m. iz dolenjskega kolodvora. Povratek ob pol 9. zvečer z vlakom. Vabljeni so vsi sedanji in bivši člani društva, kakor tudi sorodniki in znanci članov.

Podpore »Rdečega križa«. Deželno in gospejno pomočno društvo »Rdečega križa« za Kranjsko bo podelilo tudi leta 1911 podpore zaslužnim, na Kranjsko pristojnim ubožnim invalidom, in sicer moštva domačih vojniš oddelkov, kakor tudi njih vdovam in sirotam iz v to svrha

namenjenih društvenih zakladov. — Pri tem se bo osiralo osebito na one potrebne osebe vojaškega stanu, ki so se udeležile vojne leta 1866 ali okupacije Bosne, in so postali vsled ran ali boleznij v vojni, ali pa v aktivni službi invalidi. Priznane podpore se bodo razdelile dne 18. avgusta t. l. povodom rojstnega dne Nj. Velicanstva. Prošnje je vlagati pri pristojni politični okrajni oblasti (okrajno glavarstvo ali magistrat).

Veliko vrtno veselico priredi slovensko trgovsko društvo »Merkur« dne 9. julija t. l. na vrtu »Narodnega doma«. Pri tej veselici, katere čisti dobiček je namenjen podpori narodnega zaklada, bode sodelovala slavna »Slovenska Filharmonija« in društveni pevski zbor. Pomnoženi veselčni odsek se za to veselico že pridno pripravlja in se bo vršila, kakor je razvidno iz predpriprav, na zelo široki podlagi. Gg. društvenike in prijatelje društva že sedaj opozarjamo na to prireditve.

Slovenski strelski krožek »Centrum« opozarja gg. člane na izlet, ki se vrši v nedeljo, dne 21. maja. Sestanek ob 2. popoldne, državni kolodvor.

Slovensko akademično društvo »Slovenija« si je dne 16. maja izvolilo sledeči odbor: predsednik V. Zalokar; podpredsednik med. B. Küssel; tajnik kult. ing. Wisiak R.; blagajnik iur. S. Štor; knjižničar fil. L. Čermelj; gospodar fil. Rus Joža; arhivar iur. I. Gorup; namestnika Svetina St. in med. Oražem I.; pregledniki Sajovic L., iur. in Vrhovnik Fr., fil.

Prosveta.

Koncert »Mladosti« v Ljubljani. Hrvaško akademično pevsko društvo »Mladost«, ki se vrača sedaj iz Prage, kjer je doseglo pri pevskih slavnostih 50letnice »Hlahola« v znak najvišje pohvale zlat bokal, priredi v torek, 23. t. m. v ljubljanskem Narodni dom ob 8. zvečer velik koncert, pri katerem nastopi akademski pevski zbor, močan 50 mož in 36 tamburašev-akademikov. Izvajanja, ki se vrše pod koncertnim vodstvom komponista g. prof. Canića so na visoki stopnji popolnosti; saj je dokaz temu, da so v Pragi prekosili celo nam dobro znano odlično zagrebško pevsko društvo »Kolo«. Po koncertu se prične v veliki dvorani Narodni doma ples s sodelovanjem Slov. Filharmonije; v ostalih prostorih pa prijateljski večer. Ni dvoma, da bomo doživeli v torek najprijetnejši večer in zato opozarjamo vse, naj ne zamude izkazati bratskim gostom potrebne pozornosti z velikim obiskom pri koncertu. Iz prijaznosti je prevzel vodstvo prireditve »Mladosti« predsednik akademčnega fer. društva »Sava«, g. Milko Naglič.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Slavnost 50letnice** pevskega društva »Hlahol« v Pragi. Od 13. do 17. t. m. je imela zlata Praga slavnostno lice. V teh dneh praznoval je »Hlahol« praški 50letnico svojega obstanka. Z vseh strani kraljevine češke so prihiteli pevci, da prisostvujejo temu velikemu prazniku češke pesmi. A tudi drugi slovanski pevci so prispeli v mnogobrojem številu; da čestitajo bratskemu društvu na njegovem jubileju. Rusi, Poljaki, Bolgari, Srbi, Hrvatje in Slovenci so poslali svoje zastopnike, ki naj poneso srčne pozdrave češkim bratom. Bili so to dnevi polni velikega navdušenja slovanske pesmi, ki je izzvenela v mogočnih akordih in ki bodo odmevali trajno v sreih slovanskih pevcev. Slovenci bili so zastopani po našem »Slavecu« iz Ljubljane, ki se je udeležil slavnosti z zastavo in v pevskem oziru nastopal pri vseh pevskih točkah slavnostnega sporeda. Koliko simpatij si je pridobilo pevsko društvo »Slavec« med češkim narodom se je uprav sedaj zopet pokazalo, kajti ovacije čeških rojakov so se mu pričele že v Lince, katere so trajale tja do matičke Prage. In to »Slavec« povsem zasluži, vsaj je ravno on v zadnjih letih s svojimi izleti na češko in s prireditvijo slavnosti svoje 25letnice povzročil najožje stike z češkimi pevci, katerih smo do tedaj povsem pogrešali na pevskem polju. Med vožnjo se je pridružil »Slavecu« za koroške Slovence g. M. Prosekar iz Kotmarevasi. Cvetoči vrtovi, krásne planine, mogočni snežniki in zvest, da poneso pevci slovensko pesem med tako mnogobrojno zastopano slovanske pevce, je vplivalo osvežujoče na razpoloženje slovanskih pevcev, na sicer dolgem potovanju. Dosepi v Lince je pozdravila deputacija češkega društva »Barak«. V čeških Budjevicah je bil na kolodvoru ondnotni »Hlahol« s člani in članicami ter pevovodnim prof. Jeremijašem in predsednikom dr. Autengruberjem, ki je »Slavec«

pozdravil kot dragega in milega slovanskega gosta. Odzdravil je predsednik »Slaveca« Ivan Dražil na kar so pevci zapeli »Slovenec sem«.

[Dalje prihodujaj.]

Književnost.

— **»Slovenski Trgovski Vestnik«** ima v št. 5. sledečo vsebino: 1. Dr. Rudolf Marn: Stališče trgovstva k trgovski politiki. 2. Val. Žun: Pridobitne in gospodarske zadruge. 3. Dr. K. Hinterlechner: Praktiška geologija. 4. Oton Schmidt: Knjigovodstvo v trgovini na drobno. 5. Iz trgovske prakse: 17. Razvidnost terjatve. 6. Raznoterosti: Avstrijski trgovci v Carigradu. — Sarajevska trgovska zbornica na potovanju. — Zanimiva novost v poštnem prometu. — Trgovska akcijska družba »Travunija« v Trebinjah. — »Srpsko trgovačko udruženje« na Dunaju. — Izpolnitve trgovskega zakona. — Okrevanje za trgovce. — Izvoz v Srbijo. — Hrvatski »Merkur« gradi svoj dom. — Vojaški dosluženci kot trgovski pomočniki. — Prizivni rok glede penzijskega zavarovanja. — Državni bankrot pred 100 leti. — Znižanje tarif za razstavno blago. 7. Statistika: Svitopreja na Ogrskem l. 1908 do 1910. — Promet avstrijskih državnih železnic. — Produkcija premoga v I. četrtletju 1911. — Produkcija petroleja v Avstriji l. 1910. — Faliment leta 1910. — Bilanca avstrijskega Lloydja. 8. Slov. trgovsko društvo v Celju. 9. Društvene vesti.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Odmev iz ženskega volišča. Dr. Ivan Zajec je tožil gospo Marijo Krčevno, omož. Gašperlin radi žaljenja na časti, češ, da je v predsobi volilne komisije v I. nadstropju v liceju rekla proti zagrizenima klerikalnima agitatoricama, ko sta ji potrdile, da hočeta voliti črne farške proti dr. Zajcu neke psovke. Dr. Zajca zastopa pisarna dr. Peganova, obdolženko pa pisarna dr. Trillerjeva. Obtoženka zanika vsako krivdo. Obe stranki ste navedli v dokazovanje nove priče, katere je sodišče sprejelo in obravnavo na še nedoločen čas preložilo.

* * *

Izpred okrajnega sodišča v Mokronogu.

Marijina devica pred sodiščem! Nežna Marijina devica Katka Kolar, po domače »agentova punčara«, je stala te dni pred sodiščem v Mokronogu. Agentova punčara je na pošti dobila pismo došlo iz Amerike, da se izroči neki tuji sosedni stranki, na katero je bilo pismo naslovljeno. Marijina devica Katka Kolar je pismo sprejela, ter je nesla domov stranki, med potjo jo je poprijel »babji firbec«, odprla je pismo, vsebino prebrala — ter pismo zopet spretno zapeljeno vrgla v poštni predal. Ta »firbec« pa je povohal tudi poštni erar v Mokronogu, ki je imel dokaze na razpolago. Sodišče je Marijino devico radi »deviškega firbea« obsodilo na 5 dni zapore. Devica je pri obravnavi vse tajila ter se delala kot brezmadežna, a ni vse nič pomagalo. Po razsodbi je omenila, da bode »rekurirala«, a pozneje se je vdala deviški pohlepnosti, ter rajše šla v senco, nego pod Marijino zastavo. Marijini družbi in novi zastavi naše iskreno sožalje!

Razne stvari.

* **Umrli** je na Dunaju 31letna dobro znana in priljubljena pisateljica Jeka Marija.

* **Roparski napad v železniškem vozu.** V železniškem kupeju brzovlaka v Rimu so dobili v četrtek mrtevca in oropanega bogatega trgovca Blac. Ves denar, liste in vrednostne papirje, katerih je imel trgovec veliko pri sebi, je neznan morilec odnesel. Potniki v sosednem kupeju vlaka niso slišali med vožnjo nobenega ropota, niti klicanja.

* **Požari.** Blizu Landeka je popolnoma pogorel velik hotel »Edelweiss«, z vsemi gospodarskimi poslopji. Škoda je jako velika. Vzrok požara je neznan. — Tovarna za vžigalice in velika skladišča trgovske družbe v Sztmar - Nemethu gore že dva dni. Radi velikanske vročine, se gasilec ne morejo na noben način približati in ognja pogasiti. V okrožju velikega pogorišča so postavljene močne požarne straže. — V Teslici pri Sarajevu so pogorele velike žage tamošnje lesne družbe. Škoda znaša pol milijona kron. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

* **Oropana pošta.** Na cesti v Bordeaux na Francoskem so napadli z krinkami roparji poštarja, ga omamili s kloroformom in pobrali velike vsote denarja. Ko so našli na cesti v nezvesti poštarja, so ga oživili, na-

KALODOT
Kopna krema
Učena voda

Papier à Cigarettes

ABADIE

Zakaj že 1000 let peremo na enak naporen in čas izgubljač način? Zakaj smo si pri tem svoje drago perilo s skrivaj pridejanimi škodljivimi dodatki (klor itd.) ter s krtačo morali dati pokvariti. — Ker nismo imeli Persila! Persil je najboljša samostojna ogljikovikislina perilo sredstvo novejšega časa, ki je z jamčeno neškodljivo in vsled svoje sestave povzroča največje varovanje in daljši obstanek perila. Kruto drgnjenje s krtačo odpade in vlakna tkanine se več ne pokončajo. Poleg tega je pa perilo po enkratnem lahkem prepranju snežno belo, pa se še hrani pri tem milo, soda in kurivo.

S prav dobrim uspehom se
MATTONIJEV

GLIESHÜBLER
naravna
alkalična kislina

rabi pri:
obolelosti sopil
katarjih v požiralniku
bronhit, vnetju
pljuč in prsne mreže.
Zaloge: Mihael Kasner, Peter Lassnik
in A. Šarabon v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 739-9 mm

maja	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	2. pop. 9. zv.	724.3 726.2	13.0 11.2	sr. jzh. sl. jvzh.	dež oblačno
20.	7. zj.	726.8	10.5		"

Srednja včerajšnja temperatura 12.2° norm. 14.5°. Padavina v 24 urah 16.6 mm.

Iščem zanesljivega 1856

ključavnice in druge pomočnike

Ponudbe na **FR. ŠMAJDEK**,
Jesenice, Gorenjsko.

KONJ

lepe postave, zelo močne rasti in figuranten, brez napake, 16 1/2 visok. 7 let star, za težko vožnjo in tek priporočljiv za hotelski omnibus, se prodaja za 920 K. — **M. KERN**, Poljanska cesta št. 17. 1851

Lepa prilika za pridnega
trgovskega sodelavca,
postati samostojen trgovec, kateri ima nekaj denarja,

da prevzame

trgovino in gostilno

v lepem prometnem kraju. Ako ima še starše in kako sestro, je toliko boljše pri kupčiji. — Vpraša se v upravnistvu »Slov. Naroda«. 1854

Lekarnarja A. THIERRYJA BALZAM

Lekarnarja A. THIERRY

centifolijsko mazilo

Unesljivo najgotovnejša zdravilna mazila pri ranah, oteklinah, vnetjih, gnojnih, odpranih in zaprtih vnetjih in drugih bolečinah. Zdravilo pri se tako starih ranah in tako dalje? Najboljše mazilo K 9-60

Dobiva se v lekarni pri »Angelo varhu« **ADOLF THIERRY** v Pregradu pri ROGATCU. Dalje po skoro vseh lekarnah. Na dobavo v trgovinah za medicinske droge. 1865

Krepak učenec 1853

poštene rodbine, s primerno šolsko izobrazbo se takoj sprejme v trgovino s mešanim blagom.

Ivan Stergulec v Cerkalah.

Mladenec inteligentni želi vstopiti kot poslovođa pri kakem večjem lomu.

Izvežban je tudi v pisarniški stroki. — Dopisi naj se blagovolijo poslati na upravnistvo »Slov. Naroda« pod »1840«.

Kmetijsko veleposestvo

na Koroškem, 120 oralov prve vrste njiv, lepa gospodarska hiša, gospodarsko poslopje, se zaradi starosti lastnika 1862

proda. Brezplačna pojasnila daje kupcem samim zemljiščna pisarna M. Steiner v Beljaku.

Gozdno veleposestvo

na Koroškem, z veliko vodno močjo, fužino (Hammerwerk) v najboljšem obratu, 700 oralov arondiranih, 45 tisoč m³ lesa za posekanje, se zaradi 1863 starosti lastnika proda. Brezplačna pojasnila daje kupcem samim zemljiščna pisarna M. Steiner v Beljaku.

Trgovski pomočnik

star 26 let, vešč slov. in nemškega jezika, dober prodajalec, želi svoje sedanje mesto premeniti kot manufakturst v večjo trgovino v mesto ali večji kraj na deželo. Ima tudi veselje do potovanja za Kranjsko, Štajersko in Hrvaško. Na zahtevo se pride osebno predstaviti. — Dopisi naj se pošiljajo na upravnistvo »Slov. Naroda« do 1. julija t. l. pod števil. »1847«.

Vila na Bledu

15 minut od železnice, 19 stanovanjskih mebliranih prostorov, lep vrt itd., pripravo za »pension«, se zaradi stalne 1861 preselitve v inozemstvo

z naplačilom 2000 kron proda. Brezplačna pojasnila daje kupcem samim zemljiščna pisarna M. Steiner v Beljaku.

Najboljše in najizdatnejše

kranjsko apno

se dobavlja v vsaki množini pri tvrdki **ŠTEH & Ko. Dobropolje** (Dolenjsko.) 1855

Večji mlin na Kranjskem sprejme za takojšnji vstop iz njega

knjigavodja

Oziral se bode le na zelo izvežbane moči, ter imajo oni, ki so v tej stroki že izvežbani, prednost

Ponudbe pod »M. N. 160« na upravnistvo »Slov. Naroda« 1857

Razprodaja.

Jutri v nedeljo 21. maja popoldne ob 1. uri bode pri Pleškotu na Glincah števil 30 razprodaja različnih koles in motorjev.

Kupci se vabijo.

JOSIP PLEŠKO, Glince.

Zjutraj

vidimo v vsaki hiši v rabi

francosko žganje

- - Diana - -

Zakaj ravno to?

1. Ker so ljudje vajeni, svoje telo vtirati s francoskim žganjem, da ga utrjuje proti dnevnim naporom, da pospešuje delovanje kože, krepijo cirkulacijo krvi in ojačuje živce.
2. Kdor se nagiblje k potenju, mora zjutraj nepogojno otirati truplo s cunjico, pomočeno v francosko žganje Diana, da se opisani nedostatek odpravi.
3. Kdor zjutraj v vodo za umivanje dene francoskega žganja Diana, lahko prebije brez drugih toaletnih pripomočkov.
4. Proti lomljivosti las in luskinam je francosko žganje Diana prav izvrstnega učinka.
5. Vsled prijetnega duha in okusa francoskega žganja Diana ter njegovih razkužujočih lastnosti je to izborna voda za zobe in grgranje.
6. Kdor zjutraj ponjuba na vodi nekaj kapljic francoskega žganja Diana, odstrani pogostno zagatenje nosnih kanalov in jači nosne sleznice.

Francosko žganje Diana

torej jači, utrjuje, lajša bolečine, hladi, razkužuje

Vonja je prijetnega in je

francosko žganje Diana

zaradi tega izvrstno primerno za osveženje zraka v sobi.

Zahtevajte izrecno

francosko žganje Diana

z nastopno registrirano varstveno znamko, da se varujete ponaredeb.

Francosko žganje Diana

se dobiva po lekarnah, drogerijah in pri trgovcih.

Cene: Steklenica št. 1 K — 50
Steklenica št. 2 K 1-20
Steklenica št. 3 K 2-40

Proizvajanje francoskega žganja DIANA

zadruga z omejeno zavezo Dunaj I., Hohenstauffeng. 3. 1860

Išče se za takoj
5 ali 6 zidarjev

za kamnozidarska dela pri gradnji mostu v Mariboru.

1826 Akordanti izključeni. — Ponudbe na

„Stavbno podjetje Gaertner v Mariboru“.

Št. 16226. 1839

Razglas.

V torek, dne 23. maja 1911 ob 9. uri zjutraj se bo košnja mestnih senožeti pod Zelenim hribom ali Rakovnikom in Ilovici; v sredo, 24. maja 1911 košnja pri konjaču in Kolesijskem mlinu; v petek, dne 26. maja 1911 pa košnja travnikov pri Podturskem gradu (Tivoli) potom javne dražbe dajala v najem.

Dražba se vsakikrat prične ob 9. uri zjutraj in je zbirališče najemnikov vedno na dotičnih travnikih.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 17. maja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Pri nakupu oblač
sa g. botre in birmance
priporočamo turdko
Maček & Komp.
Nahaja se na najlepšem prostoru bodočnosti
na Franca Jožefa cesti števil. 3
v bližju glavne pošte.
Strogo resna postrežba. Najnižje cene.

Ob vsakem vremenu!

Jutri, v nedeljo, dne 21. maja

v kolodvorski restavraciji

(Jos. Schrey)

otvoritev vrta

s koncertom Slov. Filharmonije

pod osebnim vodstvom kapelnika gosp. Czajaneke.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 vin.

Za mnogobrojen obisk se prijazno priporoča z vsem spoštovanjem

Jos. Schrey, restavrater.

Otvoritev gostilne.

Sl. občinstvu v Šiški in Ljubljani vljudno naznanjam, da otvorim jutri, v nedeljo

ново gostilno v Spodnji Šiški
(zaloga vina Peter Stepič)

kjer bodem točil priznano dobra pristna vina in vedno sveže pivo.

Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago.

Lep novo napravljen vrt.

Za obilni obisk se priporoča
Peter Stepič, zaloga vina v Sp. Šiški.

Modna trgovina

v Ljubljani

3101

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago.

Nizke cene.

Vzorci poštno prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, delen cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Prodaja se

pri podiranju vojaškega oskrbovališča, Dunajska in Franc Jožefa cesta
različni material:

zidna opoka, strožna opoka, cementna strožna opoka, železne cevi, železne vezi, železno okensko omrežje, 4 cele kompletne železne garniture za pekovske peči, stropni tramovi in strešni stoli iz mecesnovega lesa, vsakovrstne deske, okna, vrata itd.

KUNC-ove obleke

:-: so nedosežne glede :-:
oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorski trg 3

Telefon štey. 291.

Oljnate barve
priznane najboljše

Fasadne barve
edino stanovitne proti vremenskim vplivom

Kranjski firnež in laneno olje

Lake
angleške in lastnega izdelka

Steklarski in mizarski klej

Čopiče
za vsako obrt

Prašno olje
za pode

Karbolinej in gips

Olje in mazilo
za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kiparje itd.

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Nova hiša

v Spodnji Šiški št. 268, Planinska cesta, še 12 let davka, prosta, se proda pod ugodnimi pogoji. Pripravna je za vsako obrt. Natančneje se poizve istotam.

Otroško igranje

je opravljanje domačega perila, ako rabimo

Persil

samostojno pralno sredstvo

Zajamčeno neškodljivo!

Ni klor!

Po polurnem kuhanju.

bleščeče belo perilo!

Persil varuje tkanine in perilo se v kotlu obeli kakor od solca na trati.

Tvornica:

BOGOMIL VOITH, Dunaj III/1.

Dobiva se povsod, 1622

KAŠLJAJOČIM otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez, lajša in pomirja dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thymomel Scillae pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco ako se pošlje naprej 2-90 K. 3 steklenice ako denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako denar naprej za 20.— K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah.

Jos. Mayr, dr. G. Piccoli in Jos. Čizmar.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

35

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Priložnostni nakup.

V občini Studenci, ki meji na mesto Maribor, se vsled sklepa upniškega odbora proda za cenilno vrednost ali

pa nad njo iz proste roke v neposredni bližini mestne meje stoječe posestvo vl. št. 57 kat. občine Studenci, obstoječe iz hiše št. 42 v Studencih z gospodarskimi poslopji in z zemljiških parcel št. 23/1, 23/2 in 25, v konkurzu Karla Grilca glasom inventurnega zapisnika od 1. marca 1911 cenjeno na K 36903-08. V hiši se je izvrševala pekovska in fijakarska obrt in se s posestvom lahko oddajo tudi na 2002 K inventirane premičnine. Na posestvu je za občinsko hranilnico mariborsko vknjižena posojilna glavica v ostanku 8449 K 63 h, ki ostane na posestvu. Vsa podrobnejša pojasnila daje upravitelj konkurznega sklada **dr. Henrik Lorber, odvetnik v Mariboru, Burggasse 12** in so ponudbe naslavljeni nanj **do 1. junija 1911.**

1725

Modni salon

JUST-MASCHKE

Ljubljana, Zidovska ulica štey. 3

priporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov za dame in deklice, čepice, različen nakit za klobuke.

Sprejemajo se popravila.

2306

Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

POZOR!

POZOR!

Birmanski botri in botrice!

Najugodnejši nakup za birmanska darila.

Radi preselitve

prodaja prva domača slovenska tvrdka

Fr. P. Zajec urar in optiker, Ljubljana

Stari trg štey. 26

vsakovrstno zlatnino in srebrnino, kakor ure, veržice, prstane, uhane, zapestnice

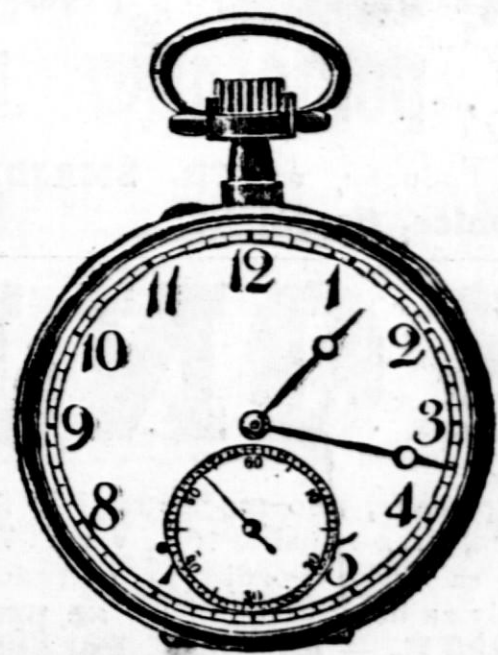
pod tvorniško ceno

Naj ne zamudi nihče te ugodne prilike in predno se obrne drugam naj si ogleda moje bogato zalogo.

Prepričajte se sami!

:: Ceniki zastoj in poštnine prosto. ::

Nikelaste moške ure K 3-80, srebrne cyl. rem. K 7-50, srebrne ure za dame K 6-50, zlate ure K 20.—, uhani zlato na srebro K 1-20, zlati uhani K 3-80.

Naša obuvjala

so si

spričo mnogih svojih prednosti pridobila svetovni sloves in so to priznane najboljše izdelke ob nedosežno nizkih cenah!

ALFRED FRÄNKEL, komanditna družba.

Prodajališče: LJUBLJANA, Stritarjeva ulica št. 9.

Katalog gratis in franko.

130 tiskalnik tukaj in v inozemstvu.

Dijaški vestnik.

Nas svetovni nazor.

(Iz predavanja v akad. »Savi«.)
(Dolgo.)

Najodločnejši francoskih materialistov je bil brez dvoma Julien Offray de la Mettrie (1709—1751), na katerega se je še dolgo zlivala vsa nebrzdana jeza spiritualistov in raznih dualističnih zagovornikov; bodisi, ker je s tako odkritosrčno odločnostjo izražal svoje prepričanje, bodisi, ker je bil pravzaprav on med pričetniki tega gibanja. Pred njim sta bila namreč samo Montesquieu in Voltaire, za njima pa se znana imena: Buffon, Rousseau, Diderot, Helvetius, Condillac, d'Alambert, katerih rojstna leta se gibljejo (med 1707 do 1717).

Z vsjo odločnostjo zavrača de la Mettrie eksistenco boga, katero je pobijal z istimi pripomočki aristotelizma, s katerimi so šli prej dualisti v bolj za svojeriga imaginarnega nadnaravnega boga. Materija postane s pomočjo oblike določena substanca. Če vprašamo, odkod forma, pridemo zopet do druge substance, ki je enako materijalna. Tako bi lahko nadaljevali ad infinitum, iz česar sledi, da mora oblika obstajati le v zvezi z materijo. V tej neločljivi zvezi snovi in oblike vplivajo stvari medsebojno ena na drugo in enako je tudi z gibanjem. Le abstraktna, ločeno mišljena materija more biti pasivna snov, v resnici pa ne more biti materija, kakor ne brez forme, tako ne brez gibanja; ki mora biti torej s substance identično. Kjer gibanja ne opazimo, je to vendar potencialno v materiji, kakor ima ta tudi vse oblike potencialno v sebi. Zato je vsak izvenmaterijalni agens odveč.

Glede človeške duše more biti filozofija le materializem, kajti vsa opazovanja in izkušnje govore za to. Duša more le tedaj obstajati, če se s tem razume organ našega telesa. To so pa možgane, ki ravno tako vrše svojo funkcijo, kakor kak drug organ našega telesa. Kar daje človeku prednost pred živaljo, je le organizacija možgan in pouk, ki ga sprejemajo. V ostalem je pa človeški ustroj večkrat celo v posameznih delih prekošen od živalskega.

Zanimiv je Lamettriejev stavek: »Kjer ni čutov, ni idej. — Čim manj čutov, tem manj idej. — Malo vzgoje, malo idej. — Nič vtisov, nič idej. — Torej je duša« popolnoma odvisna od telesnih organov, s katerimi nastaja, raste in propada. Nesmrtnost je torej absurditeta! Obenem s telesom se mora končati tudi duša. S smrtjo se konča vse.

Enako de la Mettrie v knjigi »Homme machine« (1748.) mehansko razlaga duševne funkcije in posebno poudarja vpliv boleznih ter opojnih in narkotičnih snovi na dušo, kar kaže njeno ozko zvezo s telesnimi organi in materijalnost duše.

To, kar so materialisti dognali, so v krogu Dietricha von Holbach l. 1770 izdali psevdonimno v Amsterdamu z naslovom »Système de la nature, ou des lois de la physique et du monde moral«; dasi so kot pisatelja navedli že tedaj 10 let umrlega Mirabauda, tajnika »Akademije« in kot kraj izdavanja London. »Système de la nature« je nekaka reprezentativna kodifikacija materializma, ki z doktrinarno izpeljavo podaja rezultate bistroumne materialistične filozofije.

Kakor je jasno že iz naslova razpada knjiga v dva dela, antropološkega in etičnega.

Zanimiv je uvod: »Človek je nesrečen, ker ne pozna narave. Njegov duh je tako okužen predsodki, da se zdi, kakor bi bil večno obsojen k zmoti. Okovi blodnje, s katero se oklepa od otroških let se zrasto z njim tako, da se mu komaj z največjo težavo odvzame!

V svojo nesrečo se boče človek vedno vpenjati nad vidni svet in vedno ga morajo bolešne izkušnje poučevati v brezplodnosti tega početja. Človek je zmetaval proučevanje narave, da je sledil fantomom, ki so ga odvrčali od ravne poti resnice, brez katere je nemogoče priti do sreče. Le ena resnica je mogoča in ta ne more škodovati. Od zmote izhajajo okovi, s katerimi vežejo tirani in duhovni narode povsod, iz zmote izhaja suženstvo, kateremu je podleglo človeštvo, iz zmote grozote religije, ki so provzročale, da so ljudje otopeli v strahu, ali pa se v slepem fanatizmu davili za šimere. Iz zmote izhaja vkošenost sovraštva in kruta preganjanja, vedna krvoprelitja in razburljive tragedije, katerih pozornica je morala postati zemlja v imenu interesov nebes.

Poskusimo tedaj prepoditi megle predsodkov in vepiti ljudem pogum in spoštovanje pred lastnim razumom. Kdor pa ne more opustiti onega sanjarjenja, naj saj drugum dovolji, tvoriti si svoje naziranje na svoj način in se prepričati, da je zemljanom

največ na tem, da so počeni, dobrotorni in miroljubni.

V prihodnjem naj se dotaknemo fundamentalnih stavkov, s katerimi se je odstranila zadnja sled deistične teologije.

Narava je velika celota, katere del je človek, ki stoji pod njenimi vplivi. Bitja, ki naj bi bila ozstran narave, so vedno le more biti izven kroga, ki oklepa vse. Človek je fizično bitje in njegova moralična eksistenca je le posebna stran fizične, nek gotov, iz njegove posebne organizacije izvaja modus dejstevovanja. Človek kot fizično bitje ravna po čutnih vplivih, kot moralično bitje pa po vplivih, katere nam naši predsodki ne puste spoznati. Izobrazba je razvoj, kakor pravi Ciceron: »Est autem virtus nihil aliud quam in se perfecta et ad summum perducta natura.« Vseh naših nezadostnih pojmov je krivo pomanjkanje izkušnje. V sled pomanjkanja poznanja narave, si je človek vstvaril božanstva, ki so postala predmet njegovega upa in strahu, ne da bi pomislil, da narave ne pozna niti sovraštva, niti ljubezni in deluje po večnih zakonih. Svet nikjer ne kaže kaj drugega ko materijo in gibanje; on je brezkončna vrsta vzrokov in posledic, raznovrstne snovi so v večnem medsebojnem vplivu in njihove različne lastnosti in sestavine tvorijo za nas posamezne stvari.

Vse je tedaj le materija in gibanje, ki je neločljivo zvezano med sabo. Če tedaj materija dozdevno umrva, je le na gibanju ovirana, če pa ovira odpade se pa takoj latentno gibanje spremeni v aktualno. Enako je reakcija enaka akciji. Vse obstoječe se počasi preobrazuje, deloma raste, deloma razpada po določenih zakonih, gibanja, katerih prvotna sila se kaže kot atrakcija in repulzija. (Primerjaj Empedoklov neikos kai filia!)

Materija in gibanje je večno in vsako stvarjenje je tedaj prazna beseda.

Ta Holbachova izvajanja v »Système de la nature« so podlaga našemu naziranju in to vsled njihove znanstvene resničnosti, kakor je to glede konstance materije dokazal Lavoisier l. 1789 in glede konstance energije Robert Mayer l. 1842.

(Dolgo prihodnjak.)

»Radogoj« in naše dijaštvo. Dijaško podporno društvo »Radogoj«, ki je bilo včasih precej nenaklonjeno nar. napr. dijaštvu, posluje sedaj strogo objektivno. Če pa v kljub temu ne pride do prepričanja popolne družstvene nepristranosti, je večidel sam kriv, ker napiše komaj prošnjo in se potem ne zanima mnogo več za njeno usodo. Ta komodnost, ali bolje premala skrbnost, oz. neinformiranost se potem težko čuti. Odbor »Radogoj«, ki presoja samo po vpisanih prošnjah, težko pride do pravilne razdelitve podpor, če nima zanesljivih poročil s strani prosilcev. Da se našemu dijaštvu to olajša in se prihrani mnogo pota, prevzema predsedstvo O. s. n. d. vse tozadevne informacije s strani prosilcev, katere še posebej priporoči v uvaževanje odboru »Radogoj«. Neobhodno potrebno je za onega, ki mu je res na tem, da kolikor mogoče kmalu dobi podporo, da razven prošnje naznani obširne razloge za potrebnost podpore ali predsedstvu O. s. n. d. v Ljubljani, Ilirska ul. 25, ali pa enemu izmed Savanov - odbornikov »Radogoj«, g. dr. Windischerju, tajniku trg. in obrt. zbornice v Ljubljani, Liningerjeva ul. 3, ali g. F. Kandaretu, odv. koncipijentu pri g. dr. VI. Ravniharju, na Slovenskem trgu v Ljubljani. Te informacije, o katerih naj se navede tudi, kateremu akad. društvu pripada prosilec, so naravnost potrebne za tiste, ki žele, da se njihova prošnja podpira in zato predsedstvo O. s. n. d. opozarja na to vse naše nar. napr. akademike.

»Organizacija svobodomiselnega nar. napr. dijaštva«. Predsedstvo O. s. n. d. je razposlalo ta teden vsem našim akad. društvom pravila O. s. n. d. in več predlogov, oz. nasvetov. Prosimo naša društva, da kolikor mogoče hitro rešijo vse točke dopisa in pošljejo prijavo za pristop društva k O. s. n. d. ali pa prijavo posameznih društvnikov za izredne člane O. s. n. d., kakor ostala poročila in dopise za »Dijaški vestnik« na naslov: Milko Naglič, Ljubljana, Ilirska ulica 25, pritičje.

Uradnik

lesne trgovine, z dobrimi izpričevaji, izurjen v nakupovanju gozdov, prejemaju in oddaji rezane in tesane robe, večje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, isto službo z 1. junijem eventualno tudi poprej, pod naslovom: Ivan Medie, Stari trg pri Raketu. 1806

A. KUNST

Ljubljana

Židovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za damo, gospodo in otroke je vedno na zbiru.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanji naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglasjevalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Prodajam in posojujem glasovirje, planine in harmonije izključno le iz najslavnejših tvojaren, ne prekoslivo dobre kakovosti po glasu. Solidne cene! Tudi na delna odplačila in brez zadatja! Pismeno jamčim 10 let za vsak pri meni kupljen instrument. Uglasjevanje izvršujem specijelno sam osebno, brez pomočnika ali posredovalca ter vsa popravila. — »Glasbeni Matici« in drugim slovenskim zavodom uglasjuje edino le

koncesijonirana trdka Jurásek.

Novo dvostranske slovenske plošče! Cena K 4.— in po K 2-50.

Gramofoni od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zadržite takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 26.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske nprave.

Specialna trgovina

finih ročnih del TONI JAGER

v Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Staro peč

dobre ohranjeno iz litega železa, da bi imela od 60—70 cm v premeru,

kupi takoj

Franc Zelenc v Trebnjem, Dolenjsko. 1758

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne priporoča

Ivo Bajželj

Ljubljana

Marije Terezije cesta 11 (Koliže).

Ravnokar so došle najnovejšje slovenske plošče a K 3-50. — 1000 igel K 2-— 271

V Ameriko in Kanado

priprava, cenena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Saxonia, 6. junija 1911.
Pannonia 20. junija 1911.
Carpathia, 4. julija 1911.

Iz Liverpoola: 274

Največji in najlepši parnik sveta.

Lusitania 10. junija, 8. julija, 29. julija,

19. avgusta, 2. septembra, 7. oktobra 1911.

Mauretania, 3. 24. junija, 22. julija,

12. avgusta, 2. 23. septembra 1911.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odlašek

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25,

poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 170

za odraslo osebo z davkom vred in 191 K

za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Ustanovljeno leta 1860.

M. Drenik

Ljubljana,

Kongresni trg 7.

Predtiskarija.

Risarski atelije.

Plisiranje, kufriranje, montiranje.

Tamburiranje in vezenje na roko.

Največja zaloga ženskih

146 ročnih del

in vsakovrstnega materiala.

Izvrstna prilika za potovanje

Ameriko

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

je in ostane z novimi parniki

Zidarski polir

se takoj sprejme pri stavbi trdniki

Ivan Ogrin, Ljubljana.

Županstvo na Bledu

razpisuje

službo redarjev

Plača mesečno K 110.—; redarska

oprava in stanovanje prosto.

Prošnje z izpričevaji je takoj

vložiti. 1816

Voznih koles tvornica Janus.

3 letno jamstvo.

Najboljši nakupni

vir za vozna kolesa,

šivalne stroje, pnevmatike in pritlikine.

Kolesa »Janus« s

triletnim jamstvom

od K 95.— naprej

Plašči od K 4-50, zračne cevi, prima, ne iz

več kosov, od K 3.—, acetilenske svetilke od

K 2.—, kolotečni zvonci od K 1.—, ročni

zvonci od 30 vinarjev naprej. Držalniki od

30 vin., veržice, prima od K 2-70 naprej. Pro-

stostena pesta, sedla, torbice, osi in kone za

vse sisteme, kolčniki, cevi vseh razsežnosti itd.

najceneje. Lastni zavod za popravila, po-

zvikljanje in enajiliranje. Vsa del se raz-

pošilja po pošti. Zadrževanje kataloga 1911

gratis in franko. Uvozna trdnica za industrijo

voznih koles 665

MAKS SKUTEZKY, Dunaj,

I. Stubenring 6.

!! Pozor kolesarji !!

Namesto kron 110.—

samo po kron 80.—,

sprostim tekom »Tor-

pedo« po kron 95.—

prodajam za reklamo

novi vozna kolesa prve vrste, znamke

»Styrian-Grader«, modeli 1911 z dve-

letnim jamstvom, sveži močni plašči po

K 5-—, 6-—, 7-—, gumijevce cevi po

K 3-50, 4-—, 5-—. Vse potrebščine, po-

prave, enajiliranje in ponikanje nage-

neje! Razpošilja se po povzetju. Kupčije

na obroke izključno. Cenovniki gratis

in franko. Tvorniška zaloga voznih koles

in šivalnih strojev. ::

A. Weissberg, Dunaj II.

Untere Donaustrasse 23./IV.

1377

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

na ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih

državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim izpuščajem, kot tudi proti

rečici na nosu, ozeblinam, potegju nog, luskam na glavi in

v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi

40 odstotkov lezanega kotranova in se razlikuje

bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini

Pri polnih boleznih rabi te jako uspešno

Bergerjevo kotranovo milo za odpravljanje vse

nesnage s pošti,

proti spuščanju na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot

neodolljivo kosmetično milo za umivanje in ko-

panje za vsakdanjo rabo sluzi

Bergerjevo glicerino kotranovo milo,

v katerem je 35 odstotkov glicerina in ki je parumovano.

Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogroženju, ogoranju, pogum mo-

zajem in drugim neprijetnim ko-

Cena komadu vsake vrste z

navedilom o uporabi 50 vin.

Zadrževanje po lekarnah in zadevnih trgovinah

izključno Bergerjevo kotranovo milo zna in

prazite na poleg stojajo varno enostimbo

in na poleg stojajo firmi podpis

G. Mell & Co. na vsaki eti-

keti. Odlikovan s častno diplomom

na Dunaju 1883 in z zlato

svetinjno na svetovni razstavi v Parizu 1889

Vsa druga medic. in higien. mila znamke Bergerjevo

v navedilu, ki se pošlje vsakemu milo.

Na debelo:

G. Mell & Comp., Dunaj, I. Mierstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milana

Leustka dediči, Ph. Mr. Josip Čiz-

mar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubaldo pl.

Trnkózy in v vseh drugih lekarnah na

Kranjskem. 1890

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apneve

faćadne barve

oblastveno varovane.

Iz proste roke se prodaja
hiša v Šiški.

Pripravna za vsako obrt. 1850
Povpraša se v Knezovi ulici št. 254.

1845? **Prodajam**
hišo s hlevom.

V hiši se nahaja dobro idoča gostilna in prostori za stranke. Prodajam s koncesijo vred radi rodbinskih razmer. Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

„Ottoman“ papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

II 366

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...
Rezervni fond K 48.812.797. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Inženirska akademija Wismar na Vzh. morju.
Politehnika za stavbne inženirje in arhitekte, strojne in elektroinženirje, železnobetonso ter kulturno tehniko. 1016

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je prost promet s parkljato živino v kamniškem okraju dovoljen, ter

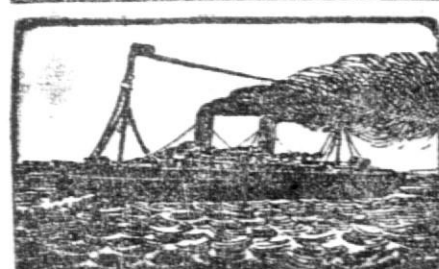
se vrše zopet tržni dnevi za prodajo prešičev vsak torek v Kamniku na „velikem sejmišču“.

Prvi tržni dan se vrši v torek, dne 23. t. m.

Opozarja se, da mora vsak prodajalec prešičev imeti potrebni potni list.

Mestno županstvo v Kamniku,

1852 dne 19. maja 1911.

ED. ŠMARDAR
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“
Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York
Vožnja traja samo 6 dni!

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

M. Kristofič-Bučor
Ljubljana, Stari trg št. 28
Radi preselitve trgovine
Krasne **BLUZE**, fine **KOSTUME, KRILA**, plašče, pelerine, nočne halje, predpasnike, perilo, tudi po meri, otroške obleke, čepice, potrebščine za novorojenčke, moderce, pasove, nogavice, rokavice, moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.
Pošilja se na ogled po pošti.

Iz proste roke se prodaja lepa

pritlična hiša

z velikim sadnim vrtom.
Več pove lastnik hiše 1661
na Glincah pri Viču št. 53.

V najem se oddajo 1849
v Trbovljah na najbolj prometnem kraju s 1. ali 15. junijem

prostori

prilagodni za trgovino ali kako drugo obrt, obstoječi iz 3 sob, veže, kuhinje, kleti in vrta. — Ponudbe naj se pošljejo na H. Senčar, Senožec, Kranjsko.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gospodsk. ulica št. 6,
priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebo izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestne in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 1839
Pri vnanjih vprašanjih se prosti znakom za odgovor.

Proti 168

zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Realijska cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. k. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod. lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborne delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Na slov. športnem vežbališču, preje dirkališču, od ponedeljka, 22. t. m. naprej samo kratek čas

sudanska četa

Možje in žene iz rodu Nubijcev, ki bodo izvajali svoje domače navade in običaje.

Č. v. rjeno dopoldne od 10. ure naprej, pop. od 3. naprej neprestano do mraka.

VSTOPNINA: 40 vinarjev, sedež 60 vinarjev; vojaki in otroci polovico. 1844

St. 16110.

Razglas. 1858

Vsled odloka c. kr. generalnega ravnateljstva katastra za zemljiški davek z dne 2. maja 1911, št. 938 izvrševal bode novo merjenje mesta Ljubljane in sicer v katastralnih občinah Poljansko in Petersko predmestje I. del c. kr. višji geometer I. razreda gospod Roger Bassin.

Zategadelj opozarja podpisani mestni magistrat p. n. gospode posestnike zemljišč, da dotičnim funkcionarjem dovolijo pristop na svojo posest in dajo tudi eventualna pojasnila v svojih posestnih razmerah.

Dalje se prebivalstvu priporoča vse trigonometrične znamke in signale v varstvo, da bode tudi na ta način mogoče delo pospešiti.

Priporoča se nadalje vsem posestnikom v dogovoru s sosedi meja svojega posestva označiti s kamenji.

V slučaju nesporazumjenja z ozirom na pravilnost posestnih mej, obrniti se je takoj do mestnega magistrata.

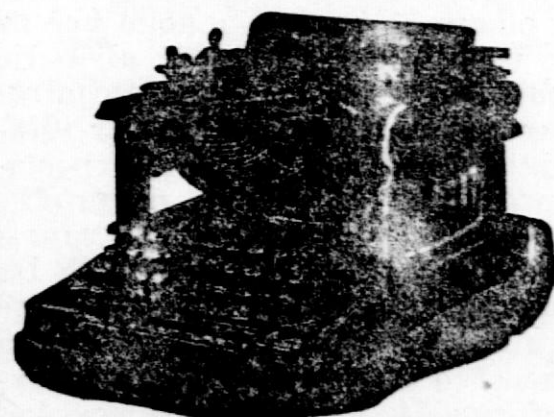
Mestni magistrat Lj.

ne 18. na 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljen **Laschan, I. r.**

1846

Zastopstvo za Kranjsko:

Smith & Bros
„Underwood“

Zaloga vseh pisarniških potrebščin.

Tovarne amer. pisarniške opreme tvrdke Jiroušek v Pragi.

Telefon 38. **THE REX CO.** Telefon 38.

Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna, platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufaktorna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Dinamo stroji in električni motorji. Naprave za električno razsvetljavo in prevajanje električne sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba
preje Kolben in dr.
Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. Vse potrebe za **installiranje**. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kovna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Mednarodna kužna konferenca v Mukdenu.

Predsednik kužne konference je bil dr. Wu-Lien-teh, ki zasluži vse priznanje za svoja izredna dela povodom zadnje kuge v Charbinu. Dr. Wu je studiral v Cambridgu, kjer je dosegel leta 1905 doktorsko čast, v hospitalu St. Mary v Londonu in s pomočjo ustanov po eno leto v Halli in v Pasteurjevem zavodu v Parizu. Pred dvema leti se je vrnil na Kitajsko in je od tedaj pomožni ravnatelj na studijskem oddelku za vojaško zdravljenje. 4. aprila je govoril dr. Wu svoj nastopni govor, ki je zaradi opisa kuge v Mandžuriji nad vse interesanten in tudi kulturno-historično nad vse pomemben. — Njegov govor se glasi:

Kakor je že omenil vladni komisar, je prišla nad nas pljučna kuga z neverjetno hitrostjo in je zahtevala kljub vsemu našemu naporu do danes 46.000 žrtev. Zdi se, da ni ta oblika kuge v Mandžuriji nič novega, ker so se že dolgo vrsto let, zlasti pa zadnjih deset let izbruhi te kuge ponavljali pri Rusih in Kitajcih, v Sibiriji, Mongoliji in v Mandžuriji. Imamo poročila, da je razsajala v sedemnajstem veku, toda kolikor se da iz znanih avtentičnih virov dokazati, je bila sedanja kuga prva zelo razširjena epidemija čiste pljučne kuge, kar jih je bilo tekom stoletij.

Da je neki glodavec, actomys bobae, angleško marmot, rusko tarabagan, kitajsko Han T'a (mormotica) glavni nosilec te vrste kuge, o tem so že dolgo prepričani prebivalci Mongolije in severozapadnega dela Mandžurije. Po dragocenih poročilih pa, ki jih je poslal dr. Ch'uan, eden kitajskih zdravnikov, ki so bili poslani na postojanko Manchuria, se vidi, da je bila ta bolezen tam že dolgo znana na ljudeh in na živalih. Lovci na mormotice so mu dali zelo važne podatke, ki bodo pripomogli zelo veliko za poznanje kuge. Povsod je narava polna presenetljivih prikazov in ravno znanstvenik je vaju jih iskati in najti, ker jih povsod pričakuje. Pa kdo bi sanjal o tem, da zavpije zdrava mormotica, ki se tako rada sonči v toplem solncu, nekako z glasom: »Pu p'a, Pu p'a«, kar se pravi kitajsko: »ne boj se« ali »nič hudega!« Če pa je mormotica bolna, utihne, tako da spozna lovec takoj, da je nevarnost velika, če mormotica sama ne kliče, da je ni. Kakor hitro črna mormotica kugo, začne omahovati pri hoji zdej na to, zdej na ono stran in ne more več teči ali vptiti. Če jo vjamemo, zapazimo takoj, da so se ji žile povečale. In če izkušeni lovec to vidi, zapusti takoj lovšče in gre drugam na lov. V zadnjih letih pa je bilo v Evropi in v Ameriki živo povpraševanje po mormotičnih kožuhih in naravno je, da so šla cela krda lovčujočih šantunskih kulijev na lov ter so jih razganjala na desno in na levo in uničevala, kjer so jih dobila. Ker pa je živež v onih krajih le pičel, so brez pomisleka meso teh živali kuhali in jedli. Mnogo teh ljudi iz Santunga je umrlo vsako leto, vendar se vse premalo, da bi bilo vzbudilo to umiranje posebno pozornost. Bolezenski simptomi pri teh loveh so obstajali v glavobolu, mrzlici in bruhanju krvi, nakar je sledila smrt.

Tarabagana ali mormotico najdeš daleč v pustinjah Mongolije in Centralne Azije in sedaj, ko vemo, da je nosilka strašne smrti, kuge, bomo gotovo slišali še kaj več o tej živali, zlasti pa o njenih navadah. Mormotica spi zimsko spanje in se spomladi zbudi tolaša in močna od svojega dolgega spanja. Mlajše mormotice se kmalu zaplode in si poiščejo potem nove dupline, da tam vržejo mladiče. Pogosto se izteka te dupline v stare, kjer je morda cela generacija pocopala vsled kuge; tako se nalezajo živali te bolezni. Šantunski loveci, posebno pa neizkušeni loveci, izkopljejo potem navadno te dupline in če se približajo kaki mormotici, jo vjamejo na zanjko ter potegnejo svojo žrtev še živo iz dupline, jo ubijejo ali pa navadno zadavijo, da ne poškodujejo kožuha. Tako love ti loveci bolne in zdrave živali. Domači mongolski lovec pa raje lovi mormotice na odprtem polju s psi in zato se le redko zgodi, da se nalezijo kuge. Kakor nam pa izpričuje statistika, se zdi, da šantunski loveci le redko zbole dokler so na prostem, da pa zbole, kadar se zberejo v jeseni in po zimni na sejnih, na primer v Khailarju ali v Manchuriji, kjer žive v razdrapanih kočah ali gostilnah, natlačeni z ogromnimi množinami surovih in napol obdelanih kožuhov. V teh kočah prebiva večših 20 do 40 ljudi v nizkih in ozkih sobah, da ne pride prav-

nič svežega zraka v sobe. Ves zrak je poln smrdu in vse okoliščine so naravnost idealne za razširjenje epidemične bolezni.

Iz kitajskih virov smo razvideli, da je bil prvi slučaj pljučne kuge pri-glašen iz Mandžurije iz mesta Manchurije dne 12. oktobra 1910, da pa je tam umrlo po zaslugi energičnega nastopa ruske vlade samo 400 oseb. Zadnji slučaj je bil javljen 25. decembra, tedaj poldrugi mesec po izbruhu. Prvi slučaj v Charbinu so se dogodili 7. novembra, ko sta se naselila dva loveca, ki sta prišla iz Mandžurije v delavnici nekega delavca, ki je zidal in popravljal vodnjake. Ta dva sta umrla za kugo in okužila 4 druge, ki so z njima skupaj stanovali. Od tega časa se je bolezen strahovito hitro širila in mesto Charbin je bilo kmalu na glasu kot kužno središče. Od tod se je širila kuga v srednjo in južno Mandžurijo in globoko noter v severne pokrajine Čili in Šantung.

Interesantno je opazovati, da je kuga 1. sledila progi najhitrejšega potovanja; 2. da odgovarja ta proglašenost oni poti, ki jo hodijo kuliji na svojem povratku v domovino ob kitajskem novem letu; 3. da se je prvi slučaj kuge dogodil v Svaighenfuju, ki leži le kakih 50 km južno od Charbina, šele 2 meseca po izbruhu v Charbinu. Ko je kuga tam izbruhnila, je nastopila z izvanredno silo. V tem okraju je umrlo nad 4000 ljudi tekom dveh mesecev. 4. Nekatera mesta so ostala nedotaknjena, tako Ninčang in Kinwangtang, poglavito zimsko pristanišče Severnega Kitaj-skega, najbrže pa v prvi vrsti zaradi tega, ker je pristanišče pozimi zamrzlo, morda pa tudi zaradi tega, ker kuliji pri svojem povratku na jug tega kraja ne obiščejo. Da kuga ni nastopila v Tengšanu in da je kolikor toliko prizanesla Peking in Tienčinu, je morda pripisovati dejstvu, da te dve mesti uporabljata po zimi samo lokalne delavce in da vsled tega potniki iz Mandžurije niso mogli ostati v teh mestih.

Glavni predmet konference je po besedah nj. ekscelence gospoda komisarja, »da je Kitajsko odločeno, bojevati se proti temu sovražniku z najboljšimi sredstvi vede. Predlagam, da se pečamo samo s pljučno varieteto kuge. Ne maram se spuščati v nekatere podrobnosti in probleme, ki so zgolj akademične vrednosti, marveč hočem opisati le kar sem izkusil sam v Charbinu.

Ko sem prvič prišel tja, so mi pravili v pogovoru nekateri prebivalci, da je ta epidemija čisto navaden pojav, ki so ga že navajeni. Nikdar da ta bolezen ne umori mnogo ljudi, in da poneha sama od sebe, če jo puste pri miru. Ruska, kakor kitajska poročila so potrjevala, da se je pljučna kuga tam že večkrat pojavila, stvar komisijskega bo dognati, zakaj se je to pot pojavila v tako nevarni obliki in tekom dveh mesecev ugrabila izmed 30.000 prebivalcev 5000 ljudi. Dve okolnosti pa sta očitno največ pripomogli za razširjenje in silo kuge in sicer v prvi vrsti izredno stroga zima, v drugi vrsti nizke, temne, umazane in preobljude-ne hiše. Mraz je pritiskal tako hud, da je termometer kazal časih 30° C pod ničlo, vsled česar so ljudje le malo hodili na prosto. Poleg nizkih in preobljudenih hiš pa so tudi nekatera dvonadstropna in zračna stanovanja bila zelo prizadeta po kugi. Tako n. pr. je prišla kuga v neko prodajalno porcelana v največji cesti, kjer je stanovalo 8 prebivalcev, vstevši posestnika, ki nikakor ne šteje med kulije. Končno je kuga pobrala vse stanovalce, tako da ni bilo nobenega posestnika več.

To me dovaja do značaja kuge v Huančenfuj, ki leži 50 km južno od Charbina ob železniški progi. S kitajskega vidika ni večje razlike, kakor med Huančenfujem in Fudsjadnom, predmestjem Charbina. Fudsjadan je ozko, nakopičeno mesto, ležeče v globoki močvirnati ravnini z ozkimi cestami in ulicami in obljude-no v prvi vrsti od kulijev. Huančenfuj pa je lepo mesto s širokimi, pravokotno se križajočimi cestami, ki so do 80 in 100 čevljev široke. To mesto je znano po svojih prostornih dvorih in velikih, dobro in lepo zidanih hišah. Mnogo prostega prostora najdemo tam okrog gostilen in stiskalnice za bob, okrog destilerij, zastavljalnice in drugih poslopij. Najmanj polovica prebivalstva je premožna in revščine je malo. Ljudje so navezani na grudo, žive v rodbinah in so že zaradi tega popolnoma drugačni, kakor oni ljudje, ki prebivajo v Fudsjadnu. Polovica prebivalcev je Mandžurcev, mnogo je kmetovalcev, ki stanujejo kakor trgovci v čednih hišah. Vendar pa je bilo tu 1500 mrtvih tekom sedmih tednov izmed prebivalstva 60.000 ljudi. To pripomnim, da dokazem, da mora biti še kak drug vzrok za tako visoko umrljivost, kakor samo nesnaga in revščina. Interesantno je konstatirati, da so bile ravno osebe v starosti med 20 in 40 let za kugo najbolj dovzetne.

V Mukdenu samem smo preiskali nad 13.000 podgan, poleg teh pa še nešteto po drugih mestih pod kitajsko upravo, vendar pa nismo našli nobenih znakov kuge pri njih. Iz tega bi se dalo sklepati, da je bilo le prav malo podgan okuženih, če so bile sploh katere okužene. Vendar pa daje misliti velika umrljivost med domačimi živalmi v Charbinu zlasti pa dejstvo, da je tam pocopalo 400 prašičev. Živo obžalujem, da nismo mogli zbrati v tem pogledu pozitivnega znanstvenega materiala vzpri-čo dejstva, da nas je bilo tako malo zdravnikov in asistentov in delo tako ogromno. Prišla nam je misel, da so nekateri ljudje že po naravi nesprejemljivi za kugo. V tem nas je potrjalo dejstvo, da so zdravniki in asistenti, ki so po cele dneve delali po bolnišnicah, kjer je umiralo na sto in sto ljudi, ostali zdravi, dasiravno so se posluževali le najprimitivnejših sredstev, ali pa celo dolgo časa prav nobenih.

Še na dve stvari, ki sta se med kugo v Charbinu zelo dobro obnesli, hočem še opozoriti. Železniški vozovi so zelo dobre karantenske stacije za bolnike. Lahkota, s katero se razdele železniški vozovi v postmezne oddelčne oddelke, katerih vsak je vendar dovolj zračen in se da tudi kuriti, daje železniškim vozovom prednost pred izolacijskimi barakami. Vsak čas lahko take karantenske stacije tudi lahko stvorimo v bližini železnice.

Uničenje mrličev s sežiganjem je drugo sredstvo, ki v analih kitaj-ske zgodovine ni popolnoma neznano, vendar pa je provzročalo velik odpor med prebivalstvom. Ko pa je vladala zapovedala ta način uničenja mrličev, je ponehal tudi odpor med ljudstvom. V času, ko zaradi hudega mraza ni bilo mogoče mrličev pokopavati, ter je bila zemlja zamrzla, se nam je sežiganje kar samo vsililo zaradi svoje enostavnosti in hitrosti. Jama dvajset čevljev dolga in široka in 10 čevljev globoka, ki smo jo izstrelili z dinamitom, je lahko sprejela naenkrat 500 mrličev. Če so bili mrličji v lesenih krstah, je zadostoval les za sežiganje. Za mrličje brez krst pa smo potrebovali lesa, in sicer za vsakega mrliča štiri polena, dolga 2 čevlja in 4 palce v premeru. Na vse to, na mrličje in na les v jami smo izbrizgali brizgali petrolej, približno 45 l za vsakih 100 mrličev. To je zadostovalo za popolno požiganje mrličev, od katerih ni ostalo nič drugega, kakor pepel. Ta vzgled iz mesta Fudsjadana so posnemala pozneje druga mesta z enakim uspehom in se je ta način izkazal kot zelo dobro sredstvo za odstranjenje mrličev po vseh epidemijah.

Vse to in pa dovoljenje kitajske vlade, da smejo zdravniki raztelesiti mrličje, katerih sorodniki niso reklamirali, je dokaz, da vodijo vlado najvišji motivi humanitete in da je pripravljen tisočletne predsodke premagati, brezobzirno tudi trošiti denar in vse ono uporabljati, kar more nuditi znanost, da ohrani življenje in odvrne velike narodne nevarnosti.

Redka prilika.

Tvornica, ki jo je uničil požar, mi je popustila vso zalogo rešenega blaga, to je več tisoč krasnih, težkih

flanelastih odev

povsem najnovejših in najkrajših vzorcev, ki imajo neznatno, komaj vidne madeže od vode. Te odeje so za vsako boljšo obitelj za pokrivanje postelj in odevanje oseb, jako tople, mehke in močne, 190 cm dolge, 135 cm široke. Razpošiljam po povzetju tri krasne, težke flanelaste odeje raznih modernih barv in vzorcev za 9 K. 4 odeje za hišno potrebo za 10 K. — Vsak, kdor naroči to blago, je vedno zadovoljen. 1627

OTON BEKERA,

c. kr. finančni nadstrážnik v pokoju Nachod, Češko, Lager 4-7.

Zahtevajte pri nakupu kolesa samo

Najodličnejša oprema in največja tehniška popolnost. Krasni katalogi zastoj. Tvornice Premier Hob na Češkem. Zastopnik A. CERAR, Domžale.

Vrnitev od vojakov.

„Ako Vam pišem, tedaj je zaradi mojega jina, ki vrnivši se od vojakov, kašlja. Vsako uro kašlja uro dolgo; meče iz sebe slino in katar, ki se le težko ločijo. Po zajutru ga zaustavi kašelj. Poleg tega je zdrav ter ima dober tek. Njegovi starši niso nikoli kašljali; v svoji družini nima nobenega, ki bi bil bolan v prah. Ker imamo neko prijateljico, ki je ozdravila po vašem katranu, Vas prosim, da bi mi poslali steklenico istega zdravila. Ana Böhme, Berlin, Schönhauser-Allee 141a.

Lekarnar dobivši to pismo dne 19. oktobra 1896, je takoj odpisal zaželjeno steklenico. Nekaj tednov pozneje, je pisala gospa Denoix / novic: „21. novembra 1896. Gospod Duyot, kakor je moj sin zavzel zdravilo, ki ste mu ga poslali, je nehal dajati od sebe slino in katar,

Böhme.

in ni kašljal skoro nič več. Moči je zopet dobil, in ko je še nekaj časa rabil ono zdravilo, je bil popolnoma ozdravljen. Najsrčnejša hvala. Vse svoje življenje Vam bodem hvaležna, in bala sem se že za njegovo življenje in zdravje, ki mu je potrebno za svoj vsakdanji kruh.

Jaz Vam radovoljno dovolim moje pismo razglasiti, in ne morem zadostno priporočiti to zdravilo, vsem ki trpe na pljučah in na prsih. Ana Böhme.

Rabljenje zdravila „Goudron-Guyot“, pri vsaki jedi, in sicer enakomerno in zaporedoma, zadostuje, da v kratkem odpravi najhujši katar, kakor tudi vnetje sapnika. S pomočjo tega zdravila zamore ozdraviti celo začenjajočo omotico, kajti katran zadržuje razdelitev raznih mikrobnih vzboj, s tem da uničuje mikrobe same. Ni mogoče si predstavljati bolj pripronega in uspešnejšega zdravila.

V slučaju, da bi se komu ponujalo, kako drugo sredstvo namesto pravega „Goudron-Guyot“, tedaj naj se v lastnem interesu vsakdo varuje.

Ako se hoče kdo zdraviti od vnetja v sapniku, od katarja, tedaj naj zahteva v lekarni le pravi „Goudron-Guyot“. Dobiva se istega iz neke posebne vrste smreke, ki raste na norveškem obrežju, in je napravljen lastnorčno od Guyota, izumitelja raztopljivega katrana, in tako tudi uspešnejši kot vsa druga sredstva. Za odstraniti vsako pomoto naj se natančno pazi na znamko: Goudron-Guyotova nosi ime „Guyot“ natiskano v velikih črkah svoj podpis v vijoličasti, zeleni in rdeči barvi, kakor naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

To zdravilo stane 10 vinarjev na dan in tudi odzdravi.

Oni, ki se ne morejo privaditi katranovemu okusu, lahko nadomestijo istega z kroglicami Guyot, ki so narejene iz pravega norveškega katrana, in katere zavzemajo, 1—2 pred ali tudi med jedjo, so lahko prebavljive, koristne želodcu, in stanejo jako malo.

Barva pastil Guyot je bela, in vsaka je zavarovana s črno natiskanim podpisom „Guyot“. Zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris, in v vseh lekarnah.

Dobiva se v lekarnah: Gabr. Piccoli, Sušnik, U. pl. Trnkoczy in pri vseh priznanih lekarnah.

Maj!

Iščem za svojega prijatelja, spretnega dobro situiranega trgovca, družabnico

gospodično

iz boljše hiše ki ima lepo vedenje kakor tudi primerno doto. Resne ponudbe s sliko in natančno adresno naj se pošljejo na naslov: Hasenstein & Vogler A. G.

Dunaj 1, Neuermarkt 3, pod šifro „Srečen dom“ N 8089.

Ljudovit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za love in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani oeniki zastoj.

1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnotež izšli

najnovejši cenik.

1954

1954

1954

1954

1954

1954

1954

1954

Predam iz preste roke 1626

posestvo

4/ ure od Ljubljane, enonadstropna hiša, 6 sob, 2 kleti, gospodarsko poslopje, vrt in travnika okoli 3 orale. — Kje, pove uprav. „Slov. Naroda.“

„Nuisol“

tvrdke

451

Bergmann & Ko. Děčín na L.

je in ostane slej ko prej nedosežen vsled svojega presenetljivega prirodnega barvanja las in brade.

Dobiva se svetel, rjav in črn steklenica po K 2:50 v

drogeriji Anton Kanc in pri brvcu A. Fetiich-Frankheimu

Lepa gostilna

s posestvom prve vrste, ob drž. cesti in železniški progi, za vsako obrt pripravn, 5 minut od kolodvora, 10 minut od šole in 15 minut od cerkve, v zelo priljubljenem manjšem slovenskem mestu na Spodnjem Štajerskem, z velikim novo in močno zidanim poslopjem s 6 velikimi sobami, kuhinjo, shrambo, kletjo, velikim gospodarskim poslopjem ter najlepšimi travniki in njivami ob hiši. Lahko se zmeraj redi 12 glav živine, krav in konj in je posebno pripravno za mlekarstvo, kakor tudi za trgovino z lesom in senom. Vse to se takoj zavoljo bolezni za 62.000 kron proda in je pri kupnini treba izplačati samo 15 do 20 tisoč kron. 1371

Natančneje pove Franc Petelin iz Zgornje Poljske pri Pragerskem, Štajersko.

Pristna brnska sukna.

Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon 7 kron
Metr. 3'10 dolg	1 kupon 10 kron
za kompletno moško obleko	1 kupon 12 kron
(suknja, hlače, te-)	1 kupon 15 kron
lovniki) stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 18 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnati kamgarn itd. itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana 472

zaloga tvornice sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in poštne prosto.

Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroča direktno pri firmi Siegel-Imhof se predlaga.

Zaradi silnega praga blaga vedno največje število popolnoma svežega blaga. — Stalne najnižje cene.

— Tudi najmanjša naročila se po vzorcu vestno izvrše.

Zaloga vina.

Podpisani imajo veliko zalogo izvrstnega 1616

VINA

lastnega pridelka.

Naročila se izvršujejo na debelo in na drobno bodisi krčmarjem, društvom kakor tudi posameznim družinam. Vzorci na razpolago.

Tenute Corazza, Levade, Istra.

Ranitve

vseh vrst naj se ahkoma varujejo vseh gospodinjstev.

ker se s tem lahko najmanjša ranitev razvije do prav hudih, težko celjivih ran. Če go let se prave domne maslo obnaša kot omejuje obvezilno sredstvo, ki vleče iz rane. Varuje rane, lajša vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaraditev in zacelitev. Po poti se pošlje vseh dni.

Cel lonček to bal. Kdor pošlje po polti naprej 3 K 16 h dobi 4, kdor 7 K pa 10 lončkov poštnine prosto na vsako postajo Avstro-Ogrske.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno samo po 70 h. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. k. dverni dobavitelj, lekarna pri „Gronem Orku“, Praga, Malá strana, čepel Hradčova ul. št. 203.

Zaloga je vseh lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani: lekarna J. M. M. dr. G. Piccoli, J. G. G. G. G.

4026

Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
pripoveda svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Ugodna prilika!
Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana
še iz cenenejšega cementa, oddajam
CEMENTNE STREŠNIKE
(z zarezo in brez zareze)
po znižani ceni.
Cementna strešna opeka prekaša po svoji
trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za
njo vsako poljubno garancijo.
IVAN JELAČIN .LJUBLJANA.

Kiepack & Omčikus
nova, z najmodernejšimi stroji in električnim
tokom urejena
tvornica žaluzij, rolet, le-
senih in železnih rolojev za
okna, prodajalnice itd.
Zagreb, Marije Valerije ul. 8.
Telefon 1324. Telefon 1324.
Ceniki, troškovniki in vzorci zastoj in franko.

Vsled opustitve trgovine
prodajam odslej naprej
briljante, zlatino in srebrnino
po znatno znižanih cenah!
Ferdo Simonetti^{la} vdova
Mestni trg št. 6. Mestni trg št. 6.

Ustanovljeno leta 1900.
Odklikovana: Parizu 1905. Londonu 1905.
Slav. občinstvu v mestu in na deželi
vljudno priporočam največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere
FR. IGLIČ Ljubljana
Mestni trg 11-12.

Umno stavbništvo.
Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le
Skagliol-plošče
5 in 8 cm debele
za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.
PREDNOSTI:
Varno proti potresu, ne propuša | prstonoseče, hrani prostor torej
zvoka in jako trdno drži žrebje. | ni treba nikakih traverz.
Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železne armirane stene iz opeke).
Preračun stroškov in proračun napraviti zastoj arhitekta imetnika patenta
Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvor. stavbniški, Zagreb.

Perje
za postelje in puh
pripoveda po najnižjih cenah
F. HITI
Pred Škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET
zlatar v Ljubljani
nasproti glavne pošte
pripoveda svojo trgovino vsakovrstne
zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Lastna delavnica.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne.
Solidna in realna postrežba.

Ustanovljeno 1848.
Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.
Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za drovce, kemikalije, zelišča sve-
tja, korenine itd. tudi po Knappu,
ustne vode in zobni prašek, ribje
olje, redilne in posipalne mase za
otroke, dišave, mila in sploh vse
toaletne predmete, fotografirane
aparate in potrebščine kirurškega
obvzila vsake vrste, sredstva za
desinfekcijo, vosek in paste za tla
itd. — Velika zaloga najfinjšega
ruma in konjaka. — Zaloga svežih
mineralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: prenaka sol
dvojna sol, solitar, ocojan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča
(rože, cvetje, korenine, semena, skorje itd.)

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
pripoveda svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.
Priporočila in izpričevala
205
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Dva nova Seifertova biljarda najnovejšega sistema!
1413
Popolnoma na novo urejena
„kavarna Central“
na Sv. Petra nasipu št. 37
navadno celo noč odprta.
Z odličnim velespoštovanjem Štefan Miholič, kavarnar.

Po najvišjem dovoljenju Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva.
28. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrotne namene.
Ta denarna loterija, edina v Avstriji zakonito dopuščena, ima
21.135 dobitkov v denarju s skupno svoto 620.000 kron.
Glavni dobiček je: **200.000 kron**
Žrebanje se vrši javno 22. junija 1911. — Ena srečka stane 4 K.
Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstrasse 7, v lote-
rijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih in v
menjalnicah; načrte za igranje dobe kupci srečk zastoj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.
Od c. kr. loterijsko-dohodarstvenega ravnateljstva (oddelek za državne loterije.)

Prodaja lesa.
Opravičeni solastniki gozda „Mirca“ nad Jesenicami na Gorenjskem,
5—10 minut oddaljeno od kolodvora, bodejo prodajali 22. t. m. ob 10 uri
dopoldne na
javni dražbi
nad 640 smrekovih debel od 25—78 cm v premeru, to je približno 1300 kub.
metrov. Omenjene smreke se lahko ogledajo na licu mesta, vse drugo pa se
izve pri podpisnem načelniku.
Odkazane smreke so jako dolge, ter zelo pripravne za stavbni les.
Zdražitelj plača 10% vsoto takoj, ostali znesek pa brez vsakršnega
odbitka tekom 2 mesecev v roke podpisnemu načelniku na Jesenicah.
Gospodarski odsek podobčine Jesenice,
dne 10. maja 1911.
Josip Novak, t. č. načelnik.

Veletrgovina z železnino
„Merkur,“
Peter Majdič, Celje
Podružnica v Kranju se priporoča Podružnica v Kranju
za nabavo žičnega omrežja, ograje iz žičnega omrežja v vsaki iz-
peljavi, stavbnih nosilcev, lepenke, vsakovrstnega orodja najboljše
kakovosti za poljedelce, kakor tudi za obrtnike; nadalje: zelo dobrih
in praktičnih bran za travnike, poljedelskih strojev iz prvih tovarov,
nepremičljivih plaht za vozove, komate in konje itd.
Prodaja umetna gnojila, kakor: Tomasevo zliandro, kajnit, kalijevo
sol, superfosfat, žveplenokislil amonijak in citiski soliter.

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg št. 7.
Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
zimnat modroci, otroški vozički itd.
Najsolidnejše blago.

Maksimilijan Sartory

Rožan ulica št. 15

se priporoča slavn. občinstvu kot specialist za upeljave in poprave električnih zvoncev, telefonov, strelododov, električne luči, zdravniških in zobozdravniških aparatov ter vse v to stroko spadajočih del.

Najboljše blago, cene nizke. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.

Velika zaloga
štedilnih ognjišč.

Izvrstno in solidno delo.
Cene zmerno. Popravila se
! ! točno izvršujejo. ! !

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

Žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nezanemljivo naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi trdkami
glede finega kroja in ele-
gantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specijaliteta blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za
zimsko sezijo. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljev lastnega in tujega
izdelka. Gumi za peto, vrvice, zapenke,
čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave
gorske in lovske čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrirana zadruga z omejeno zavezo
s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

**Zaloga pohištva lastnega izdelka
in tapetniškega blaga.**

Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Vir zdravja so brezalkoholne šumeče limonade

naprav-
ljene z **Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni**
(malinov, pomarančin, jagodov, breskven in prvenčev okus) v pastiljah za prodajanje
: po 2 in 4 vinarja, v patentovanih vrečkah za prodajanje po 2 in 5 vinarjev. :

Pristni samo s to var-
stveno znamko.

Pristni samo s to var-
stveno znamko.

Edini izdelovalec: **Prva češka deln. družba tvornic orient. sladkornin**
1319 in čokolad, Kralj. Vinogradi
prej **A. Maršner.** — Zaloga: Dunaj VI., Theobaldgasse 4.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih **Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland**, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak tork popoldne
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez **Kanado v Severno Ameriko** in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Anversa New York

Najboljši kosmetički predmeti
za olepšanje polti in telesa so:

Ada milo po 80 h,
: cream po :
1 K;
Ada : Menthol :
ustna voda po
1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
Ada lasna voda po
1 K;
lasna pomada
1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmar

v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska

tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonije tudi samogralne

za gotov denar, na delna od-
plačila ali zaposode.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računljajcaneje.

Največja tovarnica na avstrijskem jugu.

Rheuma — Protin — Ischias

Otvorjeno od 1. aprila do 1. novembra.

Nizke cene kakor doslej, vključno času primernim novostim.

1. septembra do 1. junija 25 % znižanje.

Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 33—44° Celsija.

Krapinske Toplice

Pitno zdravljenje s termalno vodo. Razpošiljanje termalne vode. Obisk 6000 oseb.

Hrvaško (Hrvaška Svica).

Kopeli v basenu, marmorne, pršne, lužnate kopeli, fango, sudariji. Prospekte, pojasnila daje kopalniško ravateljstvo. Pravilni naslov samo: **Krapinske Toplice**, Hrvaško.

Zdraviliški dom, 200 udobnih sob, prekrasen park, terasa, zdraviliški salon. Stalna vojaška zdraviliška godba, lift, telefon, avtomobilska garaža, izposojanje avtomobilov.

Na železniški postaji Rogatec (ki se odcepi od južnoželezniške proge Dunaj-Trst) avtomobilski omnibus. Zveza pri vlakih ob 11. uri 16 min. popoldne in 5. uri 52 min. popoldne. Na železniški postaji Zabok avtomobilskega omnibusa zveza pri vlakih ob 9. uri popoldne in ob 4. uri 07 min. popoldne.

1. maja do 1. oktobra.

Ljubljana **Fr. Ševčik** židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

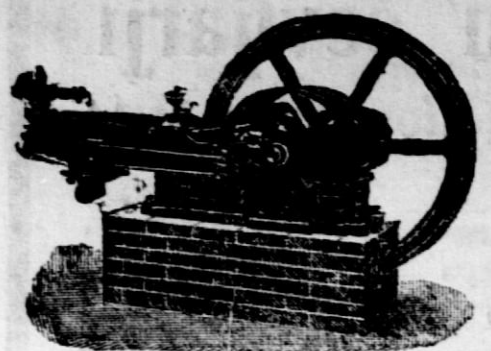
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troceve in puške Beek s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnino preste.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov na uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje od 16 HP naprej;

4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-10 HP tudi stoječe motorje.

Tvernica motorjev I. WARCHALOWSKI Dunaj III., Paulusga. 1.

Na tisoče motorjev v ratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“
LJUBLJANA **ALFONZ BREZNIK** LJUBLJANA
Kongresni trg št. 13.

Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev.

Velikanska zaloga vsega glasb. orodja, kakor: violon, citer, kitar, tamburic, harmonik, klarinet itd., najboljših strun (tudi Weicheld) ter muzikalij. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez zadatja, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti se vsiljivemu „pofelnju“ ter si na najugodnejši način odplačevanja nabaviti instrument prve vrste. Dvorna firma klavirjev Czapka, Höhl & Heitzmann, Stelzhammer in Rösler ter

Börschel in Manborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imam le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najv. zalogi in izbiri. 10 letno pismeno jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja izposojevalnica. 277

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svoje

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaštev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manu. trgovine

priporoča

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

GLEICHENBERG STAJERSKO
Sezija od 15. maja do 30. sept.
neprekosljive vrednosti pri vseh boleznih sopil
Svetovnoznani zdravilni vreli
Pojevanja in prospekto daje zdraviliško ravnateljstvo v Gleichenbergu. 1187

Edina zaloga **izvirnih ameriških čevljev.** 3134
Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

Ustanovljeno 1853.
G. Topham & Co.
družba z omej. zavezo
tvornica za stroje in železolivnica
Dunaj XI., Gudrunstr. 159
grade za specialiteto:
polne jarme vseh vrst za parne in vodne žage, vse stroje za obdelovanje lesa: krožne žage, trakovne žage stroje za oblanje, stroje za skobljenje (Fräsmaschine), stroje za luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.
Prospekti, proračuni stroškov obisk inženirja zastopnj. 192

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz **Bremna** v **New York**
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družba kakor tudi listke za vse proge ameriških železnih dobite v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tislerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore in Avstralijo itd.

Najnovejša iznajdba!
Velik požar
se zamore lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami
s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežem nove sestave, ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno.
Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šenčur, Korodna Bela Hrušica, Zgornja Siska, Dravilje, Spodnja Idrija, Predosije, Sora, Stob Trzin, Zabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas, St. Peter na Dolenjskem.
R. A. SMEKAL
v Zagrebu
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih mlinov.
Odplačevanje na obroke 129 odlikovanj!

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!
Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 564 milijonov kron.
Mestna hranilnica ljubljanska
v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici št. 3.

Stanje hranilnih vlog: nad 40 milijonov K.	Rezervni zaklad: nad 1,200.000 kron.
--	--------------------------------------

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po **4 1/4 %**
brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti. Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba naloženega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem.

Posoja na zemljišča po 5% in proti plačevanju dolga po najmanj 1/4%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.
Za varčevanje ima vpeljane lične **domače hranilnike**, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa **Kreditno društvo.**

SINGER 66

Sivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov.

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

1414

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

G. Skrbic, Zagreb

Z električnim pogonom urejena tvornica žaluzij, železnih in lesenih rolet za okna in trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tkanin rolet, iz platna, damasta, gradla, satina, ripsa itd.

Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.
Telefon števil. 492. 1792 Telefon števil. 492.

Pozor! Birmanska darila! Pozor!

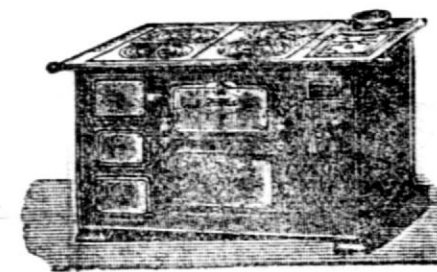
Berite, kje se dobijo najcenejše ure in celo ugodnejše nego po tovarniških cenah vsled velike zaloge, na primer:

Niklasta ura, trpežno kolesje z veržico	K 5-50
" " " " " " " " " " " "	6-50
" " " " " " " " " " " "	7-50
srebrna cil. rem. ura z lepo veržico	9-50
" " " " " " " " " " " "	10-50
srebrna damska ura z lepo veržico	9-50
" " " " " " " " " " " "	10-50

Poleg cenejšega blaga imam vedno v zalogi tudi najtinejše svetovno znano švicarsko blago na primer Seeland, Omega, Schaffhauser posebno precizijsko natančno regulirana, Zenith, ki zdrži natančen čas v vseh legah. — Za vsako blago se dobi pisмено večletno jamčenje.

Franc Keber, Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Štedilna ognjišča „Triumph“

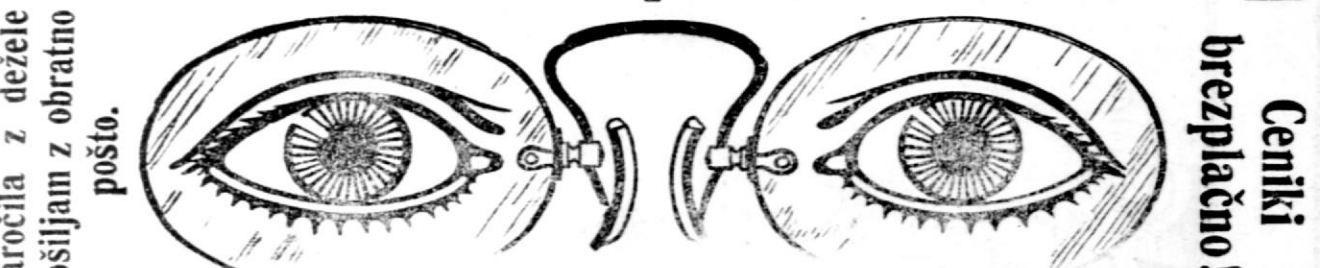

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakrni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtinejše izdelke. Največja prihranitev goriva. **Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr.** Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog 2040 franco proti doposlani znamki.

Tvornica za štedilna ognjišča Triumph

S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko

Slovenski optični zavod

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg števil. 26

2832 priporoča veliko zalogo raznih očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavlja nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična pravila dobro in ceno. Zlatnina, razne ure, prstani, uhani, verižice, naprsne igle itd.

Primerna birmanska darila!

1831 Najprimernejše obleke za dečke iz temno-modrega ali črnega ševiota in kamgarna, kakor tudi bele obleke za deklice iz pikéja, batista in čipk. — Največja izbira oblek za gospode in damske konfekcije. Cene priznane nizke.

Angleško skladišče oblek, O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5.

August Repič

soder v Ljubljani 40
Kolezijska ulica št. 16 (v Trnovu)
zdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Popravila in preoblike točno in ceno.

Najcenejše dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred školjo 19, Stari trg 4,
Prešernova ulica 4.

Potniki v Ameriko
Itinerarij želijo dobro, po ceni in
vanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetlika
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Vseh vrstnih Pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi
umetelni ogenj
po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in
biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Pokusite pivo iz češke delniške pivovarne v čeških Budejovicah.

To je izborno, na pizenjski način varjeno pivo.

Zaloga: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Pelosi.
Postojna: Emil pl. Garzaroli. Pulj: Lacko Križ. Trnovo: Rudolf
Valentič. Reka-Sušak: Ante Sablich.

1825

Zajamčen vspeh sicer denar nazaj.

Med. dr. A. Rixa krema za prsi

Neškodljivo, porabno na zunaj. Trajen uspeh!
Bujna prsi, polne, krepke telesne oblike, za vsako starost

Poizkusni lonček K 3.—, velik lonček K 8.—.

Zoperne koccine v obrazu odstrani v 5 minutih Med. dr. A. Rixa odstrani
njevalec kocin. Cena K 4.—. Zajamčeno neškodljivo,
vse preizkušena lepota.

Kosmet. dr. A. Rixa laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.

Razpošiljanje diskretno po povzetju.

ORIGINAL OTTO MOTOREN

Za svetilni plin, sesalni plin, bencin, bencol,
petrolej itd.

Pazite: motorji za surove olje sistem Diesel.

Zahtevajte specialni prespekt 502 L. S.

Specialni oddelek: Stroji za žage in obdelov. lesa.

Popolne opreme žag in mizarnic.

LANGEN & WOLF, WIEN. X

Kaj je luč „BRIKETID“?

Luč „BRIKETID“ je najprimernejša razsvetljava za stanovanja, vile, gostilne in hotele. Luč „BRIKETID“ je lepa, prijetna in svetla luč s svetlobno močjo 40—150 sveč za 1 plamen ter se lahko uvede zaradi svoje popolne varnosti v vsako sobo ozir. stanovanje. — Luč „BRIKETID“ je ceno in jako krasna ter pod zelo ugodnimi pogoji na obroke plačljiva. Ceniki in razkazovanje zastoj po gen. zastopstvu

ZINAUER & Co., Sv. Jakob v Slovenskih Goricah, Štajersko.

Telefon: Pesnica št. 181. 1835 Zastopniki se iščejo.

!! Posebno pripravna za skioptikone in kinematografe !!

Tovarna oljnatih barv, laka in firmeža

Usta-
novljeno
l. 1842.

Telefon
številka
154.

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica števil. 6. Električna sila.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.

Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolezni. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna, prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITA.

Soba od K 1.— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzojavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon.

Gg. botrom in botricam priporočam svoja

birmanska darila.

Nikelnasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej	
Prava srebrna " " " " " " " " " " " "	9-70
14 kar. zlata " " " " " " " " " " " "	44-—
Nikelnasta damska " " " " " " " " " " " "	8-50
Prava srebrna " " " " " " " " " " " "	9-50
14 kar. zlata " " " " " " " " " " " "	20-—
Uhani zlato na srebro " " " " " " " " " " " "	1-80
14 kar. zlati uhani " " " " " " " " " " " "	4-50

" Največja in najsolidnejša tvrdka "

H. SUTTNER

Mestni trg (nasproti rolovca). Sv. Petra cesta 8.

Lastna tovarna ur v Švici. Tvorniška znamka „H.“.

Uvažujte pri nabavanju
spomladanskih oblek in površnikov
za gospode in deca

najnovejšo konfekcijsko trgovino :
Maček & Komp.
v obližju glavno pošto, Franca Jožeta cesta šte. 3.

Preselitev.

Dr. pl. Foedransperg
ordinira 1709
v Ljubljani, Stari trg št. 30.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini mešanega blaga
se takoj sprejme
pri trdki 1790
J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.

POZOR!

Najnovejši in najfinejši

pletilni stroj

za jopice, nogavice, in druge pletenine nudi vsakomur brez razlike trajen in dober zaslužek.

Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 232

Franc Kos

mehanična industrija pletenja
modne konfekcije
v Ljubljani, Sodna ulica šte. 3.
Prospekti in ceniki brezplačno.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah šte. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in plesnih goissserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah. 8271

Krasne novosti za spomladansko sezijo

in po že znane najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kakovosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO, COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

Advokat

dr. Janko Žirovnik

je otvoril z 8. majem t. l.

svojo lastno pisarno

v Ljubljani 1678

Šelenburgova ulica šte. 7, II. nadstropje
(nasproti glavne pošte; hotel pri Maliču).

Najcenejši nakup birmanskih daril

kakor: zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov, zapetnic, prstanov, obeskov itd. je edino le pri

LUD. ČERNE

zlatarju in trgovcu
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Nasproti rotovža.

Različno modno blago in perilo za gospode, dame in otroke, kakor tudi slamnike in čepice po zelo nizkih cenah priporoča

modna trgovina O. Jezeršek

Mestni trg št. 24.

Lepa birmanska darila

Pozor! Pozor!

Zaradi velike zaloge po znižanih cenah.

Srebrne ure za dame . K 7.—
" za dečke . " 8.—
nikelnaste ure " 4.—
zlate ure " 22.—

Velikanska izbira vseh novosti in najceneje kakor: srebrnih in zlatih verižic, uhanov, prstanov, koljejev z briljanti in drugimi kamni.

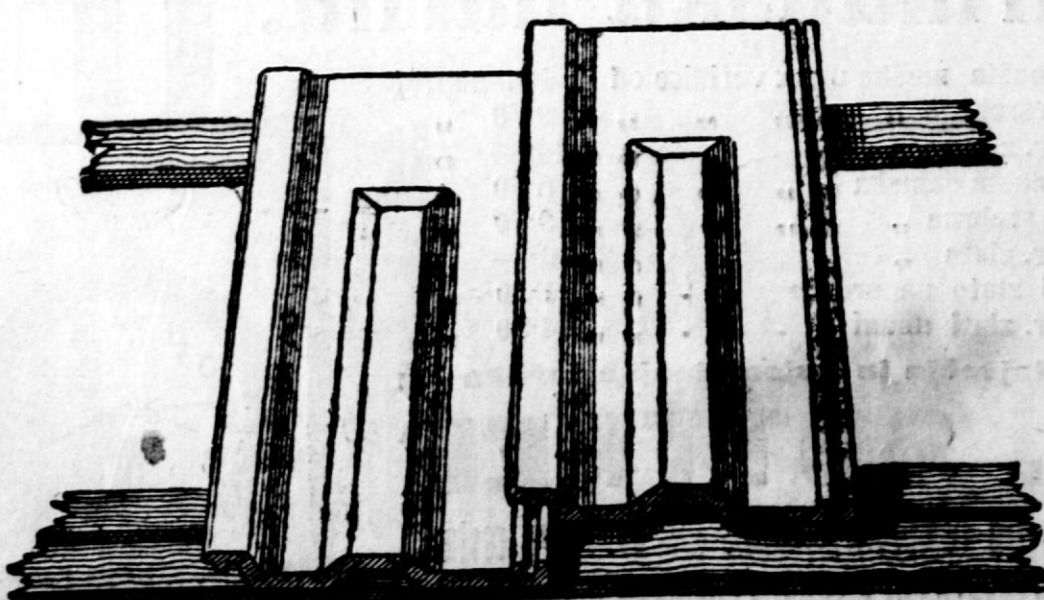
Za vsako uro pisмено jamstvo.

Ceniki s koledarjem, tudi po pošti prosto. Vabi na ogled 1596

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani, Prešernova ulica 1.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa trdka.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. — Spretni zastopniki so iščejo.

Po svetu.

* **Roparski veteran.** Na svojem posestvu v Kalabriji je umrl pred nedavnim časom 70letni starček, ki bi ga imel vsak na prvi pogled za poštenjaka. In vendar je bil ta častljivi starček nekaj eden največjih in najstrašnejših roparjev, kar jih je poznala Kalabrija. Vredno je, da se spomnimo njegove zgodovine, ker nam poda sliko dolgega razdobja razburjene in razburkane zgodovine južne Italije. Ko se je Gaeta udal združenim vojem Viktorja Emanuela in Garibaldi, se je razbita vojska neapolskih Burbonov razdelila na neštete roparske čete, katerim so se pridružili tudi nešteti nezadovoljni in hudodelci. Med temi tolovajskimi četami je bila najbolj nevarna četa sloviti roparskih voditeljev Ginseppe Carusa in Ferdinanda Crocia, dveh učencev in navdušenih posmemovalcev tolovaja Fra Diavola. Ta dva roparja sta zbrala več kakor 1000 ljudi in sledila jima je prava roparska vojska. Prvi »častnik« teh dveh roparjev je bil neki Antonio Roccella, ki je bil zaradi svoje krutosti daleč naokrog znan in pred katerim so se tresle cele pokrajine. Ta Roccella je umrl pozneje kot častiljiv starček v Kalabriji. Prej je bil topničar v vojski Burbonov in ko je po vojni prišel domov, je našel svojo rodbino zasledovano od privatnih sovražnikov in uničeno. Ti sovražniki so izkoristili padec stare vlade, da so svojo staro jezo ohladili nad rodbino Roccella. Roccella sam je videl, kako so nekega dne odpeljali njegovega očeta vsled lažnjive ovadbe v ječo. Ta nepravilnost ga je tako razljutila, da je prisegel strašno maščevanje. In svojo prisego je tudi izpolnil. Pri prvem spopadu s četo karabinierov je ujel nekega častnika berzaljerov in ga poslal z odrezanim nosom k polku. Ta čudni način maščevanja ga je kmalu napravil za ljudskega junaka. Imenovali so ga kmalu »mozzanasi« (nosorezec). Da pa upraviči to ime, na katero je bil zelo ponosen, je sklenil, da odreže vsem kraljevim vojakom, ki mu pridejo v pest, nosove. Najmanj 25 nosov je odrežal tekom svoje roparske prakse. Končno pa je doletela tudi njega usoda. Nekega dne je bil Mozzanasi v neki bitki ranjen in ujet. Ko se mu je rana zacelila, ga je vojno sodišče obsodilo na smrt in sicer so sklenili, da ga od zadaj ustrelje, kar je veljalo za brezčasno kazen. Večer pred dnevom, ko bi ga bili morali ustreliti, pa je nosorezec dokazal, da ima zelo dober nos. Dal se je pripeljati pred okrajnega poveljnika, generala Fontana ter mu obljubil, da izda skrivališče roparskega poveljnika Giuseppa Carusa, če mu obljubijo, da se izpremeni njegova smrtna kazen v ječo. Kupčija se je sklenila in ropar Mozzanasi je postal izdajca. Carusa so vneli v hiši njegove ljubice, postavili so ga pred vojno sodišče, obsodili in ustrelili; izdajca Roccella pa je ušel smrtni kazni in je bil obsodjen na 30 let ječe. Ko so ga izpustili iz ječe, se je nekdanji ropar vrnil v svojo domovino in zopet zagrabil za plug ter končno kot nekaj ljudski junak v visoki starosti umrl.

* **Razni čudaki.** O raznih čudakih pripoveduje neki angleški list. V Cape Bretonu živi precej prileten mož, ki je vzel že osmič mlado ženo. Veliko poguma je morala imeti žena, ki je vzela tega človeka za moža, ne samo ker je bil že sedemkrat oženjen, marveč zaradi tega, ker jo mož vedno na zelo čuden način spominja na njene prednice. Njen mož je namreč v svoji hiši opremil sedem sob popolnoma črno in na zid obesil lobanjo in prekrizane kosti. Vsaka teh sob je bila posvečena eni izmed umrlih sedem žena. Kadar pride potem rojstni dan ene izmed teh žena, povabi svoje znance in prijatelje na pojedino, ki jo da v sobi, ki je posvečena umrli ženi ter se ne utrudi v pripovedovanju vrlin umrle žene. — V nekem mestu na Nemškem živi poljski grof K., ki se včasih zelo čudno vede in ima navade, ki vse njegove sosede spravijo v obup. Svoje služabnike kliče z rogom, kadar jih potrebuje in posebno veselje mu dela, da si najame kak star fijkerski voz, se obleče za kočijaža in se pelje tja, kjer ve, da sreča svoje aristokratske kolege. Najraje se oblači v obleke, ki so jih njegovi služabniki odložili, če pa pride v salon kakega znanca, se oblači popolnoma belo, samo ovratnik vzame črn. Sploh pa rad v vsem svojem življenju vse preobrača. Če kosi v kaki restavraciji, začne s črno kavo, potem sledi kosilo v obrnjenem sporedu in konča z juho. — Neki italijanski grof, ki je pred kratkim umrl je bil mnenja, da zadostuje kot nadomestilo za gorke obleke popolnoma, če izpije vsak dan nekoliko raztopljenih kafe. Poletu in pozimi je spal pri na stečaj odprtih oknih in po svojem prostranem vrtu se je izprehajal po cele ure, oblečen samo v nočno srajco. — V Hastingsu živi človek, ki

je svoje življenje posvetil čudnemu čečenju solca. Vsak dan točno ob 12. opoldne se prikaže pred svojo hišo na majhnem vrtilu s turbanom na glavi in z dragocenimi in z dragimi kamni izloženimi sandalami na nogah. Krog pasu pa ima pestrobarven trak. Zunaj pred vrtem se nabere vedno mnogo radovednih gledalcev, on pa se ne zmeni za njih zijala in za njih opazke in moli na glas k solcu, izvoru življenja in vsega dobrega in lepega. Pri tem pada na kolena pred majhnim svetiščem, v katerem kraljuje na čuden način opravljena podobica.

* **Gramofon — odločilna priča.** Koliko in kako različnih slučajev je še mogočih, kjer nam gramofon nudi korist in dobiček, kaže sodna obravnava v nekem malem mestu na Holandskem. Kmetje so v gostilni pili in kvartali. Strast igre in močna pijača sta jih vedno bolj ogrevali in dražili. Kot običajno pijani igralci so se tudi ti možakarji sprli in končno stekli. Leteli so kozarci in steklenice, padali stoli in mize, težki udarci pesti in palic so odmevale po hrbtih in glavah igralcev. Stepeni, krvavi in potolčeni so zapustili bojišče. Konec vseh koncev je bila seveda sodna obravnava. Pri natančnem dokazovanju je sodnik dognal, da je ves pretep povzročila ena sama psovka, kateri je sledil tudi prvi udarec. Pri najboljši volji pa ni mogel dognati, kdo je to besedo izrekel. Ze se je veselil dotični, da se bo srečno izmuzal kot prvi in glavni krivec. Toda delal je račun brez krčmarja — v tem slučaju brez gramofona. V vasi se je mudil tisto nedeljo neki inženir. Imel je s sabo gramofon in nabiral pesmi in podobne stvari za nove gramofonske plošče. Prišel je seveda tudi v gostilno in poslušal igralce. Ko se je pričelo med njim prvo pričkanje ga je cela stvar zanimala in odprl je svoj gramofon. To ploščo z gramofonom je prinesel pred sodišče. Odprl ga je vprico sodnega dvora in vseh navzočih vtaknili vanj ploščo, ki je vsebovala prepis takratnih igralcev. Razločno se je čulo udarce ob mizo, padanje kart in razne umestne in neumestne, večkrat precej surove opazke. — Nestrpno so poslušali vsi v dvorani, bilo je tiho, da bi slišal miško in čul frfot mišjih prot. Vedno glasneje in glasneje, burneje in živahnije pa so se oglašali igralci iz gramofona. Ze so bili v hudem prepiru — že se je bližal boj in čuj jasno in točno se sliši omenjena žaljivka, takoj nato oster odmev prve klofute in aparat se je ustavil. Spoznali so seveda glas krivca, ki je bil tudi navzoč in je po neovrnem dokazu vse po pravici izpovedal. Tako je obvaroval gramofon eventualno krivično postopanje in pomagal do kazni pravega krivca, ki pa gotovo ne bo nikdar prijatelj gramofonov.

* **Iz šole.** Da se najdejo v nalogah pogosto zelo duhovite refleksije, izkusa dan na dan posebno učitelj slovenščine in nemščine. Samo nekaj stavkov naj navedem, ki so se našli nedavno v raznih nalogah. Tako piše neki učenec: »Ove nas razveseljujejo tudi po svoji smrti z zvonikom glasom svojih čreves.« — »Prej so umirali ljudje v visoki starosti, ker zdravniška veda še ni bila zelo razvita.« — »Njegova žalost nad smrtjo svoje žene je bila tako velika, da je moral sploh iti v Italijo, da zaceli rane, ki mu jih je zadala njegova žena.« — »Če odpremo literarno zgodovino, nam pade takoj v oči Prešeren.« — »Morski volk se odlikuje posebno po svoji nepriljubljeni velikosti.« — »Opice imenujemo tudi štiriroke živali, ker tudi z nogami lahko kaj vzamejo v roke.«

Izjava.

Izjavljam, da nisem v nikaki zvezi, z dolgovi svojega moža Antona Podgornika. Enajst let sem plačevala, a sedaj ne plačam več niti vinarja, bodisi v Metliki, ali pa izven Metlike. 1800

Amalija Podgornik v Metliki.

20-40% ceneje

Ker opustim trgovino s konfekcijskim in galanterijskim blagom bodem

razprodala

vso zalogo za nad 20% znižano ceno. — Ne zamudite te prilike! Oglejte in prepričajte se!

MARIJA VESELY
Ljubljana, Cesarja Jožefa trg.

Prodajalo se bode tudi na Vodnikovem trgu vsako sredo in soboto.

Nova vila pri Celju

v najlepšem mirnem in prahu prostem kraju koncem mesnega parka s 1200m² sočivnatoga vrta in kopelno uro ob Savinji se pod ugodnimi pogoji za 13.800 kron proda. 1802

Tamkaj je tudi nova hiša s pol oralom vrta za 8000 kron na prodaj (mesečna najemnina 38 K.) Natančneje pri Fran Dolinar v Celju.

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
gravir in izdelovatelj kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

NAZNANILO.

Slav. občinstvu si usojava vljudno naznaniti, da sva prevzela staroznano

gostilno

:: pri gosp. Kozaku, po domače ::

„pri Štrajzeljnu“
Poljanska cesta št. 21

ter se bodeva potrudila vsestransko kar najboljše postreči. Točila bodeva najboljša pristna dolenska vina, belo, rdeče iz **Gadove peči**, pristni istrjanski in kraški **teran**. Na razpolago vedno **gorke in mrzla kuhinja**.

S spoštovanjem 1824

Jvan in Marija Ferhavec.

Čisti samo s
Globus
čistilni izvleček
Globele Fritz Schütz jun. & Co.
St. Louis 1904 Zlati svet Pariz 1905
Globus
čistilni izvleček
Najboljše čistilo za kovine na svetu

Čitanja vreden

je za vsakega lastnika, molzne živine prospekt št. 125 o
separatorju **Diabolu**
s premnogimi pri-
znanji! Zahte-
vajte ga z jamstvenimi pogoji vred še danes zastoj in poštne prosto od 1 1872 ustanovljene tvornice poljedelskih strojev

Ph. Mayfarth & Co.
Dunaj II., Taborstrasse št. 71.
1837 Zastopniki se iščejo.

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana, Kolezijske ul. 16
1542 izvzuje

šopke, vence in bukete

za razne prilike.

Belo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetlic in zelenjavo.

Naročila na delo hitro in vestno.

Naročila na delo hitro in vestno.

Naročila na delo hitro in vestno.

Posestvo

se proda iz proste roke
v Dravljah nad Ljubljano št. 16.
Pogoji jako ugodni. — Kupci naj se ogledajo pri Josipu Pečniku tam. 1787

Stanovanja

z 2 in 3 sobami in pritliklinami
se oddajo
v Čopovi ul. nasproti vrta učiteljskega. 1692

Razglas.

Pri županstvu v Trbovljah je popolniti mesto

občinskega redarja.

Mesečna plača 100 K, prosto stanovanje oziroma stanarina in obleka. Prosilci morajo biti trezni, zanesljivi, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni. Prošnje opremljene z dokazi sedanje službe se sprejemajo do 5. junija t. l.

Zupanstvo Trbovlje

8129 **Vodušek, župan.**

Priženitev.

Ze bolj prileten fant, soliden, miroljuben, jako priden in dober gospodar, s 25.000 kron prihranjenega, plodonosno naloženega gotovega denarja, išče primerne priženitve.

Resne ponudbe je poslati na upravništvo „Slov. Naroda“ do konca maja pod: „Izboren ekonom“. Molččnost zjamčena. 1830

Najbolj varno in obrestonosno je naložen denar v gozdu:

Kupcu se nudi izredna prilika kupiti na Dolenjskem v last približno 150 oralov lepo zaraščene **smrekovega bukovega gozda** po ugodni ceni. Proda se tudi polovico gozda event. samo les. Od ravnoistega lastnika je naprodaj tudi celo ::

posestvo

ležeče v gozdu blizu večjega kraja, na kar se posebno prijatelji lova opozarjajo. 1817

Naslov se izve pri upravništvu „Slov. Naroda“.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potreščine za maskiranje vse po zmernih cenah priporočila

S. Strmoli,
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Frančo št. 1, (zraven čevljarskega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

Avtomobili LAURIN & KLEMENT

— največje — dovršenosti.

1623 **Laurin & Klement, d. d.**

Mladá Boleslava

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Zastopnika: Mikod & Wetzka, Gradec.

Iščem dobro vpeljano

gostilno

v najem.

Ponudbe pod „gostilno“ na uprav. „Slov. Naroda.“ 1828

Spreten 1810

urarski pomočnik

ki zna nemško govoriti dobi trajnega posla. Začetna plača 30 K na teden. Anton Kiffmann, urar v Mariboru.

Prekrasno posestvo

s sadnim vrtom in vinogradom, z lepo vilo, 3 sobe, kuhinja, klet, veranda, prekrasno sadje, pripravno za penzioniste in letovičarje se proda. Postaja brzovlaka. Vprašanja: Prešeren, Poličane.

Na prodaj je 1735

enonadstropna hiša

s senčnatim vrtom ob okrajni cesti, blizu kolodvora in kopališča. V njej se izvršuje krčmarska obrt, je pa tudi za kako drugo obrt pripravna. Ceno in tozadevne pogoje pojasni Franc Šuhel, posestnik v Laškem trgu.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 4220

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Proda se

restavracija

v najlepšem kraju zraven kolodvora. Velik promet, cena 80.000, 40.000 K lahko ostane vključenega. — Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „restavracija“. 1789

Zaradi družinskih razmer se iz proste roke proda

hiša

v Ljubljani nasproti topničarske vojašnice. V njej se nahaja dobro idoča gostilna z velikimi sobami, velike prostorne kleti, ledenica, velik gostilniški vrt in njiva. Hiša je pripravna za vinskega trgovca, mesarja ali za kako drugo obrt. Proda se pod jako ugodnimi pogoji. Gostiln. koncesija ostane lahko na hiši. Več se poizve v gostilni Dunajska cesta šte. 69. 175

Malo reklame

Veliko izbir

A. & E. SKABERNE
Ljubljana, Mesni trg 10

Nizke cene

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22 (nasproti kavarne „Evropa“)

koncesion. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Dieslovih motorjev. — V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, oblačila, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski material, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki in električne in plin ter sploh vse tehnične potrebščine.

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proracunilni zavod za tehnične in elektrotehnične naprave.

Pouk v raznih jezikih

(tudi francosko in italijansko) se vrši v poletnem času proti jako nizkem honorarju, t. j. mesečno 2 K 50 h v hotelu „pri Matičur“, II. nadstropje, št. 41. 1783

Rimske toplice

Tržič (Primorsko):

Bromovite toplice kuhinjske soli, stalna toplota 38—40°. Zdravljenje lango. Sezija od 1. junija do 30. septembra. Posebno priporočljivo proti protinu, revmatizmu, ischias, ženskim boleznim itd. Lastnik: svetlost princ A. Thura in Taxis. Stalni avtomobilski promet med Rimiškimi toplicami in Tržičem. Izleti: Tinav, Sv. Ivan, grad Devin, morsko kopališče Sesljan. Največji komfort, stabilisment nanovo opremljen in povečan. Interurbani telefon št. 26, koncerti itd. Zdraviliški zdravnik v hiši.

Lastniki tovarn za opeko in cement

zahtevajte samo stroje preizkušene sestave trdnosti

K. Novotný

Specijalne tovarne strojev za keramiko in livarno

Praga-Visočany

Opreme za krožne peči, transmisije, posode za impregniranje lepenke i. t. d.

Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Nič ne pomaga!

Moji gramofoni in godbeni avtomati so le najboljši

A. RASBERGER

Ljubljana

Sodnijska ulica št. 5. 3067

Varstvena znamka: **Sidro.** 179

Liniment. Capsici comp.
Nadomestilo za

PAIN-EXPELLER s sidrom

priznana izborna, bolečine tolaže in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd. po 80 h, K 1-40 in 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljicah z našo varstveno znamko „sidrom“, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna
pri „Zlatem levu“
v Pragi, Eliščina č. 5 nova.

Stabilni krajevni agenti

nemščine zmožni, se sprejmejo ali s stalno plačo nastavijo za prodajanje v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur“ Brno, Nova ulica 20. 1748

Zaradi odpotovanja se prodaja v Ljubljani iz proste roke po jako nizki ceni

dvonadstropna hiša

z gostilno z vso opremo in koncesijo, lepo zimsko keglišče s salonom, pekarijo z opremo, eventualno pripravno tudi za mesarijo, 2 veliki kleti, sadni vrt in veliko senčnato dvorišče. Hiša stoji ob glavni cesti na jako prometnem kraju. Zahteva se 20 do 30 tisoč kron takoj, drugo po dogovoru. Kje, pove uprava „Sl. Naroda“. 1721

Prospekti zastoj in poštnice posli.

Prospekti zastoj in poštnice posli.

Moderno pohištvo za pisarne in sobe za gospode.

Glogowsky & Co.
c. in hr. dvorani dobavitelj

Dunaj I., Franz Josef Kai št. 15—17.

Prezema izdelovanje vsesplošnega pohištva. Pravačne izdelave in vršajo lastni arhitekti. 1120

Proda se na spodnjem Štajerskem lepo posestvo

oddaljeno trideset ur od kolodvora. Sestoji iz dveh hiš z obokanimi kletmi, z dobroohranjenim gospodarskim poslopjem, mlinom in kovačnico. Pri posestvu je še uporabna vodna sila. Vinogradov, njiv, travnikov in gozda je 33 hektarov. V hiši, ki stoji ob glavni cesti, je vpeljana gostilna in se lahko izvršuje vsaka obrt. 1602

Natančneje se poizve pri Mariji Kral, Deviško pri Hajdenuburgu ali pri Jožetu Sever v Ljubljani, Florjanska ul. 3. II.

Bruselj 1910; grand prix.

Dr. Dralleja
brezova voda za lase

Po učinku neprekosljliva

Cena K 2-50 in 5—

Juri Dralle
Podmokli n. L.

Stara pekarija

v trgu preko 3000 prebivalcev na Goriskem se odda pod ugodnimi pogoji takoj v najem. — Pojasnila v upravnistvu „Sl. Naroda“. 1796

Posestvo

.. v Rožu na Koroškem ..

obstoječe iz hiše in dveh orolov sveta se takoj pod jako ugodnimi pogoji

proda.

V hiši je gostilna brez konkurence in že upeljana mesarija. Pri hiši je lepo gospodarsko poslopje, prizidan salon s kegliščem, ledenico in klavnico. Kraj je za gostilno jako ugoden, ker se nahaja v bližini večjega kolodvora.

Naslov se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. 1771

V letu so si moja

Herbstova kolesa

.. zavojevala ves svet! ..

90 kron.

90 kron.

Motorna kolesa, šivalni stroji, gramofoni, vžigala, kopalne svetilke. — Najboljše kolesa za nakup potrebščin za kolesa. — Cevi K 3, plasti K 4-20, gorski plasti K 5-50, svetilke K 2-30, sesalke 60 v, sedla K 3-90, francoski 40 v, drsaji 30 v, pedal K 3, verige K 3, zvonci od 35 v dalje.

Krasen katalog 1911.

JURI HERBST

Dunaj, VI. Mariahilferstrasse 114, pridržje.

Izurjena prodajalka

se sprejme v trgovino mešanega blaga na deželi. Vstop 1. julija.

Ponudbe pod „Savinjska dolina“ na upravnistvo „Sl. Naroda“. 1811

Krojaču

samostojnemu delavcu, izurjenemu v gospodskem in kmetijskem krojaštvu, se nudi lepa prilika in trajen zaslužek, če se hoče naseliti v Matuljih pri Opatiji.

Ponudbe pod „Samostojnost“ na upravnistvo „Sl. Naroda“. 1797

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66

V Ljubljani: Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tridenu, Zadru, Spletu, Ercegovem, Kotoru, Sarajevu in Pulju.

Brzjavi: Valjčni mlin, Kranj.

Ceno posteljno perje!

Najboljši česki nakupni vir. 2815

Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg. veličnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.

Naročila od 5 kg naprej franco.

Zgostovljene postelje iz gostonitega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za neugajajoče se vrne denar.

Natančni cenovniki gratis in franco.

S. Benisch, Dešenice št. 767, Češko

NARODNA TISKARNA

V LJUBLJANI

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, računov, jedilnih listov, mrtvaških listov, kuvert, vizitnic itd.

Istotam izhaja dnevnik „Slovenski Narod“, tednik „Slovenski Dom“ in mesečnik „Ljubljanski Zvon“.

Telefon šte. 85.

Telefon šte. 85.

Brzojavke: Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Štritarjeva ulica št. 6.

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodajna varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. 1680

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v banko stroke spadajočih transakcijah vsledar brezplačno.